
Bibeln dag för dag

Hela Bibeln som du läser på ett år !

Januari

---

1 januari

St. Pietro Crisologo: "En ödmjuk ung flicka låter Gud bo i hennes livmoder och ber om detta: frid i världen, frälsning åt de som är förlorade och liv åt alla döda."

Genesis 1-2

Världens skapelse

1 I begynnelsen skapade Gud himmel och jord.

(Ordagrant: "himlarna och jorden".)

2 Jorden var öde och tom, och mörker var över djupet. Och Guds Ande svävade över vattnet.

3 Gud sade: "Varde ljus!" Och det blev ljus. 4 Gud såg att ljuset var gott, och han skilde ljuset från mörkret. 5 Gud kallade ljuset dag, och mörkret kallade han natt. Och det blev afton och det blev morgon. Det var den första dagen.

6 Gud sade: "Varde mitt i vattnet ett valv som skiljer vatten från vatten!" 7 Gud gjorde valvet och skilde vattnet under valvet från vattnet ovan valvet. Och det skedde så. 8 Gud kallade valvet himmel. Och det blev afton och det blev morgon. Det var den andra dagen.

9 Gud sade: "Vattnet under himlen skall samlas till en enda plats så att det torra blir synligt." Och det skedde så. 10 Gud kallade det torra land, och vattensamlingen kallade han hav. Och Gud såg att det var gott. 11 Gud sade: "Jorden skall frambringa grönska och fröbärande örter. Frukträd, som efter sina slag bär frukt med frö i sig, skall växa upp på jorden." Och det skedde så. 12 Jorden frambringade grönska, fröbärande örter efter sina slag och träd som efter sina slag bär frukt

med frö i sig. Och Gud såg att det var gott. 13 Och det blev afton och det blev morgon. Det var den tredje dagen.

14 Gud sade: "Varde på himlavalvet ljus som skiljer dagen från natten!" De skall vara tecken som utmärker särskilda tider, dagar och år, 15 och de skall vara ljus på himlavalvet som lyser över jorden." Och det skedde så. 16 Gud gjorde de två stora ljusen, det större att härska över dagen och det mindre att härska över natten, likaså stjärnorna. 17 Han satte dem på himlavalvet till att lysa över jorden, 18 till att härska över dagen och natten och till att skilja ljuset från mörkret. Och Gud såg att det var gott. 19 Och det blev afton och det blev morgon. Det var den fjärde dagen.

20 Gud sade: "Vattnet skall vimla av levande varelser, och fåglar skall flyga över jorden under himlavalvet." 21 Och Gud skapade de stora havsdjuren och alla levande varelser som rör sig i vattnet och som vattnet vimlar av, alla efter deras slag, likaså alla bevingade fåglar efter deras slag. Och Gud såg att det var gott. 22 Gud välsignade dem och sade: "Var fruktsamma och föröka er och uppfyll vattnet i haven. Också fåglarna skall föröka sig på jorden." 23 Och det blev afton och det blev morgon. Det var den femte dagen.

24 Gud sade: "Jorden skall frambringa levande varelser efter deras slag, boskapsdjur, kräddjur och jordens vilda djur efter deras slag." Och det skedde så. 25 Gud gjorde jordens vilda djur efter deras slag, boskapsdjuren efter deras slag och alla kräddjur på marken efter deras slag. Och Gud såg att det var gott.

26 Gud sade: "Låt oss göra människor till vår avbild, till att vara lika oss. De skall råda över fiskarna i havet och över fåglarna under himlen, över boskapsdjuren och över hela jorden och över alla kräddjur som rör sig på jorden." 27 Och Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne, till man och kvinna skapade han dem. 28 Gud välsignade dem och sade till dem: "Var fruktsamma och föröka er och uppfyll jorden! Lagg den under er och råd över fiskarna i havet, över fåglarna under himlen och över alla djur som rör sig på jorden!" 29 Och Gud sade: "Se, jag ger er alla fröbärande örter på hela jorden och alla träd med frukt som har frö. Detta skall ni ha till föda. 30 Men åt alla djur på jorden, åt alla fåglar under himlen och åt allt som krälar på jorden, åt allt som har liv ger jag alla gröna örter till föda." Och det skedde så. 31 Gud såg på allt som han hade gjort, och se, det var mycket gott. Och det blev afton och det blev morgon. Det var den sjätte dagen.

1 Så fullbordades himlen och jorden med hela sin härskara. 2 På sjunde dagen hade Gud fullbordat sitt skapelseverk. Han vilade på sjunde dagen från hela det verk som han hade gjort. 3 Gud välsignade den sjunde dagen och helgade den, ty på den dagen vilade han från allt sitt verk som han hade skapat och gjort.

I. HIMLENS OCH JORDENS FORTSATTA HISTORIA 2:4-4:26

4 Detta är himlens och jordens fortsatta historia sedan de skapats, då när Herren (När gudsnamnet JHVH står i grundtexten skrivs Herren med stora bokstäver. Grundtexten anger med vokaltecken att gudsnamnet inte skall uttalas utan anges med ersättningsordet "Adonaj", som betyder Herren. Också NT använder ersättningsordet "Herren", när man menar "namnet över alla namn" (Fil 2:9f). Jfr noterna till Joh 8:24 och Rom 10:9.)

Gud hade gjort jord och himmel.

5 Det växte ännu ingen buske på jorden och ingen ört hade ännu skjutit upp ur marken. Ty Herren Gud hade inte låtit det regna på jorden och det fanns ingen människa som kunde bruka den. 6 Men en dimma steg upp från jorden och vattnade hela marken. 7 Och Herren Gud formade människan av stoft från jorden# människanjorden Hebr. "adám""adamá". och blåste in livsande i hennes näsa. Så blev människan en levande själ. 8 Herren Gud planterade en lustgård i Eden, österut, och satte där människan som han hade format. 9 Och Herren Gud lät alla slags träd som var ljuvliga att se på och goda att äta av växa upp ur marken. Livets träd liksom trädet med kunskap om gott och ont satte han mitt i lustgården. 10 Från Eden gick en flod ut som vattnade lustgården och som sedan delade sig i fyra huvudgrenar. 11 Den första heter Pison. Det är den som flyter runt hela landet Havila, där det finns guld. 12 Guldet i det landet är gott och där finns också bdelliumharts och onyxsten. 13 Den andra floden heter Gihon. Det är den som flyter runt hela landet Kush. 14 Den tredje floden heter Hiddekel. Det är den som flyter öster om Assur. Den fjärde floden är Euftrat. 15 Herren Gud tog mannen och satte honom i Edens lustgård för att han skulle odla och bevara den. 16 Och Herren Gud gav mannen denna befallning: "Du kan fritt äta av alla träd i lustgården, 17 men av trädet med kunskap om gott och ont skall du inte äta, ty den dag du äter av det skall du döden dö." 18 Herren Gud sade: "Det är inte bra för mannen att vara ensam. Jag skall göra en medhjälpare åt honom, en som är hans like." 19 Herren Gud hade format alla markens djur och alla himlens fåglar av jord. Han

förde fram dem till mannen för att se vad han skulle kalla dem. Så som mannen kallade varje levande varelse, så skulle den heta. 20 Och mannen gav namn åt alla boskapsdjur, åt himlens fåglar och åt alla markens vilda djur. Men åt mannen fanns ingen medhjälpare som var hans like.

21 Då lät Herren Gud en tung sömn falla över mannen, och när han hade somnat tog han ut ett av hans revben och fyllde dess plats med kött. 22 Och Herren Gud formade en kvinna av revbenet som han tagit av mannen och förde henne fram till honom. 23 Mannen sade:

"Denna är nu ben av mina ben
och kött av mitt kött.

Hon skall heta kvinna,
ty av man

(kvinnaman Hebr. "ish-sha"ish".)

har hon tagits."

24 Därför skall en man lämna sin far och sin mor och hålla sig till sin hustru, och de skall bli ett kött. 25 Och mannen och hans hustru var båda nakna utan att blygas för varandra.

Markus 1–13

Johannes Döparens predikan

1 Här börjar evangeliet om Jesus Kristus, Guds Son. 2 Så står det skrivet hos profeten Jesaja: "Se, jag sänder min budbärare framför dig, och han skall bereda vägen för dig". 3 "En röst ropar i öknen: Bana väg för Herren, gör stigarna raka för honom!"

4 Johannes Döparen trädde fram i öknen och förkunnade omvändelsens dop till syndernas förlåtelse. 5 Och hela Judeen och alla Jerusalems invånare kom ut till honom och bekände sina synder och döptes av honom i floden Jordan. 6 Johannes var klädd i kamelhår och hade ett läderbälte om livet, och han levde av gräshoppor och vildhonung. 7 Han förkunnade: "Efter mig kommer den som är starkare än jag, och jag är inte ens värd att böja mig ner och knyta upp hans sandalremmar.#
knyta upp hans sandalremmar Denna uppgift hörde till slaven.

8 Jag döper er med vatten, men han skall döpa er i den helige Ande."

Jesus blir döpt

9 Vid den tiden kom Jesus från Nasaret i Galileen och blev döpt i Jordan av Johannes. 10 Och se, när han steg upp ur vattnet, såg han himlen dela sig och Anden komma ner över honom som en duva. 11 Och en röst kom från himlen: "Du är min Son, den Älskade. I dig har jag min glädje."
(Två citat från GT är här sammanförda: Ps 2:7 och Jes 42:1.)

Jesus frestas

12 Genast förde Anden honom ut i öknen, 13 och han vistades i öknen under fyrtio dagar och frestades av Satan. Där levde han bland de vilda djuren, och änglarna betjänade honom.

2 januari

St. Basilius den Store: "Vi bör varken tvivla eller tveka inför Herrens ord. Vi behöver snarare övertyga oss om sanningen och möjligheten i varje Guds ord, även om vår natur gör uppror – för i detta ligger prövningen av vår tro."

Genesis 3–4

Syndafallet

1 Men ormen var listigare än alla markens djur som Herren Gud hade gjort. Han sade till kvinnan: "Har Gud verkligen sagt: Ni får inte äta av alla träd i lustgården?" 2 Kvinnan svarade ormen: "Vi får äta av frukten från träden i lustgården, 3 men om frukten på det träd som står mitt i lustgården har Gud sagt: Ät inte av den och rör inte vid den, ty då kommer ni att dö." 4 Då sade ormen till kvinnan: "Ni skall visst inte dö! 5 Men Gud vet att den dag ni äter av den skall era ögon öppnas, så att ni blir som Gud med kunskap om gott och ont." 6 Och kvinnan såg att trädet var gott att äta av och en fröjd för ögat. Trädet var lockande eftersom man fick förstånd av det, och hon tog av frukten och åt. Hon

gav också till sin man som var med henne, och han åt. 7 Då öppnades ögonen på dem båda, och de märkte att de var nakna. Och de fäste ihop fikonlöv och gjorde höftskynken åt sig.

8 Vid kvällsbrisen hörde de Herren Gud vandra i lustgården. Och mannen och hans hustru gömde sig för Herren Guds ansikte bland träden i lustgården. 9 Men Herren Gud kallade på mannen och sade till honom: "Var är du?" 10 Han svarade: "Jag hörde ljudet av dig i lustgården och blev förskräckt eftersom jag är naken. Därför gömde jag mig." 11 Då sade han: "Vem har berättat för dig att du är naken? Har du ätit av det träd som jag förbjöd dig att äta av?" 12 Mannen svarade: "Kvinnan som du har satt vid min sida, hon gav mig av trädets, och jag åt." 13 Då sade Herren Gud till kvinnan: "Vad är det du har gjort?" Kvinnan svarade: "Ormen förledde mig och jag åt."

Syndafallets följder

14 Då sade Herren Gud till ormen:
"Eftersom du har gjort detta,
skall du vara förbannad
bland alla boskapsdjur och vilda djur.
På din buk skall du gå,
och jord skall du äta så länge du lever.

15 Jag skall sätta fiendskap
mellan dig och kvinnan
och mellan din avkomma
och hennes avkomma.

Han skall krossa ditt huvud#

Här ges det första löftet om seger över ormen – dvs djävulen (Upp 12:9). Segraren, kvinnans "avkomma", presenteras efterhand närmare, i Första Moseboken som Abrahams, Isaks och Jakobs avkomma, i Psaltaren som både Davids son och Davids Herre, i Jesaja som jungfruns son och telningen från Isais rot, i Mika som den evige som kvinnan skall föda i Betlehem.

och du skall hugga honom i hälen."

16 Till kvinnan sade han:

"Jag skall göra din möda stor
när du blir havande.

Med smärta skall du föda dina barn.

Till din man skall din lust vara,
och han skall råda över dig."

17 Till Adam sade han:

"Du lyssnade på din hustru
och åt av det träd
om vilket jag befallt dig:
Du skall inte äta av det.
Därför skall marken vara
förbannad för din skull.
Med möda skall du livnära dig av den
så länge du lever.

18 Törne och tistel skall den bära åt dig
och du skall äta av markens örter.

19 I ditt anletes svett
skall du äta ditt bröd
till dess du vänder åter till jorden,
ty av den har du tagits.

Jord är du,
och jord skall du åter bli."

20 Mannen gav sin hustru namnet Eva,#
Eva Hebr. "Chavva", som hör ihop med de hebreiska orden för "leva" och
"liv".

ty hon blev moder till allt levande. 21 Och Herren Gud gjorde kläder av
skinn åt Adam och hans hustru och klädde dem.

22 Herren Gud sade: "Se, människan har blivit som en av oss med
kunskap om gott och ont. Hon får nu inte räkna ut handen och även ta av
livets träd och så äta och leva för evigt." 23 Och Herren Gud sände bort
dem från Edens lustgård, för att de skulle bruka jorden som de tagits
från. 24 Han drev ut människan, och öster om Edens lustgård satte han
keruberna och det flammande svärdets lågor för att bevaka vägen till
livets träd.

Kain och Abel

1 Mannen kände#

kände Det hebreiska ordet för "känna" har ofta innebörden "ha nära
gemenskap med, ha intimt umgänge med sin hustru Eva, och hon blev
havande och födde Kain. Då sade hon: "Jag har fått en man från Herren."#
från Herren Annan översättning: "med Herrens hjälp", eller "nämligen
Herrens man", dvs den som Herren utlovat i 3:15.

2 Hon födde ännu en son, Abel, Kains bror. Abel blev herde och Kain
blev åkerbrukare.

3 Efter en tid hände sig att Kain bar fram en offergåva åt Herren av
markens gröda. 4 Även Abel bar fram sin gåva av det förstfödda i sin

hjord, av djurens fett. Och Herren såg till Abel och hans offer, 5 men till Kain och hans offer såg han inte. Då blev Kain mycket vred och hans blick blev mörk. 6 Och Herren sade till Kain: "Varför är du vred och varför är din blick så mörk? 7 Är det inte så att om du gör det som är gott, ser du frimodigt upp, men om du inte gör det som är gott, då lurar synden vid dörren. Den har begär till dig, men du skall råda över den."

8 Kain talade med sin bror Abel, (Den samaritanska grundtexten och de äldre översättningarna tillägger efter "Abel": "Låt oss gå ut på marken). och medan de var ute på marken överföll Kain sin bror och dödade honom. 9 Och Herren sade till Kain: "Var är din bror Abel?" Han svarade: "Jag vet inte. Skall jag hålla reda på min bror?" 10 Då sade han: "Vad har du gjort? Hör, din brors blod ropar till mig från marken! 11 Nu är du förbannad mer än den jord som har öppnat sin mun för att ta emot din brors blod av din hand. 12 När du brukar jorden skall den inte längre ge dig sin gröda. Kringflackande och hemlös skall du vara på jorden." 13 Kain sade då till Herren: "Mitt brott är för stort för att förlåtas.# förlåtas (annan översättning: "bäras").

14 Se, i dag driver du mig bort från åkerjorden, och jag är dold för ditt ansikte. Kringflackande och hemlös kommer jag att vara på jorden, så att vem som helst som träffar på mig kan döda mig." 15 Men Herren sade till honom: "Kain skall bli hämnad sjufalt, vem som än dödar honom." Och Herren satte ett tecken på Kain så att ingen som träffade på honom skulle döda honom. 16 Så gick Kain bort från Herrens ansikte och bosatte sig i landet Nod, öster om Eden.

Kains släkttavla

17 Kain kände sin hustru och hon blev havande och födde Hanok. Och Kain byggde en stad och kallade den Hanok efter sin son.

18Åt Hanok föddes Irad, och Irad blev far till Mehujael. Mehujael blev far till Metusael, och Metusael blev far till Lemek.

19 Lemek tog sig två hustrur, den ena hette Ada och den andra Silla. 20 Ada födde Jabal. Han blev stamfader till dem som bor i tält och är boskapsskötare.

21 Hans bror hette Jubal. Han blev stamfader till alla dem som spelar harpa och flöjt.

22Silla födde också en son, Tubal-Kain. Han var smed och gjorde alla slags redskap av koppar och järn. Tubal-Kains syster hette Naama.

23

Lemek sade till sina hustrur:

"Ada och Silla,
hör på mig!

Ni Lemeks hustrur,
lyssna till mina ord:
En man har jag dödat för varje sår
och en ung man för varje blåmärke.
24 Ja, sju gånger blir Kain hämnad,
men Lemek sjuttiosju gånger."

Set

25 Adam kände åter sin hustru, och hon födde en son som hon gav namnet Set. Hon sade: "Gud har gett mig en annan avkomling i stället för Abel, eftersom Kain dödade honom."

26 Också Set fick en son och han gav honom namnet Enos. Vid den tiden började man åkalla Herrens namn.

Markus 1: 14–28

Jesu första lärjungar

14 Sedan Johannes hade blivit fängslad, kom Jesus till Galileen och predikade Guds evangelium. 15 Han sade: "Tiden är fullbordad och Guds rike är nu här. Omvänd er och tro evangelium!" 16 När han gick längs Galileiska sjön, fick han se Simon och hans bror Andreas kasta ut nät i sjön, för de var fiskare. 17 Jesus sade till dem: "Följ mig, så skall jag göra er till människofiskare." 18 Genast lämnade de näten och följde honom. 19 Då han kom lite längre fram, fick han se Jakob, Sebedeus son, och hans bror Johannes, där de satt i båten och gjorde i ordning sina nät. 20 Strax kallade han på dem, och de lämnade sin far Sebedeus och hans daglönare kvar i båten och följde Jesus.

Jesus i Kapernaums synagoga

21 De kom till Kapernaum, och när det blev sabbat gick han till synagogan och undervisade. 22 Folket häpnade över hans lära, ty han undervisade dem med auktoritet och inte som de skriftlärdade. 23 Och se, i deras synagoga fanns nu en man som hade en oren ande, och han skrek: 24 "Vad har vi med dig att göra, Jesus från Nasaret? Har du kommit för att fördärva oss? Jag vet vem du är, du Guds Helige." 25 Men Jesus sade strängt till anden: "Tig och far ut ur honom!" 26 Den orene anden ryckte i mannen och skrek och for ut ur honom. 27 Alla blev förskräckta och frågade varandra: "Vad är detta? En ny lära med sådan

makt. Till och med de orena andarna befäller han, och de lyder honom."
28 Och ryktet om honom spred sig genast överallt i hela Galileen.

3 januari

St. Bernard av Clairvaux: "Ingenting dämpar vrede, tar bort stolthet, helar ondskans sår, får självupptagenheten att försvinna, kväver lustans krav, kontrollerar girighet och får snuskiga tankar att avdunsta, som Jesu Namn gör."

Genesis 5–6

II. ADAMS FORTSATTA HISTORIA 5:1–6:8

Sets släkttavla

1 Detta är boken om Adams fortsatta historia. När Gud skapade människor gjorde han dem lika Gud. 2 Till man och kvinna skapade han dem. Han välsignade dem och gav dem namnet människa den dag de skapades.

3 När Adam var 130 år fick han en son som var lik honom, hans avbild. Han gav honom namnet Set. 4 Sedan Adam fått Set, levde han 800 år och fick söner och döttrar. 5 Adams hela ålder – den tid han levde# den tid han levde Den första människan hade en skenbar ålder redan sin första dag.

– blev 930 år. Därefter dog han.

6 När Set var 105 år blev han far till Enos. 7 Sedan Set hade fått Enos levde han 807 år och fick söner och döttrar. 8 Sets hela ålder blev alltså 912 år. Därefter dog han.

9 När Enos var 90 år blev han far till Kenan. 10 Sedan Enos hade fått Kenan levde han 815 år och fick söner och döttrar. 11 Enos hela ålder blev alltså 905 år. Därefter dog han.

12 När Kenan var 70 år blev han far till Mahalalel. 13 Sedan Kenan hade fått Mahalalel levde han 840 år och fick söner och döttrar. 14 Kenans hela ålder blev alltså 910 år. Därefter dog han.

15 När Mahalalel var 65 år blev han far till Jered. 16 Sedan Mahalalel hade fått Jered levde han 830 år och fick söner och döttrar. 17 Mahalalels hela ålder blev alltså 895 år. Därefter dog han.

18 När Jered var 162 år blev han far till Hanok. 19 Sedan Jered hade fått Hanok levde han 800 år och fick söner och döttrar. 20 Jereds hela ålder blev alltså 962 år. Därefter dog han.

21 När Hanok var 65 år blev han far till Metusela. 22 Och sedan Hanok hade fått Metusela vandrade han med Gud i 300 år och fick söner och döttrar. 23 Hanoks hela ålder blev alltså 365 år. 24 Sedan Hanok på detta sätt hade vandrat med Gud fanns han inte mer, ty Gud hämtade honom.

25 När Metusela var 187 år blev han far till Lemek. 26 Sedan Metusela hade fått Lemek levde han 782 år och fick söner och döttrar. 27 Metuselas hela ålder blev alltså 969 år. Därefter dog han.

28 När Lemek var 182 år fick han en son. 29 Han gav honom namnet Noa, (Noa betyder "vila" och har stor ljudlighet med ett ord som betyder "trösta".) ty han sade: "Denne skall trösta oss under vårt arbete och våra händers möda, när vi brukar jorden som Herren har förbannat." 30

Sedan Lemek hade fått Noa levde han 595 år och fick söner och döttrar.

31 Lemeks hela ålder blev alltså 777 år. Därefter dog han.

32 När Noa var 500 år blev han far till Sem, Ham och Jafet.

Människornas ondska växer

1 När människorna började föröka sig på jorden och döttrar föddes åt dem, 2 såg Guds söner att människornas döttrar var vackra, och de tog till hustrur alla de ville ha. 3 Då sade Herren: "Min Ande skall inte bli kvar i (Annan översättning: "kämpa med") människorna för alltid på grund av deras förvillelse. De är kött och deras tid skall vara etthundratjugo år."

4 Vid denna tid, då Guds söner gick in till människornas döttrar och dessa födde barn åt dem, och även senare, levde våldsverkarna på jorden. Detta var forntidens väldiga män som var så ryktbara.

5 Och Herren såg att människornas ondska var stor på jorden och att deras hjärtans alla tankar och avsikter ständigt var alltigenom onda. 6

Då ångrade Herren att han hade gjort människorna på jorden, och han var bedrövad i sitt hjärta. 7 Herren sade: "Människorna som jag har skapat skall jag utrota från jordens yta, ja, både människor och

fyrfotadjur, kräldjur och himlens fåglar. Jag ångrar att jag har gjort dem." 8 Men Noa hade funnit nåd inför Herrens ögon.

NOAS FORTSATTA HISTORIA 6:9–9:29

Noa

Detta är Noas fortsatta historia. Noa var en rättfärdig man och fullkomlig bland sina samtida. Han vandrade med Gud. 10 Och Noa blev far till tre söner, Sem, Ham och Jafet. 11 Men jorden blev mer och mer fördärvad inför Gud och full av våld. 12 Gud såg på jorden, och se, den var fördärvad, eftersom alla människor (ordagrant: "allt kött". levde i fördärv på jorden.)

Floden förutsägs och arken byggs

13 Då sade Gud till Noa: "Jag har beslutat att förgöra alla levande varelser, ty för deras skull är jorden full av våld. Se, jag skall fördärva dem tillsammans med jorden. 14 Gör dig en ark av goferträ, inred den med kamrar och bestryk den med jordbeck både på insidan och utsidan. 15 Och så skall du göra arken: Den skall vara trehundra alnar lång, femtio alnar bred och trettio alnar hög. 16 Högst upp skall du göra en öppning för ljuset, en aln hög, runt hela arken. En dörr till arken skall du sätta på sidan. Du skall inreda den så att den får en undervåning, en mellanvåning och en övervåning.

17 Se, jag skall låta floden komma med vatten över jorden för att utrota alla varelser under himlen som har livsande. Allt på jorden skall förgås. 18 Men med dig vill jag upprätta mitt förbund. Du skall gå in i arken med dina söner, din hustru och dina sonhustrur. 19 Av allt levande, av alla varelser, skall du föra in ett par i arken för att de skall överleva tillsammans med dig. Hankön och honkön skall det vara. 20 Av fåglarna efter deras slag, av fyrfotadjuret efter deras slag och av alla kräldjur på marken efter deras slag skall ett par av varje slag gå in till dig för att förbli vid liv. 21 Och du skall ta med dig allt slags mat, sådant som kan ätas, och samla i förråd. Det skall tjäna som föda för dig och dem." 22 Och Noa gjorde så. Han gjorde i allt som Gud hade befallt honom.

Markus 1: 29–39

Jesus botar Petrus svärmor

29 Så snart de kommit ut ur synagogan, gick de till Simons och Andreas hus tillsammans med Jakob och Johannes. 30 Simons svärmor låg sjuk i feber, och de talade genast med Jesus om henne. 31 Han gick fram, tog hennes hand och reste henne upp. Och febern lämnade henne, och hon betjänade dem.

32 På kvällen, när solen hade gått ner, förde man till honom alla som var sjuka och besatta. 33 Hela staden var samlad utanför dörren. 34 Han botade många som led av olika slags sjukdomar, och han drev ut många onda andar och tillät dem inte att tala, eftersom de visste vem han var. 35 Tidigt på morgonen, medan det var mörkt, steg Jesus upp och gick till en enslig plats och bad där. 36 Simon och de som var med honom skyndade efter, 37 och när de fann Jesus sade de till honom: "Alla söker efter dig." 38 Han sade: "Vi går åt ett annat håll, till byarna här omkring, så att jag kan predika där också. Det är därför jag har gått ut." 39 Och han kom och predikade i deras synagogor i hela Galileen och drev ut de onda andarna.

Jesus botar en spetälsk

40 En spetälsk kom fram till honom och föll på knä och bad: "Om du vill, så kan du göra mig ren." 41 Jesus förbarmade sig över honom, räckte ut handen och rörde vid honom och sade: "Jag vill. Bli ren!" 42 Genast försvann spetälskan och han blev ren. 43 Därefter skickade Jesus bort honom och sade strängt: 44 "Se till att du inte talar om detta för någon, men gå och visa dig för prästen och bär fram det offer som Mose har föreskrivit för din rening, som ett vittnesbörd för dem." 45 Men mannen gick sin väg och började ivrigt berätta om det som hade hänt och gjorde saken känd vida omkring, så att Jesus inte längre öppet kunde gå in i någon stad utan måste vistas ute i ödemarken. Och det kom folk till honom från alla håll.

4 januari

St. Elizabeth Ann Seton: "Den lilla dagliga undervisningen: att befinna sig nyktert och stillsamt i Hans närvaro. Att se till att varje liten aktivitet bär Hans vilja i sig. Och vare sig solen skiner eller går i moln, älska och lovprisa Honom. Detta är allt jag studerar och bryr mig om."

Genesis 7-8

Floden kommer

1 Herren sade till Noa: "Gå in i arken med hela din familj. Dig har jag nämligen funnit rättfärdig inför mig i detta släkte. 2 Av alla rena fyrfotadjur skall du ta med dig sju par, hanne och hona, men av sådana fyrfotadjur som inte är rena ett par, hanne och hona, 3 likaså av himlens fåglar sju par, hanne och hona, för att en avkomma skall leva vidare över hela jorden. 4 Ty om sju dagar skall jag låta det regna på jorden i fyrtio dagar och fyrtio nätter, och jag skall utplåna från jorden alla varelser som jag har gjort." 5 Och Noa gjorde i allt som Herren hade befallt honom.

6 Noa var sexhundra år när floden kom med sitt vatten över jorden. 7 Han gick in i arken med sina söner och sin hustru och sina sonhustrur undan flodens vatten. 8 Av både rena och orena fyrfotadjur, av fåglar och av allt som krälar på marken 9 gick två och två, hanne och hona, in till Noa i arken, så som Gud hade befallt Noa. 10 Och efter de sju dagarna kom flodens vatten över jorden.

11 Det år då Noa var sexhundra år, på sjuttonde dagen i andra månaden, bröt alla det stora djupets källor fram, himlens fönster öppnades, 12 och det regnade över jorden i fyrtio dagar och fyrtio nätter. 13 Just den dagen gick Noa in i arken tillsammans med sina söner Sem, Ham och Jafet, sin hustru och sina tre sonhustrur. 14 De hade med sig alla djur efter deras slag: vilda djur och boskapsdjur, kräldjur som rör sig på jorden och fåglar, alla flygande varelser. 15 De gick in till Noa i arken, två och två av allt levande, det som hade livsande

i sig. 16 De som gick in var hanne och hona av allt levande, så som Gud hade befallt Noa. Och Herren stängde igen om honom.

17 Floden kom över jorden i fyrtio dagar, och vattnet steg och lyfte arken så att den höjde sig över jorden. 18 Vattnet tilltog och steg högt över jorden, och arken flöt på vattnet. 19 Ja, vattnet bredde ut sig mer och mer över jorden, till dess det täckte alla höga berg under hela himlen. 20 Femton alnar över topparna steg vattnet, och bergen blev övertäckta. 21 Då förgicks allt levande på jorden: fåglar och boskapsdjur, vilda djur och alla smådjur som rörde sig på jorden, likaså alla människor. 22 Allt som fanns på torr mark omkom, allt som hade livsande i sig. 23 Alla levande varelser på jordens yta utplånades, både människor och fyrfotad djur, kräldjur och himlens fåglar. De utplånades från jorden. Bara Noa och de som var med honom i arken räddades. 24 Och vattnet stod högt över jorden i etthundrafemtio dagar.

Floden upphör

1 Men Gud tänkte på Noa och på alla vilda djur och alla boskapsdjur som var med honom i arken, och han lät en vind gå fram över jorden, så att vattnet sjönk undan. 2 Djupets källor och himlens fönster stängdes och regnet från himlen upphörde. 3 Vattnet drog sig tillbaka från jorden mer och mer. Efter etthundrafemtio dagar började det avta. 4 Den sjuttonde dagen i sjunde månaden stannade arken på Araratbergen. 5 Vattnet fortsatte att minska fram till den tionde månaden. Första dagen i den månaden blev bergstopparna synliga.

6 Efter fyrtio dagar öppnade Noa luckan som han hade gjort på arken 7 och lät en korp flyga ut. Den flög fram och tillbaka, till dess vattnet hade torkat bort från jorden. 8 Sedan lät han en duva flyga ut för att få se om vattnet hade sjunkit undan från jordens yta. 9 Men duvan hittade ingen plats där hon kunde vila sin fot utan kom tillbaka till honom i arken, eftersom vatten täckte hela jorden. Då räckte Noa ut handen och tog in duvan till sig i arken. 10 Sedan väntade han ytterligare sju dagar innan han lät duvan flyga ut ur arken än en gång. 11 Mot kvällen kom hon tillbaka till honom, och se, då hade hon ett friskt olivlöv i näbben. Noa förstod då att vattnet hade sjunkit undan från jorden. 12 Men han väntade ännu sju dagar innan han lät duvan flyga ut igen. Då kom hon inte mer tillbaka till honom.

13 Det sexhundraförsta året, på första dagen i den första månaden, hade vattnet torkat bort från jorden. Då tog Noa av taket på arken och såg att jordytan hade torkat. 14 Och den tjugosjunde dagen i andra månaden var jorden alldeles torr. 15 Då talade Gud till Noa och sade: 16

"Gå ut ur arken med din hustru, dina söner och dina sonhustrur. 17 Låt alla de djur, allt levande som du har hos dig, gå med dig, både fåglar och fyrfotadjur och alla kräldjur som rör sig på marken, så att de växer till och blir fruktsamma och förökar sig på jorden." 18 Så gick Noa ut med sina söner, sin hustru och sina sonhustrur. 19 Och alla fyrfotadjur och kräldjur, alla fåglar och alla djur som rör sig på jorden, alla efter sina slag, gick ut ur arken.

Noas offer och Herrens löfte

20 Noa byggde ett altare åt Herren och tog av alla rena fyrfotadjur och av alla rena fåglar och offrade brännoffer på altaret. 21 När Herren kände den ljuvliga doften, sade han till sig själv: "Härefter skall jag inte mer förbanna jorden för människans skull, eftersom hennes hjärtas tankar är onda ända från ungdomen. Jag skall aldrig mer döda allt levande så som jag nu har gjort.

22

Så länge jorden består,
skall sådd och skörd,
köld och värme,
sommar och vinter,
dag och natt
aldrig upphöra."

Markus 1:40–45

Jesus botar en spetälsk

40 En spetälsk kom fram till honom och föll på knä och bad: "Om du vill, så kan du göra mig ren." 41 Jesus förbarmade sig över honom, räckte ut handen och rörde vid honom och sade: "Jag vill. Bli ren!" 42 Genast försvann spetälskan och han blev ren. 43 Därefter skickade Jesus bort honom och sade strängt: 44 "Se till att du inte talar om detta för någon, men gå och visa dig för prästen och bär fram det offer som Mose har föreskrivit för din rening, som ett vittnesbörd för dem." 45 Men mannen gick sin väg och började ivrigt berätta om det som hade hänt och gjorde saken känd vida omkring, så att Jesus inte längre öppet kunde gå in i

någon stad utan måste vistas ute i ödemarken. Och det kom folk till honom från alla håll.

5 januari

St. Johan Nepomuk Neumann: "Tala till mig Herre, låt mig se din vilja, för jag är beredd att fullfölja alla dina bud. Det svåra, det plågsamma, vill jag tålmodigt utstå i kärleken till Dig."

Genesis 9–10

Gud sluter förbund med Noa

1 Gud välsignade Noa och hans söner och sade till dem: "Var fruktsamma, föröka er och uppfyll jorden. 2 Frukta och skräck för er skall komma över alla djur på jorden och alla fåglar under himlen, över allt som krälar på marken och över alla fiskar i havet. De är givna i er hand. 3 Allt som rör sig och har liv skall ni ha till föda. Så som jag har gett er de gröna örterna ger jag er nu allt detta. 4 Men kött som har sin själ i sig, nämligen sitt blod, skall ni inte äta, 5 och för ert eget blod, som har er själ i sig, skall jag kräva räakenskap. Jag skall utkräva det av alla djur, likaså av människorna. Av var och en som dödar sin broder skall jag utkräva den människans liv.

6 Den som utgjuter människoblod, hans blod skall utgjutas av människor, ty Gud har gjort människan till sin avbild.

7 Men var fruktsamma och föröka er.

Väx till på jorden och föröka er på den."

8 Vidare sade Gud till Noa och hans söner: 9 "Se, jag skall upprätta mitt förbund med er och era efterkommande efter er 10 och med alla levande varelser som är hos er: fåglar, boskapsdjur och jordens alla vilda djur, alla som har gått ut ur arken, alla djur på jorden. 11 Jag skall upprätta mitt förbund med er: Aldrig mer skall allt liv utrotas genom flodens

vatten. Aldrig mer skall en flod komma och fördärva jorden." 12 Och Gud sade: "Detta är tecknet på det förbund som jag för all framtid sluter med er och med alla levande varelser hos er: 13 Min regnbåge sätter jag i skyn, och den skall vara tecknet på förbundet mellan mig och jorden. 14 När jag låter moln stiga upp över jorden och regnbågen syns i skyn 15 skall jag tänka på mitt förbund, det som har slutits mellan mig och er och alla levande varelser, allt liv, och vattnet skall inte mer bli en flod som utplånar allt liv. 16 När regnbågen syns i skyn och jag ser på den, skall jag tänka på det eviga förbundet mellan Gud och alla levande varelser, allt liv på jorden." 17 Och Gud sade till Noa: "Detta är tecknet på det förbund som jag har upprättat mellan mig och allt liv på jorden."

Noa och hans söner

18 Noas söner som gick ut ur arken var Sem, Ham och Jafet. Ham var far till Kanaan. 19 Dessa tre var Noas söner och från dem har jordens alla folk spritt ut sig.

20 Noa som var åkerbrukare var den förste som anlade en vingård. 21 Men när han drack av vinet blev han berusad och låg blottad i sitt tält. 22 Ham, Kanaans far, såg sin far naken och berättade det för sina båda bröder, som var utanför tältet. 23 Men Sem och Jafet tog en mantel och lade den på sina axlar, gick baklänges in och täckte över sin fars nakna kropp. De vände bort ansiktet så att de inte såg sin fars nakenhet. 24 När Noa vaknade upp ur ruset och fick veta vad hans yngste son hade gjort honom, sade han:

25 "Förbannad vare Kanaan,
en slavars slav skall han vara
åt sina bröder!"

26 Han sade vidare:

"Välsignad vare Herren, Sems Gud,
och Kanaan skall vara hans slav!

27 Gud skall utvidga Jafet,
han skall bo i Sems tält,
och Kanaan skall vara deras slav."

28 Noa levde trehundra femtio år efter floden. 29 Alltså blev Noas hela ålder niohundra femtio år. Därefter dog han.

IV. NOAS SÖNERS FORTSATTAS HISTORIA 10:1-11:9

Noas söners släkttavla

1 Detta är Noas söners, Sems, Hams och Jafets, fortsatta historia. Åt dem föddes söner efter floden.

2 Jafets söner var Gomer, Magog, Madaj, Javan, Tubal, Mesek och Tiras.

3 Gomers söner var Askenas, Rifat och Togarma. 4 Javans söner var Elisa och Tarsis, kitteerna och dodaneerna.#

dodaneerna Några handskrifter: "rodaneerna".

5 Från dessa har inbyggarna i hedningarnas kustområden spritt ut sig i sina länder, alla med sitt språk i sina stammar och folk.

6 Hams söner var Kush, Misrajim, Put och Kanaan. 7 Söner till Kush var Seba, Havila, Sabta, Raama och Sabteka. Raamas söner var Saba och Dedan. 8 Kush blev far till Nimrod, som var den förste som fick stor makt på jorden. 9 Han var en väldig jägare inför Herren. Därför brukar man säga: "En väldig jägare inför Herren som Nimrod." 10 Hans rike hade sin början i Babel, Erech, Akkad och Kalne i Sinars land. 11 Från det landet drog han sedan ut till Assyrien och byggde Nineve, Rehobot-Ir, Kela 12 och Resen mellan Nineve och Kela. Detta är "den stora staden". 13 Misrajim blev far till ludeerna, anameerna, lehaveerna, naftuheerna, 14 patroseerna, kasluheerna, den stam som filisteerna härstammar från, och kaftoreerna.

15 Kanaan blev far till Sidon, som var hans förstfödde, och Het, 16 vidare jebusiterna, amoreerna, girkaseerna, 17 hiveerna, arkeerna, sineerna, 18 arvadeerna, semareerna och hamateerna. Senare utbreddes sig kananeernas släkter ytterligare 19 så att deras område sträckte sig från Sidon mot Gerar ända till Gaza och mot Sodom, Gomorra, Adma och Sebojim ända till Lesa.

20 Detta var Hams söner efter deras stammar och språk i deras länder och bland deras folk.

21 Söner föddes också åt Sem, Jafets äldre bror, och han blev stamfader till alla Ebers söner.

22 Sems söner var Elam, Assur, Arpaksad, Lud och Aram.

23 Arams söner var Us, Hul, Geter och Mash.

24 Arpaksad blev far till Sela och Sela blev far till Eber.

25 Men åt Eber föddes två söner. Den ene hette Peleg, (Peleg betyder "delning".) ty under hans tid blev jorden uppdelad. Hans bror hette Joktan.

26 Joktan blev far till Almodad, Selef, Hasarmavet, Jera, 27 Hadoram, Usal, Dikla, 28 Obal, Abimael, Saba, 29 Ofir, Havila och Jobab. Alla dessa var Joktans söner. 30 De hade sina boplatser från Mesha mot Sefar, mot Östra berget.

31 Detta var Sems söner efter deras stammar och språk i deras länder och efter deras folk.

32 Detta var Noas söners stammar efter deras släktled i deras folk. Från dem har folken utbrett sig på jorden efter floden.

Markus 2:1-2

Jesus förlåter synder

1 Några dagar därefter kom Jesus tillbaka till Kapernaum. När man fick höra att han var hemma, 2 samlades så många att de inte längre fick plats ens utanför dörren, och han predikade ordet för dem. 3 Då förde man till honom en lam som bars av fyra män. 4 Men när de för folkmassans skull inte kunde komma till Jesus med honom, tog de bort taket över platsen där han var. De gjorde en öppning och sänkte ner bädden som den lame låg på. 5 Jesus såg deras tro och sade till den lame: "Mitt barn, dina synder är förlåtna." 6 Nu satt där några skriftlärdar, och de tänkte i sina hjärtan: 7 "Varför talar han på det sättet? Han hädar! Vem kan förlåta synder? Det kan ingen utom Gud." 8 Jesus kände i sin ande att de tänkte så för sig själva, och han sade till dem: "Varför tänker ni så i era hjärtan? 9 Vilket är lättast, att säga till den lame: Dina synder är förlåtna, eller att säga: Stig upp, ta din bädd och gå? 10 Men det skall ni veta att Människosonen har makt på jorden att förlåta synder." Och han sade till den lame: 11 "Till dig säger jag: Stig upp, ta din bädd och gå hem!" 12 Då steg mannen upp, tog genast sin bädd och gick ut inför allas ögon. Och alla blev utom sig av häpnad och prisade Gud och sade: "Något sådant har vi aldrig sett."

6 januari

St. Rafaela Maria Porras: "Det är bra med god aptit. Gud vill inte ha Sin äkta hälft mager som om maten bestod endast av ödlor."

Genesis 11–12

Babels torn och språkföbistringen

1 Hela jorden hade ett enda språk och samma ord. 2 Men när människorna bröt upp och drog österut, fann de en lågslätt i Sinars land och bosatte sig där. 3 De sade till varandra: "Kom, så slår vi tegel och bränner det!" Teglet använde de som sten, och som murbruk använde de jordbeck. 4 Och de sade: "Kom, så bygger vi oss en stad och ett torn som har spetsen uppe i himlen. Låt oss göra oss ett namn, så att vi inte sprids ut över hela jorden."

5 Då steg Herren ner för att se på staden och tornet som människorna byggde. 6 Herren sade: "Se, de är ett enda folk och de har ett enda språk. Detta är deras första tilltag, och härfter skall ingenting vara omöjligt för dem vad de än beslutar sig för. 7 Låt oss stiga ner och förbistra deras språk, så att den ene inte förstår vad den andre säger." 8 Så spred Herren ut dem därifrån över hela jorden, och de måste upphöra att bygga på staden. 9 Den fick namnet Babel, eftersom Herren där förbistrade (Hebr. "balal", som anspelar på namnet "Babel".) hela jordens språk, och därifrån spred han ut dem över hela jorden.

V. SEMS FORTSATTA HISTORIA 11:10–26

10 Detta är Sems fortsatta historia. När Sem var 100 år blev han far till Arpaksad, två år efter floden. 11 Sedan Sem hade fått Arpaksad levde han 500 år och fick söner och döttrar.

12 När Arpaksad var 35 år blev han far till Sela. 13 Sedan Arpaksad hade fått Sela levde han 403 år och fick söner och döttrar.

14 När Sela var 30 år blev han far till Eber. 15 Sedan Sela hade fått Eber levde han 403 år och fick söner och döttrar.

16 När Eber var 34 år blev han far till Peleg. 17 Sedan Eber hade fått Peleg levde han 430 år och fick söner och döttrar.

18 När Peleg var 30 år blev han far till Reu. 19 Sedan Peleg hade fått Reu levde han 209 år och fick söner och döttrar.

20 När Reu var 32 år blev han far till Serug. 21 Sedan Reu hade fått Serug levde han 207 år och fick söner och döttrar.

22 När Serug var 30 år blev han far till Nahor. 23 Sedan Serug hade fått Nahor levde han 200 år och fick söner och döttrar.

24 När Nahor var 29 år blev han far till Tera. 25 Sedan Nahor hade fått Tera levde han 119 år och fick söner och döttrar.

26 När Tera var 70 år blev han far till Abram, Nahor och Haran.

VI. TERAS FORTSATTA HISTORIA 11:27-25:11

27 Detta är Teras fortsatta historia. Tera blev far till Abram, Nahor och Haran. Och Haran blev far till Lot. 28 Haran dog hos sin fader Tera i sitt fosterland, det kaldeiska Ur. 29 Abram och Nahor tog sig hustrur. Abrams hustru hette Saraj, och Nahors hustru hette Milka. Hon var dotter till Haran, som var far till Milka och Jiska. 30 Men Saraj var ofruktsam och hade inga barn.

31 Och Tera tog med sig sin son Abram och sin sonson Lot, Harans son, och sin sonhustru Saraj, som var hustru till hans son Abram. De drog tillsammans ut från det kaldeiska Ur för att bege sig till Kanaans land. Men när de kom till Haran bosatte de sig där. 32 Teras ålder blev tvåhundra fem år, och Tera dog i Haran.

Gud kallar Abram

1 Herren sade till Abram: "Gå ut ur ditt land och från din släkt och din fars hus och bege dig till det land som jag skall visa dig. 2 Där skall jag göra dig till ett stort folk. Jag skall välsigna dig och göra ditt namn stort, och du skall bli en välsignelse. 3 Jag skall välsigna dem som välsignar dig och förbanna den som förbannar dig. I dig skall alla släkter på jorden bli välsignade.

4 Abram begav sig i väg som Herren hade sagt till honom, och Lot gick med honom. Abram var sjuttiofem år när han lämnade Haran. 5 Han tog med sig sin hustru Saraj och sin brorson Lot, alla ägodelar och allt det tjänstefolk som de hade skaffat sig i Haran och begav sig av mot Kanaans land. När de kom till Kanaans land 6 fortsatte Abram in i landet ända till Sikems område, till Mores terebint. På den tiden bodde kananeerna i landet. 7 Och Herren uppenbarade sig för Abram och sade: "Åt dina efterkommande skall jag ge detta land." Då byggde han ett altare åt Herren som hade uppenbarat sig för honom. 8 Därifrån drog han vidare till berget öster om Betel och slog upp sitt tält så att han hade Betel i väster och Ai i öster. Där byggde han ett altare åt Herren och åkallade Herrens namn. 9 Sedan bröt Abram upp därifrån och drog sig allt längre söderut.

Abram i Egypten

10 Men det blev hungersnöd i landet och Abram flyttade ner till Egypten för att bo där som främling, ty hungersnöden var svår i landet. 11 När han närmade sig Egypten, sade han till sin hustru Saraj: "Hör på, jag vet att du är en vacker kvinna. 12 När egyptierna får se dig kommer de att säga: Hon är hans hustru! Och så kommer de att döda mig, men låta dig leva. 13 Säg därför att du är min syster, så går det bra för mig för din skull och jag får leva tack vare dig."

14 Så kom Abram till Egypten. Egyptierna såg att Saraj var en mycket vacker kvinna, 15 och när faraos hövdingar fick se henne, prisade de henne inför farao och hon fördes in i faraos palats. 16 Och det gick bra för Abram för hennes skull, och han fick får, nötboskap och åsnor, tjänare och tjänarinnor, åsninnor och kameler.

17 Men Herren lät farao och hans hus drabbas av stora plågor för Abrams hustru Sarajs skull. 18 Då kallade farao till sig Abram och sade: "Vad har du gjort mot mig! Varför berättade du inte för mig att hon är din hustru? 19 Varför sade du: 'Hon är min syster', så att jag tog henne till hustru? Här har du din hustru, tag henne och ge dig av!" 20 Och farao gav sina män order att skicka i väg Abram med hans hustru och allt han ägde.

Markus 2:13–17

Jesus hos publikaner och syndare

13 Än en gång gick Jesus längs sjön. Allt folket kom till honom, och han undervisade dem. 14 När han gick vidare fick han se Levi, Alfeus son, sitta vid tullhuset, och han sade till honom: "Följ mig!" Och Levi steg upp och följde honom.

15 När Jesus sedan låg till bords i hans hus, var det många publikaner och syndare som låg till bords tillsammans med honom och hans lärjungar. Många av dem följde honom. 16 De skriftlärdade bland fariseerna fick se att han åt tillsammans med publikaner och syndare, och de frågade hans lärjungar: "Varför äter han med publikaner och syndare?" 17 Jesus hörde det och sade till dem: "Det är inte de friska som behöver läkare utan de sjuka. Jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga utan syndare."

7 januari

St. Syncretica: "Hur kan vi skilja Guds fasta och tyrannen djävulen? Helt klart genom dess moderation. Allt extremt är skadligt för oss."

Genesis 13–15

Abram åter i Kanaan

1 Så bröt Abram upp från Egypten och begav sig till Negev med sin hustru och allt han ägde, och Lot var med honom. 2 Abram var mycket rik på boskap och på silver och guld. 3 Han färdades från lägerplats till lägerplats, från Negev ända till Betel, till den plats där hans tält tidigare hade stått mellan Betel och Ai 4 och där han förra gången hade rest ett altare. Där åkallade Abram Herrens namn.

Abram och Lot

5 Lot, som följde med Abram, hade också får och nötboskap och tält, 6 och landet kunde inte livnära dem där de bodde i samma område. De hade så mycket boskap att de inte kunde bo tillsammans, 7 och det uppstod tvister mellan Abrams och Lots herdar. Dessutom bodde kananeerna och perisseerna i landet vid den tiden. 8 Då sade Abram till Lot: "Inte skall det vara någon tvist mellan mig och dig eller mellan mina herdar och dina. Vi är ju bröder. 9 Ligger inte hela landet öppet för dig? Skilj dig från mig. Vill du åt vänster så går jag åt höger, och vill du åt höger så går jag åt vänster." 10 Lot lyfte blicken och såg hela

Jordanslätten, som överallt var vattenrik. Innan Herren fördärvade Sodom och Gomorra var den nämligen som en Herrens lustgård, som Egyptens land, ända till Soar. 11 Och Lot utvalde åt sig hela Jordanslätten. Han bröt upp och drog österut, och de skildes från varandra. 12 Abram bodde kvar i Kanaans land och Lot bodde i städerna på slätten och drog med sina tält ända in mot Sodom. 13 Men männen i Sodom var onda och mycket syndiga inför Herren.

Abram flyttar till Hebron

14 Herren sade till Abram sedan Lot hade skilt sig från honom: "Lyft din blick och se dig omkring från den plats där du står, mot norr och söder, öster och väster. 15 Hela det land som du ser skall jag ge åt dig och dina efterkommande för evig tid. 16 Och jag skall låta dem bli som stoftet på jorden. Om någon kan räkna stoftet på jorden skall också dina efterkommande kunna räknas. 17 Bryt upp och drag igenom landet i hela dess längd och bredd, ty åt dig skall jag ge det." 18 Abram flyttade då med sina tält och kom till Mamres terebintlund vid Hebron. Där bosatte han sig och byggde ett altare åt Herren.

Abram räddar Lot

1 Vid den tid då Amrafel var kung i Sinar, Arjok kung i Ellasar, Kedorlaomer kung i Elam och Tidal kung över Gojim, 2 förde dessa kungar krig mot Bera, kungen i Sodom, Birsa, kungen i Gomorra, Sinab, kungen i Adma, Semeber, kungen i Sebojim, och kungen i Bela, det vill säga Soar. 3 Alla dessa förenade sig och tågade till Siddimsdalen där Döda havet nu är. 4 I tolv år hade de varit under Kedorlaomer, men under det trettonde året hade de gjort uppror. 5 Under det fjortonde året kom Kedorlaomer tillsammans med de kungar som var på hans sida, och de slog rafaerna i Asterot-Karnajim, suseerna i Ham, emeerna i Save-Kirjatajim 6 och horeerna på deras berg Seir och drev dem ända till El-Paran vid öknen. 7 Sedan vände de om och kom till En-Mispat, det vill säga Kadesh, och erövrade hela amalekiternas land. De slog också amoreerna som bodde i Hasason-Tamar. 8 Kungen i Sodom drog då ut tillsammans med kungen i Gomorra, kungen i Adma, kungen i Sebojim och kungen i Bela, det vill säga Soar. De ställde upp sig till strid mot dem i Siddimsdalen, 9 mot Kedorlaomer, kungen i Elam, Tidal, kungen över Gojim, Amrafel, kungen i Sinar, och Arjok, kungen i Ellasar; fyra kungar mot de fem. 10 Men Siddimsdalen var full av jordbecksgropar. Kungarna i Sodom och Gomorra flydde och

föll då i dessa. De övriga flydde till bergsbygden. 11 Så tog man all egendom och alla livsmedel som fanns i Sodom och Gomorra och tågade bort. 12 De tog också med sig Abrams brorson Lot och allt han ägde. Han bodde ju i Sodom.

13 Men en som lyckats fly kom och berättade detta för Abram, hebrean. Han bodde vid den terebintlund som tillhörde amoreen Mamre, Eskols och Aners bror, och de var i förbund med Abram. 14 Då Abram hörde att hans släkting hade tagits tillfånga, lät han sina mest betrodda män rycka ut, trehundraarton män som var födda i hans hus, och de förföljde fienderna ända till Dan. 15 Han fördelade sitt folk och överföll dem med sina tjänare om natten, slog dem och förföljde dem ända till Hoba norr om Damaskus 16 och tog tillbaka all egendom. Sin släkting Lot och hans ägodelar tog han också tillbaka, liksom kvinnorna och det övriga folket. Abram välsignas av Melkisedek

17 När Abram hade kommit tillbaka efter att ha slagit Kedorlaomer och de kungar som var med honom, gick kungen i Sodom ut för att möta honom i Savedalen, det vill säga Kungadalen. 18 Och Melkisedek, kungen i Salem, lät bära ut bröd och vin. Han var präst åt Gud den Högste, 19 och han välsignade Abram och sade:

"Välsignad vare Abram

av Gud den Högste,

skapare av himmel och jord!

20 Och välsignad vare Gud den Högste,
som har givit dina fiender i din hand!"

Och Abram gav honom tionde av allt.

21 Kungen i Sodom sade till Abram: "Ge mig folket. Krigsbytet kan du behålla för dig själv." 22 Men Abram svarade kungen i Sodom: "Jag lyfter min hand upp till Herren, till Gud den Högste, skapare av himmel och jord: 23 Jag vill inte ta ens en tråd eller en sandalrem, än mindre något annat som tillhör dig. Du skall inte kunna säga: Jag har gjort Abram rik. 24 Jag vill inte ha någonting. Det räcker med vad mina män har ätit och mina följeslagares andel, Aner, Eskol och Mamre. Låt dem få sin del."

Herren sluter förbund med Abram

1 Därefter kom Herrens ord till Abram i en syn. Han sade: "Frukta inte, Abram. Jag är din sköld. Din lön skall bli mycket stor." 2 Men Abram sade: "Herre Herre, vad skall du ge mig? Jag går ju bort barnlös, och arvinge till mitt hus är Elieser från Damaskus." 3 Abram sade vidare: "Se, mig har du inte givit någon avkomma. En av mitt husfolk kommer att

ärva mig." 4 Men Herrens ord kom till honom: "Denne skall inte ärva dig, utan en som kommer från din egen kropp skall bli din arvinge." 5 Sedan förde han honom ut och sade: "Se upp mot himlen och räkna stjärnorna, om du kan räkna dem", och han sade till honom: "Så skall din avkomma bli." 6 Och Abram trodde på Herren, och han räknade honom det till rättfärdighet.

7 Sedan sade han till honom: "Jag är Herren, som har fört dig ut från det kaldeiska Ur för att ge dig detta land till arvedel." 8 Han svarade: "Herre, Herre, hur skall jag veta att jag kommer att ärva det?" 9 Då sade han till honom: "Hämta åt mig en treårig kviga, en treårig get, en treårig bagge, en turturduva och en ung duva." 10 Han hämtade alla dessa åt honom och styckade dem mitt itu och lade styckena mot varandra. Men fåglarna styckade han inte. 11 Och rovfåglar slog sig ner på de döda kropparna, men Abram drev bort dem. 12 När solen höll på att gå ner föll en tung sömn över Abram, och se, då kom skräck och ett stort mörker över honom. 13 Och Herren sade till Abram: "Det skall du veta att dina efterkommande skall bo som främlingar i ett land som inte är deras. Där skall de bli slavar, och man skall förtrycka dem i fyrahundra år. 14 Men det folk som gör dem till slavar skall jag döma. Sedan skall de dra ut med stora ägodelar. 15 Men du själv skall gå till dina fäder i frid och bli begravd vid hög ålder. 16 I fjärde släktledet skall de återvända hit. Ty ännu har inte amoreerna fyllt sina synders mått."

17 När solen hade gått ner och det blivit alldeles mörkt, syntes en rykande ugn med en brinnande fackla, som for fram mellan köttstyckena. 18 På den dagen slöt Herren ett förbund med Abram och sade: "Åt dina efterkommande skall jag ge detta land, från Egyptens flod ända till den stora floden, floden Euftrat: 19 keniternas, kenisiternas, kadmoneernas, 20 hetiternas, perisseernas, rafaearnas, 21 amoreernas, kananeernas, girgaseernas och jebusiternas land."

Markus 2:18–28

Jesus och fastan

18 Johannes lärjungar och fariseerna fastade. Då kom man och frågade Jesus: "Varför fastar Johannes lärjungar och fariseernas, men inte dina lärjungar?" 19 Jesus svarade: "Inte kan väl bröllopsgästerna fasta medan brudgummen är hos dem? Så länge brudgummen är hos dem kan de inte fasta. 20 Men det skall komma dagar när brudgummen tas ifrån

dem, och då, på den dagen, kommer de att fasta. 21 Ingen syr fast en lapp av okrympt tyg på en gammal mantel. Då skulle det nya tyget riva bort ännu mer från den gamla manteln och revan bli värre. 22 Ingen håller nytt vin i gamla skinnsäckar. Om man gjorde så, skulle vinet spränga säckarna och både vinet och säckarna förstöras. Nej, nytt vin håller man i nya säckar."

Jesus är sabbatens Herre

23 En sabbat gick Jesus genom ett sädesfält, och hans lärjungar började rycka av ax där de gick. 24 Då sade fariseerna till honom: "Varför gör de sådant på sabbaten som inte är tillåtet?" 25 Han svarade: "Har ni aldrig läst vad David gjorde, när han och hans följeslagare var hungriga och inte hade något att äta: 26 hur han gick in i Guds hus, då Abjatar (Abjatar var son till prästen Ahimelek (1 Sam 21:1) och insattes till överstepräst när David regerade som kung. Han var kungens trogne följeslagare, när David levde som flykting undan Saul.) var överstepräst, och åt skådebröden, som endast prästerna fick äta, och hur han även gav till dem som var med honom?" 27 Och Jesus sade till dem: "Sabbaten blev gjord för människan och inte människan för sabbaten. 28 Så är Människosonen Herre också över sabbaten."

8 januari

St. Bernard av Calirvaux: "Hur stark frestelsen än är, blir vi segrare om vi vet hur börens styrka fungerar; bönen är starkare än alla djävlar tillsammans."

Genesis 16–18

Hagar och Ismael

1 Abrams hustru Saraj hade inte fött några barn åt honom. Men hon hade en egyptisk slavinna som hette Hagar. 2 Och Saraj sade till Abram: "Se, Herren har gjort mig ofruktsam. Gå in till min slavinna. Jag kanske kan få barn genom henne." Och Abram lyssnade till Sarajs ord. 3 När Abram hade bott tio år i Kanaans land tog hans hustru Saraj sin egyptiska slavinna Hagar och gav henne till hustru åt sin man Abram. 4 Han gick in till Hagar och hon blev havande, men när hon märkte att hon var havande, började hon förakta sin husmor. 5 Då sade Saraj till Abram: "Den orätt jag utsätts för skall komma över dig. Jag lade själv min slavinna i din famn, men när hon märkte att hon var havande började hon förakta mig. Herren skall döma mellan mig och dig." 6 Abram sade till Saraj: "Se, din slavinna är i din hand. Gör med henne som du finner bäst." När då Saraj bestraffade henne, flydde hon bort från henne. 7 Men Herrens ängel fann henne vid en vattenkälla i öknen, den källa som ligger vid vägen till Shur. 8 Han sade: "Hagar, Sarajs slavinna, varifrån kommer du och vart går du?" Hon svarade: "Jag är på flykt ifrån min husmor Saraj." 9 Då sade Herrens ängel till henne: "Gå tillbaka till din husmor och ödmjuka dig under henne." 10 Herrens ängel sade vidare: "Jag skall göra dina efterkommande så talrika att man inte kan räkna dem." 11 Sedan sade Herrens ängel till henne: "Se, du är havande och du skall föda en son. Honom skall du kalla Ismael, ty Herren har hört hur du har lidit. 12 Han skall vara som en vildåsna. Hans hand skall vara mot alla och allas hand mot honom. Och han skall bo mitt emot alla sina bröder." 13 Och hon gav Herren, som hade talat med henne, ett namn. Hon sade: "Du är den Gud som ser mig", för hon tänkte: "Har jag verkligen fått se en skymt av honom som ser mig?" 14 Därför kallar man brunnen Beer-Lahaj-Roi. (Beer-Lahaj-Roi betyder "Den Levandes brunn, han som ser mig". Den ligger mellan Kadesh och Bered.)

15 Hagar födde en son åt Abram. Och Abram gav sonen som Hagar fött namnet Ismael. 16 Abram var åttiosex år när Hagar födde Ismael åt honom.

Löftet om Isak

1 När Abram var nittionio år uppenbarade sig Herren för honom och sade: "Jag är Gud den Allsmäktige. Vandra inför mig och var fullkomlig. 2 Jag skall sluta förbund mellan mig och dig, och jag skall föröka dig mycket." 3 Då föll Abram ner på sitt ansikte, och Gud sade till honom: 4 "Se, detta är mitt förbund med dig: Du skall bli fader till många folk. 5 Därför skall du inte mer heta Abram, utan ditt namn skall vara Abraham, ty jag har gjort dig till fader för många folk. 6 Jag skall göra dig mycket fruktsam och låta folkslag komma från dig, och kungar skall utgå från dig. 7 Och jag skall upprätta mitt förbund mellan mig och dig och dina efterkommande från släkte till släkte, ett evigt förbund. Jag skall vara din Gud och dina efterkommandes Gud. 8 Det land där du bor som främling, hela Kanaans land, skall jag ge dig och dina efterkommande till egendom för evigt. Och jag skall vara deras Gud."

Omskärelse

9 Gud sade ytterligare till Abraham: "Du skall hålla mitt förbund, du och dina efterkommande från släkte till släkte. 10 Och detta är det förbund mellan mig och dig och dina efterkommande som ni skall hålla: Alla av manligt kön hos er skall omskäras. 11 Ni skall skära bort er förhud som tecken på förbundet mellan mig och er. 12 Släkte efter släkte skall ni omskära alla av manligt kön bland er när de är åtta dagar gamla, både den som är född i huset och den som köpts för pengar från något främmande folk och som inte är din ättling. 13 Den som är född i ditt hus och den som du köpt för pengar skall omskäras. Mitt förbund skall vara på ert kött som ett evigt förbund. 14 Men en oomskuren av manligt kön, en som inte fått förhuden bortskuren, han skall utrotas från sitt folk. Han har brutit mitt förbund."

15 Och Gud sade till Abraham: "Din hustru Saraj skall du inte mer kalla Saraj, utan hennes namn skall vara Sara.# Sara betyder "furstinna".

16 Jag skall välsigna henne och ge dig en son också med henne. Jag skall välsigna henne så att folkslag och kungar över folk skall komma från henne." 17 Då föll Abraham ner på sitt ansikte, men han log och sade för

sig själv: "Skulle det födas barn åt en man som är hundra år? Och skulle Sara föda barn, hon som är nittio år?"

18 Och Abraham sade till Gud: "Låt bara Ismael få leva inför dig!" 19 Men Gud sade: "Nej, din hustru Sara skall föda en son åt dig, och du skall ge honom namnet Isak. Jag skall upprätta mitt förbund med honom, som ett evigt förbund med hans avkomma efter honom.

20 Men också ifråga om Ismael har jag hört din bön. Jag skall välsigna honom och göra honom fruktsam och föröka honom mycket. Han skall bli fader till tolv hövdingar, och jag skall göra honom till ett stort folk.

21 Men mitt förbund skall jag upprätta med Isak, honom som Sara skall föda åt dig vid denna tid nästa år."

22 När Gud hade talat färdigt med Abraham for han upp från honom.

23 Samma dag tog Abraham sin son Ismael och alla som var födda i hans hus och alla som var köpta för pengar, alla av manligt kön bland hans husfolk, och skar bort deras förhud så som Gud hade sagt till honom. 24 Abraham var nittionio år när han blev omskuren, 25 och hans son Ismael var tretton år när han blev omskuren. 26 På samma dag blev Abraham och hans son Ismael omskurna. 27 Och alla männen i hans hus, både de som var födda i huset och de som var köpta för pengar från främmande folk, blev omskurna tillsammans med honom.

Markus 3:1-12

1 En annan gång gick Jesus in i en synagoga, och där fanns en man som hade en förtvinad hand. 2 Spänt iakttog de Jesus för att se om han skulle bota honom på sabbaten. De ville få något att anklaga honom för. 3 Han sade till mannen med den förtvinade handen: "Stig fram." 4 Sedan frågade han dem: "Är det på sabbaten mera tillåtet att göra gott än att göra ont, att rädda liv än att döda?" Men de teg. 5 Då såg han sig omkring med vrede, bedrövad över att deras hjärtan var så förstockade. Och till mannen sade han: "Räck ut din hand." Han räckte ut handen, och den var nu frisk. 6 Men fariseerna gick ut och började genast överlägga med herodianerna#

herodianerna Se not till Matt 22:16.

om att röja honom ur vägen.

Stora skaror följer Jesus

7 Jesus och hans lärjungar drog sig undan ner mot sjön. Mycket folk från Galileen följde efter. Också från Judeen, 8 Jerusalem, Idumeen och från andra sidan Jordan och från trakten av Tyrus och Sidon kom folk till honom i stora skaror, när de hörde talas om allt han gjorde. 9 Jesus sade åt sina lärjungar att hålla en båt i beredskap åt honom, så att han inte skulle bli trängd av folkmassan. 10 Ty han botade så många att alla som led av någon plåga trängde sig inpå för att få röra vid honom. 11 Och när de orena andarna såg honom, kastade de sig ner för honom och ropade: "Du är Guds Son." 12 Men han förbjöd dem strängt att avslöja vem han var.

9 januari

St.Tommaso Reggio: "Jag vill bli helig, det får kosta vad det vill, att leva i harmoni med de två grundstenarna i kristendomen: bönen och lydnaden."

Genesis 19–20

Herren besöker Abraham

1 Herren uppenbarade sig för Abraham vid Mamres te- rebintlund, där han satt vid ingången till sitt tält när dagen var som hetast. 2 Han såg upp, och se, tre män stod framför honom. Då han fick syn på dem skyndade han sig emot dem från tältöppningen och bugade sig till jorden 3 och sade: "Herre, om jag har funnit nåd för dina ögon så gå inte förbi din tjänare. 4 Låt mig hämta lite vatten, så att ni kan tvätta era fötter och vila er under trädet. 5 Jag skall också hämta ett stycke bröd, så att ni kan styrka er innan ni går vidare, när ni nu har tagit vägen förbi er tjänare." De sade: "Gör som du har sagt." 6 Abraham skyndade sig in i

tältet till Sara och sade: "Skynda dig att ta tre sea-mått fint mjöl, knåda det och baka brödkakor!" 7 Själv sprang Abraham bort till boskapen och tog en späd och fin ungalv och gav den åt sin tjänare, som skyndade sig att tillreda den. 8 Sedan tog han gräddmjölk, söt mjölk och kalven han låtit tillreda och satte fram det åt dem. Och han stod hos dem under trädet medan de åt.

9 Och de frågade honom: "Var är din hustru Sara?" Han svarade: "Där inne i tältet." 10 Då sade han: "Jag kommer tillbaka till dig nästa år vid denna tid, och se, då skall din hustru Sara ha en son." Detta hörde Sara där hon stod i tältöppningen bakom honom. 11 Men Abraham och Sara var gamla och hade nått hög ålder, och Sara hade det inte längre på kvinnors vis. 12 Sara log inom sig och tänkte: "När jag nu blivit gammal, skall jag då upptändas av åtrå? Min herre är ju också gammal." 13 Herren sade till Abraham: "Varför log Sara och tänkte: Skulle jag föda barn, jag som är så gammal? 14 Skulle något vara omöjligt för Herren? Vid den bestämda tiden nästa år skall jag komma tillbaka till dig, och då skall Sara ha en son." 15 Då nekade Sara och sade: "Jag log inte," ty hon blev förskräckt. Men han sade: "Jo, du log."

Abraham vädjar för Sodom

16 När männen steg upp därifrån såg de ner mot Sodom, och Abraham följde dem ett stycke på väg. 17 Då sade Herren: "Kan jag dölja för Abraham vad jag tänker göra? 18 Av Abraham skall det ju bli ett stort och mäktigt folk, och i honom skall alla folk på jorden bli välsignade. 19 Ty jag har utvalt honom för att han skall befalla sina barn och efterkommande att hålla sig till Herrens väg och handla rättfärdigt och rätt, så att Herren kan uppfylla sina löften till Abraham."

20 Sedan sade Herren: "Ropet över Sodom och Gomorra är starkt och deras synd är mycket svår. 21 Därför vill jag gå ner och se om de i allt har gjort efter det rop som har nått mig. Om det inte är så, vill jag veta det." 22 Männen vände sig därifrån och gick mot Sodom, men Abraham stod kvar inför Herren. 23 Och Abraham gick närmare och sade: "Vill du förgöra den rättfärdige tillsammans med den ogudaktige? 24 Kanske finns det femtio rättfärdiga i staden. Vill du då förgöra den och inte skona platsen för de femtio rättfärdigas skull som finns där? 25 Det vare dig fjärran att göra något sådant, att låta den rättfärdige dö med den ogudaktige. Det skulle då gå med den rättfärdige som med den ogudaktige. Det vare dig fjärran! Skulle inte han som är hela jordens domare göra det som är rätt?" 26 Herren sade: "Om jag finner femtio rättfärdiga inne i Sodom, skall jag skona hela platsen för deras skull." 27

Abraham tog åter till orda och sade: "Jag har vågat tala till Herren trots att jag är stoft och aska. 28 Kanske fattas det fem i de femtio rättfärdiga. Skall du då på grund av dessa fem fördärva hela staden?" Han svarade: "Om jag finner fyrtiofem där, skall jag inte fördärva den." 29 Men Abraham fortsatte att tala till honom "Kanske finns det fyrtio där." Han svarade: "För dessa fyrtios skull skall jag inte göra det." 30 Då sade han: "Herre, bli inte vred om jag talar ännu en gång. Kanske finns det trettio där." Han svarade: "Om jag finner trettio där, skall jag inte göra det." 31 Men han sade: "Jag har vågat tala till Herren. Kanske finns det tjugo där." Han svarade: "För dessa tjugos skull skall jag inte fördärva den." 32 Då sade han: "Herre, bli inte vred om jag talar bara en sista gång: Kanske finns det tio där." Han svarade: "För dessa tios skull skall jag inte fördärva den." 33 När Herren hade talat färdigt med Abraham gick han därifrån, och Abraham återvände hem.

Synden i Sodom

1 På kvällen kom de två änglarna till Sodom, och Lot satt då i Sodoms port. När han fick se dem, steg han upp för att möta dem, och han föll ner med ansiktet mot jorden 2 och sade: "Mina herrar, kom med till er tjänares hus. Tvätta era fötter och stanna över natten. Sedan kan ni fortsätta er färd tidigt i morgon." De svarade: "Nej, vi stannar på gatan över natten." 3 Men han bad dem så enträget att de tog av från vägen och kom in i hans hus. Han lagade en måltid åt dem och bakade osyrat bröd, och de åt.

4 Innan de hade lagt sig omringades huset av männen i staden, Sodoms män, både unga och gamla, allt folket utan undantag. 5 De kallade på Lot och sade till honom: "Var är de män som kom till dig i natt? För ut dem till oss så att vi får känna dem."

6 Då gick Lot ut till dem i porten, stängde dörren efter sig 7 och sade: "Mina bröder, gör inte så illa! 8 Jag har två döttrar som aldrig haft någon man. Låt mig föra ut dem till er, så kan ni göra vad ni vill med dem. Gör bara inte något mot de här männen, eftersom de har sökt skydd under mitt tak."

9 Men de svarade: "Flytta på dig!" De sade vidare: "Denne har kommit hit som främling och nu vill han bli vår domare! Nu skall vi göra mer ont mot dig än mot dem." Och de trängde sig med våld mot Lot och stormade fram för att spränga dörren. 10 Männen räckte ut sina händer och drog in Lot till sig i huset och stängde dörren. 11 Männen utanför

huset slog de med blindhet, både små och stora, så att de förgäves försökte finna dörren. 12 Sedan sade de till Lot: "Har du några mer här, någon svärson eller söner eller döttrar eller någon annan som tillhör dig i staden, så för bort dem från den här platsen, 13 för vi skall fördärva den. Deras rop har blivit så starkt inför Herren att Herren har sänt oss hit för att fördärva den." 14 Då gick Lot ut och talade med sina svärsöner, de som skulle få hans döttrar, och sade: "Bryt upp och lämna den här platsen, för Herren tänker fördärva staden." Men hans svärsöner trodde att han skämtade.

Lot lämnar Sodom

15 När gryningen kom skyndade änglarna på Lot och sade: "Stig upp och tag med dig din hustru och dina båda döttrar som är här, så att du inte går under genom stadens synd." 16 När Lot dröjde tog männen honom vid handen tillsammans med hans hustru och hans båda döttrar, ty Herren ville skona honom. De förde ut honom, och först när de var utanför staden släppte de honom. 17 När de hade fört ut dem sade en: "Fly för livet! Se dig inte tillbaka och stanna inte någonstans på slätten. Fly till bergen så att du inte går under." 18 Men Lot sade till dem: "O nej, Herre. 19 Din tjänare har ju funnit nåd för dina ögon, och du har visat din stora godhet mot mig genom att rädda mitt liv. Men jag kan inte fly upp till bergen, för då kan olyckan hinna ifatt mig så att jag dör. 20 Se, staden där borta ligger ju nära. Det är lätt att fly dit och den är liten. Låt mig fly dit, så att jag får leva. Staden är ju liten." 21 Då svarade han honom: "Jag skall göra som du vill också i detta. Jag skall inte omstörta staden du talar om. 22 Men skynda dig att fly dit, ty jag kan inte göra något förrän du är där." Därav fick staden namnet Soar. (Soar anknyter till det hebreiska ordet för "liten".)

Sodom och Gomorra går under

23 Solen hade gått upp över jorden när Lot kom till Soar. 24 Då lät Herren svavel och eld regna ner från himlen, från Herren, över Sodom och Gomorra. 25 Han omstörtade dessa städer med hela slätten och alla dem som bodde i städerna och det som växte på marken. 26 Men Lots hustru som följde efter honom såg sig tillbaka. Och hon blev en saltstod.

27 Tidigt följande morgon gick Abraham till den plats där han hade stått inför Herren 28 och såg ner över Sodom och Gomorra och över hela slättlandet. Han såg då rök stiga upp från landet, som röken från en

smältugn. 29 Då Gud fördärvade städerna på slätten, tänkte han på Abraham och förde ut Lot undan förödelsen, när han omstörtade städerna där Lot hade bott.

Moabiternas och ammoniternas ursprung

30 Lot drog ut från Soar upp till bergsbygden och bosatte sig där med sina båda döttrar, för han vågade inte bo kvar i Soar. Han bodde med sina båda döttrar i en grotta. 31 Då sade den äldre till den yngre: "Vår far är gammal och det finns ingen man i landet som kan gå in till oss som man brukar göra överallt på jorden. 32 Kom, så ger vi vår far vin att dricka, och sedan ligger vi med honom så att vi får barn genom vår far." 33 Så gav de sin far vin att dricka den natten, och den äldre gick in och låg med honom. Han märkte inte när hon lade sig och inte heller när hon steg upp.

34 Följande dag sade den äldre till den yngre: "Jag låg med far i natt. Nu ger vi honom vin att dricka i natt också, och sedan går du in och ligger med honom så att vi får barn genom vår far." 35 Så gav de sin far vin att dricka också den natten, och den yngre låg med honom. Han märkte inte när hon lade sig och inte heller när hon steg upp. 36 Och båda Lots döttrar blev havande genom sin far. 37 Den äldre födde en son som hon gav namnet Moab. Han är stamfader till de nuvarande moabiterna. 38 Den yngre födde också en son som hon gav namnet Ben-Ammi. Han är stamfader till de nuvarande ammoniterna.

Abraham och Abimelek

1 Abraham bröt upp därifrån och flyttade till Negev. Där uppehöll han sig mellan Kadesh och Shur, och någon tid bodde han i Gerar. 2 Och Abraham sade om sin hustru Sara att hon var hans syster. Då sände Abimelek, kungen i Gerar, bud och hämtade Sara till sig. 3 Men Gud kom till Abimelek i en dröm om natten och sade till honom: "Du måste dö för den kvinnas skull som du har tagit till dig, ty hon är en annan mans hustru." 4 Men Abimelek hade inte rört henne och han svarade: "Herre, vill du döda också rättfärdiga människor? 5 Har han inte själv sagt till mig: Hon är min syster? Och hon sade själv: Han är min bror. Med uppriktigt hjärta och rena händer har jag gjort detta." 6 Då sade Gud till honom i drömmen: "Ja, jag vet att du har gjort detta med uppriktigt hjärta, och det var också jag som hindrade dig från att synda mot mig. Därför lät jag dig inte röra henne. 7 Men ge nu mannen hans hustru tillbaka, ty han är en profet. Han skall be för dig så att du får leva. Men

om du inte ger henne tillbaka, skall du veta att du själv och alla som tillhör dig måste döden dö."

8 Tidigt nästa morgon steg Abimelek upp och kallade till sig alla sina tjänare och berättade allt detta för dem. Männen blev mycket förskräckta. 9 Abimelek kallade på Abraham och sade till honom: "Vad har du gjort mot oss? Och vad har jag gjort för synd mot dig, eftersom du har dragit denna stora synd över mig och mitt rike? Du har gjort sådant mot mig som ingen bör göra." 10 Och Abimelek frågade Abraham: "Vad tänkte du på, när du gjorde detta?" 11 Abraham svarade: "Jag tänkte att på den här platsen fruktar man nog inte Gud. De kommer att döda mig för min hustrus skull. 12 Hon är också verkligen min syster, dotter till min far men inte till min mor, och hon blev min hustru. 13 Men när Gud sände mig på vandring bort från min fars hus sade jag till henne: Visa mig din kärlek så att du överallt dit vi kommer säger att jag är din bror."

14 Då tog Abimelek får och nötboskap, tjänare och tjänarinnor och gav dem åt Abraham. Han gav honom också tillbaka hans hustru Sara. 15 Och Abimelek sade: "Mitt land ligger öppet för dig. Du får bo var du vill." 16 Och till Sara sade han: "Jag ger din bror tusen siklar silver. Det är en försoningsgåva för dig inför allt ditt folk, så att du får upprättelse inför alla." 17 Och Abraham bad till Gud, och Gud botade Abimelek och hans hustru och hans slavinnor, så att de kunde föda barn igen. 18 Herren hade nämligen gjort alla kvinnor i Abimeleks hus ofruktsamma för Abrahams hustru Saras skull.

Markus 3:13–35

Jesus utser tolv apostlar

13 Jesus gick sedan upp på berget och kallade till sig dem som han hade utvalt, och de kom till honom. 14 Han utsåg tolv som han kallade apostlar. De skulle vara hos honom, och han skulle sända ut dem att predika 15 och de skulle ha makt att driva ut onda andar. 16 Han utsåg dessa tolv: Simon, som han gav namnet Petrus, 17 Jakob, Sebedeus son, och Johannes, Jakobs bror – dem kallade han Boanerges, det betyder Åskans söner – 18 vidare Andreas, Filippus, Bartolomeus, Matteus, Thomas, Jakob, Alfeus son, Taddeus, Simon ivraren#

Simon ivraren Se not till Matt 10:4.

19 och Judas Iskariot,#

Iskariot Se not till Matt 10:4.

han som förrådde honom.

Jesu gärning eller Satans

20 Sedan kom Jesus hem. På nytt samlades så mycket folk att han och hans lärjungar inte ens hade tid att äta. 21 När hans anhöriga fick höra det, gick de ut för att ta hand om honom, eftersom man sade att han hade förlorat förståndet. 22 Och de skriftlärdade som hade kommit ner från Jerusalem sade: "Han är besatt av Beelsebul.#

Beelsebul Se not till Matt 10:25.

Med hjälp av de onda andarnas furste driver han ut de onda andarna." 23 Då kallade han dem till sig och talade till dem i liknelser: "Hur kan Satan driva ut Satan? 24 Om ett rike är splittrat kan det riket inte bestå, 25 och om en familj är splittrad kan den familjen inte bestå. 26 Om Satan gör uppror mot sig själv och kommer i strid med sig själv, kan han inte bestå. Då är det slut med honom. 27 Ingen kan gå in i den starkes hus och plundra honom på det han äger utan att först ha bundit den starke. Sedan kan han plundra hans hus. 28 Amen säger jag er: Allt skall förlåtas människorna, deras synder och hädelser, hur de än hädar. 29 Men den som hädar den helige Ande får aldrig någonsin förlåtelse utan är skyldig till evig synd." 30 De hade ju sagt att han hade en oren ande.

Jesu familj

31 Hans mor och hans bröder kom och stannade utanför. De sände bud till honom för att kalla på honom. 32 Folkhopen som satt omkring honom sade: "Se, din mor och dina bröder står här utanför och frågar efter dig." 33 Han svarade: "Vem är min mor och vilka är mina bröder?" 34 Och han såg på dem som satt omkring honom och sade: "Här ser ni min mor och mina bröder! 35 Den som gör Guds vilja är min bror och min syster och min mor."

10 januari

St. Athanasios av Alexandria: "Att studera och förstå Skrifterna på rätt sätt förutsätter ett gott liv och ett rent hjärta. Kristen godhet måste hjälpa oss i förståelsen av Gud som Ordet, så gott det går, ."

Genesis 21–23

Isaks födelse

1 Herren såg till Sara så som han hade lovat, och Herren gjorde med Sara som han hade sagt. 2 Sara blev havande och födde en son åt Abraham på hans ålderdom, just vid den tid som Gud hade sagt honom. 3 Abraham gav den son som Sara hade fött åt honom namnet Isak. 4 Och Abraham omskar sin son Isak när han var åtta dagar gammal, som Gud hade befallt honom. 5 Abraham var etthundra år när hans son Isak föddes. 6 Sara sade: "Gud har fått mig att le. Alla som får höra detta kommer att le med mig." 7 Och hon sade: "Vem hade kunnat säga Abraham att Sara skulle amma barn? Men nu har jag fött en son på hans ålderdom!"

Ismael och Hagar drivs bort

8 Barnet växte och blev avvant, och den dag då Isak avvandes gjorde Abraham en stor fest. 9 Men då Sara såg att den egyptiska kvinnans son hånskrattade, den son som Hagar fött åt Abraham, 10 sade hon till Abraham: "Driv ut den här slavinnan och hennes son, för den här slavinnans son skall inte dela arvet med min son, med Isak." 11 Abraham tog mycket illa vid sig för sin sons skull. 12 Men Gud sade till Abraham: "Tag inte illa vid dig för pojken och din slavinnas skull. Lyd Sara i allt hon säger till dig, ty det är genom Isak som du skall få din avkomma. 13 Men också slavinnans son skall jag göra till ett folk, eftersom han är din avkomling."

14 Tidigt nästa morgon tog Abraham bröd och en lädersäck med vatten och gav det till Hagar. Han lade det på hennes axlar och lät henne gå tillsammans med pojken. Hon gav sig i väg och irrade omkring i Beer-Shebas öken. 15 När vattnet i lädersäcken hade tagit slut, övergav hon pojken under en buske 16 och gick och satte sig en bit bort, på ett bågskotts avstånd, ty hon tänkte: "Jag orkar inte se på när pojken dör." Där hon nu satt på något avstånd brast hon i gråt.

17 Då hörde Gud pojkens röst, och Guds ängel ropade till Hagar från himlen och sade till henne: "Hur är det, Hagar? Var inte rädd! Gud har hört pojkens rop där han ligger. 18 Gå och res upp honom och tag hand om honom. Jag skall göra honom till ett stort folk." 19 Och Gud öppnade hennes ögon, så att hon fick syn på en brunn med vatten. Hon gick dit och fyllde sin lädersäck med vatten och gav pojken att dricka. 20 Gud var med pojken, och denne växte upp och bodde i öknen och blev bågskytt. 21 Han bosatte sig i öknen Paran, och hans mor tog en hustru åt honom från Egypten.

Abraham sluter förbund med Abimelek

22 Vid den tiden kom Abimelek med sin befälhavare Pikol och sade till Abraham: "Gud är med dig i allt du gör. 23 Lova mig nu med ed inför Gud att du inte sviker mig eller mina barn och efterkommande, utan visar mig och det land där du bor som främling samma godhet som jag har visat dig." 24 Abraham sade: "Ja, jag svär." 25 Men Abraham förebrådde Abimelek för att hans tjänare hade lagt beslag på en vattenbrunn. 26 Abimelek svarade: "Jag vet inte vem som har gjort det. Självt har du ingenting sagt och jag har inte hört något om det förrän i dag." 27 Då tog Abraham får och nötboskap och gav åt Abimelek, och de slöt förbund med varandra. 28 Men Abraham ställde sju lamm av hjorden åt sidan. 29 Då sade Abimelek till Abraham: "Vad betyder de sju lammen som du har ställt åt sidan?" 30 Han svarade: "Dessa sju lamm skall du ta emot av mig till ett vittnesbörd om att det är jag som har grävt brunnen." 31 Sedan kallades platsen Beer-Sheba,[#] Beer-Sheba "Beer" betyder "brunn", och "Sheba" anknyter till de hebreiska orden för "ed" och "sju".
eftersom de båda svor eden där.

32 Och de slöt förbund vid Beer-Sheba, och därefter bröt Abimelek och hans befälhavare Pikol upp och återvände till filisteernas land. 33 Abraham planterade en tamarisk vid Beer-Sheba och åkallade där Herrens, den evige Gudens, namn. 34 Sedan bodde Abraham som främling i filisteernas land en lång tid.

Abraham offerar Isak

1 En tid därefter satte Gud Abraham på prov. Han sade till honom: "Abraham!" Han svarade: "Ja, här är jag." 2 Då sade han: "Tag din son Isak,

din ende son, som du älskar, och gå till Moria land och offra honom där som bränn-offer på ett berg som jag skall visa dig."

3 Tidigt nästa morgon sadlade Abraham sin åsna och tog med sig två av sina tjänare och sin son Isak. Sedan han huggit ved till brännoffer, gav han sig i väg mot den plats som Gud hade sagt åt honom att gå till. 4 När Abraham på tredje dagen lyfte blicken fick han se platsen på avstånd. 5 Han sade då till sina tjänare: "Stanna här med åsnan. Jag och pojken går dit bort för att tillbe, och sedan kommer vi tillbaka till er." 6 Abraham tog veden till brännoffret och lade den på sin son Isak, men själv tog han elden och kniven, och de gick båda tillsammans. 7 Isak sade till sin far Abraham: "Far!" Han svarade: "Ja, min son?" Han sade: "Vi har eld och ved, men var är lammet till brännoffret?" 8 Abraham svarade: "Gud kommer att utse åt sig lammet till brännoffret, min son." Så fortsatte de sin vandring tillsammans.

9 När de kommit fram till den plats som Gud hade sagt till Abraham, byggde han ett altare där och gjorde i ordning veden. Sedan band han sin son Isak och lade honom på altaret ovanpå veden. 10 Och Abraham räckte ut handen och tog kniven för att slakta sin son. 11 Då ropade Herrens ängel till honom från himlen: "Abraham! Abraham!" Han svarade: "Här är jag." 12 Då sade han: "Lyft inte din hand mot pojken och gör honom ingenting. Nu vet jag att du fruktar Gud, då du inte ens har undanhållit mig din ende son." 13 Abraham såg sig omkring och fick då bakom sig syn på en bagge som hade fastnat med hornen i ett snår. Abraham gick dit och tog baggen och offrade den till brännoffer i stället för sin son. 14 Och Abraham kallade platsen "Herren förser". I dag säger man: "Berget där Herren förser".

15 Herrens ängel ropade ännu en gång till Abraham från himlen: 16 "Jag svär vid mig själv, säger Herren: Eftersom du har gjort detta och inte undanhållit mig din ende son, 17 skall jag rikligen välsigna dig och göra dina efterkommande talrika som stjärnorna på himlen och som sanden på havets strand, och din avkomma skall inta sina fienders portar. 18 I din avkomma skall alla jordens folk bli välsignade, därför att du lyssnade till min röst."

19 Sedan vände Abraham tillbaka till sina tjänare, och de bröt upp och gick tillsammans till Beer-Sheba. Och Abraham bodde i Beer-Sheba.

Nahors släktavla

20 Sedan berättade man för Abraham och sade: Också Milka har fött barn åt din bror Nahor: 21 Us, hans förstfödde, och Bus, dennes bror, och Kemuel, Arams far, 22 samt Kesed, Haso, Pildas, Jidlaf och Betuel. 23 Betuel blev far till Rebecka. Dessa åtta födde Milka åt Abrahams bror

Nahor. 24 Hans bihustru, som hette Reuma, födde Teba, Gaham, Tahash och Maaka.

Sara dör. Abraham köper gravplats

1 Sara blev etthundratjugosju år. Så gammal blev Sara. 2 Hon dog i Kirjat-Arba, det vill säga Hebron i Kanaans land. Och Abraham kom för att sörja Sara och begråta henne.

3 Sedan bröt Abraham upp från sin döda och talade med hetiterna. Han sade: 4 "Jag är en främling och gäst hos er. Ge mig en egen gravplats hos er, så att jag kan begrava min döda." 5 Hetiterna svarade Abraham: 6 "Hör på oss, herre. Du är en Guds furste bland oss. Begrav din döda i den förnämsta av våra gravar. Ingen av oss skall vägra att ge dig sin grav, så att du kan begrava din döda där." 7 Då reste sig Abraham upp och bugade sig djupt för hetiterna, landets folk, 8 och sade till dem: "Om ni verkligen vill låta mig begrava min döda, så lyssna på mig och lägg ett ord för mig hos Efron, Sohars son, 9 så att han ger mig den grotta i Makpela som tillhör honom och som ligger vid utkanten av hans åkerfält. Mot full betalning vill jag att han ger mig den till egen gravplats bland er."

10 Men Efron satt bland hetiterna. Och hetiten Efron svarade Abraham i närvaro av alla de hetiter som hade kommit till stadsporten: 11 "Nej, min herre, lyssna på mig. Jag ger dig fältet. Grottan som finns där skänker jag dig också. Jag ger den åt dig i mitt folks närvaro. Begrav din döda."

12 Abraham bugade sig djupt för landets folk 13 och sade till Efron i deras närvaro: "Jag ber dig, lyssna på mig. Jag betalar vad marken är värd. Tag emot det av mig och låt mig begrava min döda där." 14 Efron svarade Abraham: 15 "Min herre, lyssna på mig. Ett stycke mark värd fyrahundra siklar silver, vad betyder det mellan mig och dig? Begrav du din döda." 16 Abraham lyssnade på Efron och vägde upp åt honom den summa som han hade nämnt i hetiternas närvaro, fyrahundra siklar silver, sådant silver som var gångbart i handel.

17 Så överläts Efrons mark i Makpela vid Mamre åt Abraham, hela markstycket, både grottan som fanns där och alla träd runt omkring på området. 18 Det skedde inför hetiternas ögon, inför alla dem som hade kommit till stadsporten.

19 Därefter begravde Abraham sin hustru Sara i grottan vid fältet i Makpela mitt emot Mamre, det vill säga Hebron i Kanaans land. 20 Marken och grottan som fanns där överläts så av hetiterna till Abraham som egen gravplats.

Markus 4:1-25

Liknelsen om såningsmannen

1 Sedan började han undervisa vid sjön igen. Då samlades så mycket folk kring honom att han steg i en båt och satt i den ute på sjön, medan allt folket stod på stranden. 2 Han använde många liknelser, när han undervisade dem och sade: 3 "Lyssna! En såningsman gick ut för att så. 4 Och när han sådde föll en del vid vägen, och fåglarna kom och åt upp det. 5 En del föll på stenig mark där det inte fanns mycket jord, och det kom snart upp därför att det inte hade djup jord. 6 Men när solen steg sveddes det, och eftersom det inte hade någon rot torkade det bort. 7 En del föll bland tistlar, och tistlarna växte upp och kvävde det, så att det inte gav någon skörd. 8 Men en del föll i god jord. Det sköt upp och växte och gav skörd, trettiofalt och sextiofalt och hundrafalt." 9 Och han sade: "Hör, du som har öron att höra med!"

10 När han blev ensam med de tolv och de andra som var med honom, frågade de honom om liknelserna. 11 Då sade han till dem: "Ni har fått del i Guds rikets hemlighet. Men de som står utanför får allt i liknelser, 12 för att de skall se med sina ögon och ändå inte se och höra med sina öron och ändå inte förstå och omvända sig och få förlåtelse."

Liknelsens innebörd

13 Han sade vidare till dem: "Om ni inte förstår denna liknelse, hur skall ni då kunna förstå några liknelser alls? 14 Såningsmannen sår ordet. 15 De vid vägen är de hos vilka ordet sås. Men när de hör det, kommer genast Satan och tar bort ordet som är sått i dem. 16 De som sås på stenig mark är de som genast tar emot ordet med glädje, när de hör det. 17 Men de har inte någon rot i sig utan tror bara till en tid. Möter de sedan lidande eller förföljelse för ordets skull, kommer de strax på fall. 18 Hos andra faller säden bland tistlar. Det är de som har hört ordet, 19 men världsliga bekymmer, bedräglig rikedom och begär efter allt annat kommer in och kväver ordet, så att det blir utan frukt. 20 Men de hos vilka säden faller i god jord, det är de som hör ordet och tar emot det och bär frukt, trettiofalt och sextiofalt och hundrafalt."

21 Han sade också till dem: "Inte går man väl in med ett ljus för att sätta det under skäppan (Ett mått av trä för säd.) eller under bänken? Gör man det inte för att sätta det på ljushållaren? 22 Det som är dolt måste bli

uppenbarat, och det som är gömt måste komma i dagen. 23 Hör, du som har öron att höra med!"

24 Och han sade: "Ge akt på vad ni hör! Med det mått som ni mäter med skall det mätas upp åt er, och ännu mer skall ni få. 25 Ty den som har skall få, och den som inte har, från honom skall tas också det han har."

11 januari

St. Bernardo av Siena: "Precis som du söker en god, rättvis och bra make eller maka, är det rätt för dig att vara en sådan."

Genesis 24–26

Rebecka blir Isaks hustru

1 Abraham var nu gammal och hade nått hög ålder, och Herren hade välsignat honom i allt. 2 Då sade Abraham till den äldste tjänaren i sitt hus, den som hade ansvar för allt Abraham ägde: "Lägg din hand under min höft. 3 Jag binder dig med en ed vid Herren, himmelens Gud och jordens Gud, att du inte tar en hustru åt min son från döttrarna till kananeerna som jag bor ibland, 4 utan att du går till mitt land och till min släkt och där tar en hustru åt min son Isak." 5 Tjänaren sade till honom: "Men om kvinnan inte vill följa med mig till det här landet, skall jag då föra din son tillbaka till det land som du har kommit ifrån?" 6 Abraham svarade honom: "Se till att du inte för min son tillbaka dit. 7 Herren, himmelens Gud, som har tagit mig från min fars hus och från det land där jag föddes, han som har talat till mig och gett mig sin ed och sagt: 'Åt dina efterkommande skall jag ge detta land', han skall sända sin ängel framför dig, så att du kan hämta en hustru åt min son

däriifrån. 8 Men om kvinnan inte vill följa med dig, är du fri från denna ed till mig. För bara inte min son tillbaka dit!" 9 Då lade tjänaren sin hand under sin herre Abrahams höft och lovade honom detta med ed.

10 Tjänaren tog sedan tio av sin herres kameler och begav sig i väg med alla slags dyrbara gåvor från sin herre. Han styrde sin färd mot Nahors stad i Aram-Naharajim. 11 Där lät han kamelerna lägga sig ner vid en vattenbrunn utanför staden. Det var nu kväll, den tid då kvinnorna brukade komma ut för att hämta vatten. 12 Och han bad: " Herre, min herre Abrahams Gud, låt mig få framgång i dag och visa nåd mot min herre Abraham. 13 Jag står här vid vattenkällan och stadens döttrar kommer hit för att hämta vatten. 14 Den flicka som jag ber: Räck mig din kruka så att jag får dricka, och som svarar: Drick! Dina kameler skall jag också ge vatten, låt henne vara den du har bestämt åt din tjänare Isak. På så sätt skall jag veta att du har visat godhet mot min herre."

15 Och det hände att innan han hade slutat tala, se, då kom Rebecka ut med sin kruka på axeln. Hon var dotter till Betuel som var son till Milka, Abrahams bror Nahors hustru. 16 Det var en mycket vacker flicka, en ung kvinna som ingen man hade kommit nära.#

kommit nära Ordagrant: "känt".

Hon gick ner till källan och fyllde sin kruka och steg sedan upp igen.

17 Då sprang tjänaren emot henne och sade: "Låt mig få dricka lite vatten ur din kruka." 18 Hon svarade: "Drick, min herre" och tog snabbt ner krukan i handen och gav honom att dricka. 19 När hon hade gett honom att dricka sade hon: "Jag skall ösa upp vatten åt dina kameler också, tills de alla har fått dricka." 20 Hon skyndade sig att tömma sin kruka i vattenhon och sprang sedan tillbaka till brunnen för att ösa upp vatten. Hon öste så upp vatten åt alla hans kameler.

21 Mannen iakttog henne under tystnad, för han ville veta om Herren hade gjort hans resa framgångsrik eller inte. 22 När alla kamelerna hade druckit tog mannen fram en näsring av guld som vägde en halv sikel och två guldarmband som vägde tio siklar, 23 och han frågade: "Vems dotter är du? Säg mig det. Och finns det plats för oss i din fars hus över natten?" 24 Hon svarade honom: "Jag är dotter till Betuel, Milkas son, som hon födde åt Nahor." 25 Och hon fortsatte: "Vi har gott om halm och foder. Vi har också plats så att du kan stanna över natten." 26 Då böjde mannen sig ner och tillbad Herren 27 och sade: "Lovad vare Herren, min herre Abrahams Gud, som inte har tagit sin nåd och trofasthet från min herre! Herren har lett mig på vägen hem till min herres släkt." 28 Och flickan sprang hem och berättade alltsammans.

29 Rebecka hade en bror som hette Laban. Han sprang i väg till mannen vid källan. 30 Han hade nämligen sett näsringen och armbanden som hans syster bar, och när han hörde sin syster berätta vad mannen sagt till henne, gav han sig i väg ut till mannen som stod hos kamelerna vid källan. 31 Han sade: "Kom in, du Herrens välsignade! Varför står du härute? Jag har gjort huset i ordning och det finns plats för kamelerna." 32 Så kom mannen till hennes hem, och man lastade av kamelerna och tog fram halm och foder åt dem och vatten till att tvätta hans och hans följeslagares fötter. 33 Man satte fram mat åt honom, men han sade: "Jag vill inte äta förrän jag har framfört mitt ärende." Laban sade: "Säg det!"

34 Då sade han: "Jag är Abrahams tjänare. 35 Herren har rikligen välsignat min herre, så att han har blivit en mäktig man. Han har gett honom får och nötboskap, silver och guld, tjänare och tjänarinnor, kameler och åsnor. 36 Min herres hustru Sara har fött min herre en son på sin ålderdom, och honom har han gett allt han äger. 37 Nu har min herre bundit mig vid ed och sagt: Du får inte åt min son ta en hustru bland döttrarna till kananeerna i landet där jag bor, 38 utan du skall gå till min fars hus och till min släkt och där hämta en hustru åt min son. 39 Då sade jag till min herre: Men om kvinnan inte vill följa med mig? 40 Han svarade: Herren, som jag har vandrat inför, skall sända sin ängel med dig och göra din resa framgångsrik, så att du kan hämta en hustru åt min son från min släkt, från min fars hus. 41 Först när du kommer till min släkt blir du löst från eden – om de vägrar att ge henne åt dig är du fri från eden till mig. 42 Så kom jag i dag till källan och jag sade: Herre, min herre Abrahams Gud, om du ändå ville låta den resa jag företagit mig bli framgångsrik! 43 Jag står nu här vid vattenkällan. Om det kommer en ung kvinna för att hämta vatten och jag säger till henne: Låt mig få dricka lite vatten ur din kruka, 44 och hon svarar mig: Drick du. Också åt dina kameler skall jag ösa upp vatten, låt det då vara den kvinna som Herren har utsett åt min herres son. 45 Innan jag hade slutat att säga så för mig själv, kom Rebecka ut med sin kruka på axeln och gick ner till källan för att hämta vatten. Då sade jag till henne: Låt mig få dricka! 46 Hon lyfte snabbt ner sin kruka från axeln och sade: Drick, och jag skall också ge dina kameler vatten. Då drack jag, och hon gav också kamelerna vatten. 47 Jag frågade henne: Vems dotter är du? Hon svarade: Jag är dotter till Betuel, Nahors son, som föddes åt honom av Milka. Då satte jag ringen i hennes näsa och armbanden på hennes armar. 48 Sedan böjde jag mig ner och tillbad Herren och lovade Herren, min herre Abrahams Gud, som hade fört mig på rätt väg, så att jag åt

min herres son skulle få en dotter från hans släkt. 49 Om ni vill visa min herre kärlek och trofasthet så säg mig det. Om inte, så säg mig det också, så att jag kan vända mig åt annat håll, till höger eller vänster." 50 Då sade Laban och Betuel: "Detta är från Herren. Vi kan inte säga någonting till dig, vare sig ont eller gott. 51 Se, där står Rebecka framför dig. Tag henne och gå, så att hon kan bli hustru åt din herres son, som Herren har sagt." 52 När Abrahams tjänare hörde detta, föll han ner på marken inför Herren. 53 Sedan tog tjänaren fram silversmycken, guldsmycken och kläder och gav till Rebecka. Han gav också hennes bror och mor dyrbara gåvor. 54 Och han och hans följeslagare åt och drack och stannade sedan över natten. Men på morgonen när de hade stigit upp, sade han: "Låt mig nu fara till min herre." 55 Men både Rebeckas bror och hennes mor sade: "Låt flickan stanna hos oss några dagar, tio eller så. Sedan kan du fara." 56 Men han svarade dem: "Uppehåll mig inte, när nu Herren har gjort min resa framgångsrik. Låt mig fara. Jag vill resa hem till min herre." 57 Då sade de: "Vi kallar hit flickan och frågar henne själv." 58 De kallade till sig Rebecka och frågade henne: "Vill du följa med den här mannen?" Hon svarade: "Ja". 59 Då lät de sin syster Rebecka och hennes amma fara tillsammans med Abrahams tjänare och hans män. 60 Och de välsignade Rebecka och sade till henne:

"Av dig, vår syster, skall komma
tusen gånger tiotusen,
och din avkomma skall inta
sina fienders portar!"

61 Så bröt Rebecka upp med sina tjänsteflickor. De red på kamelerna och följde med mannen. Och tjänaren tog med sig Rebecka och for sin väg.

62 Isak hade just kommit tillbaka från Beer-Lahaj-Roi, ty han bodde i Negev. 63 Mot kvällen när han gick och grubblade ute på fältet, såg han upp och fick se kameler komma. 64 När Rebecka lyfte blicken fick hon se Isak. Hon steg ner från kamelen 65 och frågade tjänaren: "Vem är den mannen som kommer emot oss på fältet?" Tjänaren svarade "Det är min herre." Då tog hon sin slöja och dolde sig. 66 Tjänaren berättade för Isak om allt han hade gjort. 67 Sedan förde Isak in henne i sin mor Saras tält, och han tog Rebecka till sig. Hon blev hans hustru och han hade henne kär. Så blev Isak tröstad i sorgen efter sin mor.

Abrahams söner med Ketura

1 Abraham tog sig ännu en hustru, och hon hette Ketura. 2 Hon födde åt honom Simran, Joksan, Medan, Midjan, Jisbak och Sua. 3 Joksan blev far till Saba och Dedan, och Dedans söner var assureerna, letuseerna och leummeerna. 4 Midjans söner var Efa, Efer, Hanok, Abida och Eldaa. Alla dessa var Keturas söner. 5 Och Abraham gav allt han ägde till Isak. 6 Men åt sönerna till sina bihustrur gav han gåvor, och medan han ännu levde sände han dem bort från sin son Isak, österut till Österlandet. Abraham dör och blir begravd

7 Abrahams ålder blev etthundrasjuttiofem år. 8 Sedan gav han upp andan och dog i en god ålder, gammal och mätt på livet, och samlades till sitt folk. 9 Hans söner Isak och Ismael begravde honom i grottan i Makpela mitt emot Mamre, på den mark som tillhört hetiten Efron, Sohars son. 10 Denna mark hade Abraham köpt av hetiterna. Där begravdes Abraham och hans hustru Sara. 11 Och efter Abrahams död välsignade Gud hans son Isak. Och Isak bosatte sig vid Beer-Lahaj-Roi.

12 VII. ISMAELS FORTSATTI HISTORIA 25:12-18

Ismaels släkttavla

Detta är Ismaels, Abrahams sons, fortsatta historia. Han föddes åt Abraham av Hagar, Saras egyptiska slavinna. 13 Och detta är namnen på Ismaels söner i den ordning de föddes: Nebajot, Ismaels förstfödde, vidare Kedar, Adbeel, Mibsam, 14 Misma, Duma och Massa, 15 Hadad och Tema, Jetur, Nafis och Kedma. 16 Dessa var Ismaels söner och detta var sönerns namn i deras byar och tärtläger, tolv furstar för deras stammar.

17 Ismaels ålder blev etthundratrettiosju år. Därefter gav han upp andan och dog och samlades till sitt folk. 18 Hans ättlingar bodde i områdena från Havila ända till Shur, som ligger öster om Egypten, där vägen går mot Assyrien. De slog sig ner mitt emot alla sina bröder.

19 VIII. ISAKS FORTSATTI HISTORIA 25:19-35:29

Esaus och Jakobs födelse

Detta är Isaks, Abrahams sons, fortsatta historia. Abraham blev far till Isak, 20 och Isak var fyrtio år gammal när han tog Rebecka till hustru, arameen Betuels dotter från Paddan-Aram och syster till arameen Laban. 21 Isak bad till Herren för sin hustru Rebecka, eftersom hon inte kunde få barn. Och Herren bönhörde honom så att hans hustru Rebecka blev

havande. 22 Men barnen bråkade mycket med varandra i hennes moderliv. Då sade hon: "Om det blir så här, varför drabbar det mig?" Och hon gick för att fråga Herren. 23 Herren svarade henne:

"Två folk finns i ditt moderliv,
två folkstammar skall ur ditt sköte
gå skilda vägar.

Det ena folket skall bli
starkare än det andra,
och den äldre skall tjäna den yngre."

24 När tiden var inne att hon skulle föda, se, då fanns det tvillingar i hennes moderliv. 25 Den som kom fram först var rödhårig och hade som en hårmantel över hela kroppen. De gav honom namnet Esau. # Esau betyder "hårig".

26 Sedan kom hans bror fram och han höll handen om Esaus häl. Därför fick han namnet Jakob. #

Jakob betyder "den som håller i hälen", men även "den som bedrar".

Isak var sextio år när de föddes.

Esau säljer sin förstfödslov

27 Pojkarna växte upp, och Esau blev en skicklig jägare som höll till ute i markerna. Jakob däremot blev en stillsam man som höll till vid tälten. 28 Isak älskade Esau eftersom han hade smak för vilt. Men Rebecka älskade Jakob.

29 En gång när Jakob höll på att koka soppa, kom Esau hem från marken, alldeles utmattad. 30 Han sade till Jakob: "Låt mig få äta av det röda, det röda du har där, för jag är helt utmattad." Därav fick han namnet Edom. (Edom betyder "röd".)

31 Men Jakob sade: "Sälj då din förstfödslov till mig." 32 Esau svarade: "Jag är ju nära att dö. Vad har jag då för nytta av min förstfödslov?" 33 Jakob sade: "Ge mig din ed på det." Han gav honom sin ed och sålde sin förstfödslov till Jakob. 34 Och Jakob gav honom bröd och linssoppa. Esau åt och drack, steg sedan upp och gick sin väg. Så litet värdesatte Esau sin förstfödslov.

Isak i Gerar

1 Det blev en ny hungersnöd i landet, efter den som hade inträffat på Abrahams tid, och Isak begav sig då till filisteernas kung Abimelek i Gerar. 2 Då uppenbarade Herren sig för honom och sade: "Drag inte ner till Egypten utan bo kvar i det land som jag säger dig. 3 Stanna som

främling här i landet. Jag skall vara med dig och välsigna dig, ty åt dig och dina efterkommande skall jag ge alla dessa landområden, och jag skall hålla den ed som jag har svurit din fader Abraham. 4 Jag skall göra dina efterkommande talrika som stjärnorna på himlen, och åt dina efterkommande skall jag ge alla dessa landområden. Och i din avkomma skall alla jordens hednafolk bli välsignade, 5 eftersom Abraham lyssnade till min röst och tog vara på det jag förordnat: mina befallningar, föreskrifter och lagar."

6 Så stannade Isak i Gerar. 7 När männen på orten frågade om hans hustru, sade han: "Hon är min syster", för han var rädd för att säga: "min hustru". Han tänkte: "Männen här på platsen kan slå ihjäl mig för Rebeckas skull, eftersom hon är så vacker." 8 Men när han hade varit där en längre tid, hände det sig att filisteernas kung Abimelek tittade ut genom fönstret och fick se Isak kela med sin hustru Rebecka. 9 Abimelek kallade till sig Isak och sade: "Hon är ju din hustru! Hur kunde du säga att hon är din syster?" Isak svarade honom: "Jag var rädd att jag annars skulle bli dödad för hennes skull." 10 Då sade Abimelek: "Vad har du gjort mot oss? Hur lätt kunde det inte ha hänt att någon från vårt folk hade legat med din hustru, och då hade du dragit skuld över oss." 11 Sedan befallde Abimelek hela folket: "Den som rör den här mannen eller hans hustru skall straffas med döden."

12 Isak sådde där i landet och fick det året hundrafalt, ty Herren välsignade honom. 13 Han blev en mäktig man, och hans egendom växte mer och mer, så att han till slut var mycket rik. 14 Han ägde så mycket får och nötboskap och hade så många tjänare att filisteerna blev avundsjuka på honom. 15 Alla brunnar som hans fars tjänare hade grävt medan hans fader Abraham levde, fyllde filisteerna igen med jord. 16 Abimelek sade till Isak: "Flytta bort från oss! Du har blivit alldeles för mäktig för oss." 17 Då flyttade Isak därifrån och slog sig ner i Gerars dalgång och bodde där.

18 Isak grävde på nytt upp de vattenbrunnar som hade grävts på hans fader Abrahams tid men som filisteerna hade fyllt igen efter Abrahams död. Och han gav dem samma namn som hans far hade givit dem. 19 När Isaks tjänare grävde i dalen, fann de en källa med rinnande vatten. 20 Herdarna i Gerar började då tvista med Isaks herdar och sade: "Vattnet är vårt!" Därför gav han den brunnen namnet Esek,# Esek betyder "gräl".

eftersom de hade grälat med honom. 21 Därefter grävde Isaks tjänare en annan brunn, men de började tvista om den också. Då gav han den namnet Sitna. (Sitna betyder "strid".)

22 Sedan bröt han upp därifrån och grävde ännu en brunn. Om den tvistade de inte. Därför gav han den namnet Rehobot,[#] Rehobot betyder "utrymme".

och sade: "Nu har Herren gett oss utrymme, så att vi kan föröka oss i landet."

23 Därifrån drog Isak upp till Beer-Sheba. 24 Den natten uppenbarade sig Herren för honom och sade: "Jag är din fader Abrahams Gud. Frukta inte! Jag är med dig, och jag skall välsigna dig och göra din avkomma talrik för min tjänare Abrahams skull". 25 Då byggde han ett altare där och åkallade Herrens namn och slog upp sitt tält. Och Isaks tjänare grävde där en brunn.

Isak och Abimelek sluter förbund

26 Abimelek kom till honom från Gerar tillsammans med sin vän Ahussat och sin befälhavare Pikol. 27 Men Isak sade till dem: "Varför kommer ni till mig, ni som hatar mig och har drivit bort mig ifrån er." 28 De svarade: "Vi har tydligt sett att Herren är med dig. Därför tänkte vi att vi borde ge varandra en ed och sluta förbund." 29 Du skall inte göra oss något ont, liksom vi å vår sida inte har ofredat dig och inte gjort dig annat än gott och låtit dig fara i frid. Du är nu välsignad av Herren." 30 Då ordnade Isak en festmåltid för dem, och de åt och drack. 31 De steg upp tidigt följande morgon och svor varandra eden. Sedan sände Isak i väg dem, och de for ifrån honom i frid.

32 Samma dag kom Isaks tjänare och berättade för honom om den brunn de hade grävt och sade till honom: "Vi har funnit vatten." 33 Och han kallade den Shiba. Därför heter staden Beer-Sheba än i dag.

Esaus hustrur

34 När Esau var fyrtio år tog han till hustrur Judit, dotter till hetiten Beer, och Basemat, dotter till hetiten Elon. 35 Men de blev en hjärtesorg för Isak och Rebecka.

Markus 4:26-34

Liknelsen om den växande säden

26 Jesus sade: "Guds rike är likt en man som sår säd i jorden. 27 Han sover och stiger upp, natt följer på dag och säden kommer upp och skjuter i höjden, han vet själv inte hur. 28 Av sig själv ger jorden gröda, först strå, sedan ax och därefter fullmoget vete i axet. 29 Och när grödan är mogen räcker han genast ut skäran, eftersom skördetiden är inne."

Liknelsen om senapskornet

30 Han sade också: "Vad skall vi likna Guds rike vid, eller vilken liknelse skall vi använda för att beskriva det? 31 Det är som ett senapskorn. När man sår det är det minst av alla frön på jorden. 32 Men när det har blivit sått, växer det upp och blir större än alla köksväxter och får så stora grenar att himlens fåglar kan bygga bo i dess skugga." 33 Med många sådana liknelser predikade han ordet för dem, på ett sådant sätt att de ville lyssna. 34 Han talade bara i liknelser till dem. Men när han var ensam med sina lärjungar förklarade han allt.

12 januari

St Margaret Borgeoys: "Vår Frus kärlek är en ström som har sitt ursprung i de Eviga Källorna och som släcker törsten hos alla, som inte sinar och som alltid leder tillbaka till sin Källa."

Genesis 27-28

Isak välsignar Jakob

1 När Isak hade blivit gammal och hans ögon var så svaga att han inte kunde se, kallade han till sig sin äldste son Esau och sade till honom: "Min son." Han svarade honom: "Här är jag." 2 Då sade han: "Jag är gammal och vet inte när jag skall dö. 3 Tag därför dina jaktredskap, ditt koger och din båge, och gå ut i markerna och skjut något vilt åt mig. 4 Laga sedan till en välsmakande rätt åt mig, en som jag tycker om, och bär in den till mig så att jag får äta och sedan välsigna dig innan jag dör." 5 Rebecka hörde vad Isak sade till sin son Esau. När Esau gick ut i markerna för att skjuta något vilt att ta hem, 6 sade Rebecka till sin son Jakob: "Lyssna! Jag hörde din far säga till din bror Esau: 7 Skaffa något vilt och laga till åt mig en välsmakande rätt, som jag kan äta. Sedan skall jag välsigna dig inför Herren innan jag dör. 8 Hör nu på mig, min son, och gör som jag säger. 9 Gå till hjorden och hämta två fina killingar, så skall jag laga till en välsmakande rätt av dem åt din far, en som han tycker om. 10 Den skall du bära in till din far så att han får äta den och sedan välsigna dig innan han dör." 11 Men Jakob sade till sin mor Rebecka: "Min bror Esau är ju hårig, och jag är slät. 12 Tänk om far rör vid mig. Då blir jag en bedragare i hans ögon och drar förbannelse över mig i stället för välsignelse." 13 Men hans mor sade till honom: "Den förbannelsen skall komma över mig, min son. Hör bara vad jag säger och gå och hämta killingarna åt mig." 14 Han gick då och hämtade dem och förde dem till sin mor, och hon lagade till en välsmakande rätt, en som hans far tyckte om. 15 Sedan tog Rebecka fram sin äldste son Esaus högtidskläder, som hon hade inne hos sig, och satte dem på sin yngste son Jakob. 16 Med skinnen från killingarna täckte hon över hans händer och den bara delen av hans hals. 17 Sedan gav hon sin son Jakob den välsmakande rätten och brödet som hon hade gjort i ordning. 18 Han gick in till sin far och sade: "Far." Han svarade: "Vad vill du? Vem är du, min son?" 19 Jakob sade till sin far: "Jag är Esau, din förstfödde. Jag har gjort som du sade till mig. Sätt dig upp och ät av mitt villebråd, så att du kan välsigna mig." 20 Men Isak sade till sin son: "Hur har du kunnat finna det så snart, min son?" Han svarade: "Herren, din Gud, sände det i min väg." 21 Då sade Isak till Jakob: "Kom hit, min son, och låt mig få röra vid dig och känna om du är min son Esau eller inte." 22 Jakob gick då fram till sin fader Isak, och han rörde vid honom och sade: "Rösten är Jakobs, men händerna är Esaus." 23 Han kände inte igen honom, för händerna var håriga som hans bror Esaus händer. Han tänkte nu välsigna honom, 24 men så frågade han: "Är du verkligen min son Esau?" Han svarade: "Ja." 25 Då sade han: "Bär hit maten, min son, så att jag kan äta av villebrådet och välsigna dig." Jakob

bar fram den till honom och han åt. Och han räckte honom vin och han drack. 26 Sedan sade hans fader Isak till honom: "Kom hit och kyss mig, min son." 27 När han då gick fram och kysste honom, kände han lukten av hans kläder och välsignade honom. Han sade:

"Doften av min son

är lik doften från en mark
som Herren har välsignat.

28 Gud skall ge dig av himlens dagg
och av jordens fruktbarhet,
säd och vin i riklig mängd.

29 Folk skall tjäna dig
och folkslag falla ner för dig.

Var en herre över dina bröder.

Din mors söner skall falla ner för dig.

Förbannad vare den som förbannar dig
och välsignad den som välsignar dig!"

Esau ber om Isaks välsignelse

30 När Isak hade givit Jakob sin välsignelse och Jakob just hade gått ut från honom, kom hans bror Esau hem från jakten. 31 Också han lagade till en välsmakande rätt och bar in den till sin far och sade: "Nu kan far sätta sig upp och äta av sin sons villebråd och sedan välsigna honom."

32 Hans fader Isak frågade honom: "Vem är du?" Han svarade: "Jag är Esau, din förstfödde." 33 Då blev Isak mycket förskräckt och sade: "Vem var då den jägare som bar in sitt villebråd till mig? Jag åt av allt innan du kom och jag välsignade honom. Välsignad skall han också vara." 34 När Esau hörde vad hans far berättade, ropade han högt och bittert: "Far, välsigna också mig!"

35 Men han svarade: "Din bror kom med svek och tog din välsignelse." 36 Då sade Esau: "Heter han inte Jakob! Och nu har han bedragit mig två gånger! Min förstfödsrätt har han tagit och nu har han också tagit min välsignelse." Och han frågade: "Har du då ingen välsignelse kvar för mig?" 37 Isak sade då till Esau: "Se, jag har satt honom till herre över dig, och alla hans bröder har jag gett till tjänare åt honom, och med säd och vin har jag försett honom. Vad skall jag då göra för dig, min son?" 38 Esau sade till sin far: "Var det den enda välsignelse du hade, far? Välsigna också mig, far!" Och han började storgråta. 39 Då svarade hans fader Isak honom:

"Se, fjärran från jordens fruktbarhet
skall din boning vara
och utan dagg från himlen där ovan.

40 Av ditt svärd skall du leva
och din bror skall du tjäna.
Men när du blir bångstyrig
skall du slita hans ok
från din nacke."

Jakob flyr till Haran

41 Esau fylldes av hat mot Jakob på grund av den välsignelse som hans far hade givit Jakob. Han sade till sig själv: "Snart kommer den tid då vi skall sörja vår far. Då skall jag döda min bror Jakob." 42 När man berättade för Rebecka vad hennes äldre son Esau hade sagt, sände hon bud efter sin yngre son Jakob och sade till honom: "Din bror Esau tänker hämnas på dig och döda dig. 43 Och nu, min son, lyssna på mig! Fly till min bror Laban i Haran 44 och stanna hos honom en tid, till dess din brors förbittring har lagt sig. 45 När din bror inte längre är förbittrad på dig och han har glömt vad du gjort mot honom, då skall jag sända bud och hämta dig därifrån. Varför skulle jag mista er båda på en och samma dag?"

46 Sedan sade Rebecka till Isak: "Jag är trött på livet för de hetitiska kvinnornas skull. Om Jakob tar sig en hustru bland landets kvinnor, en hetitiska som dessa, varför skulle jag då leva?"

28

1 Då kallade Isak till sig Jakob och välsignade honom och sade till honom: "Du skall inte ta någon av Kanaans döttrar till hustru. 2 Stå upp och bege dig till Paddan-Aram, till din morfar Betuels hus, och tag dig en hustru därifrån, någon av döttrarna till din morbror Laban. 3 Gud den Allsmäktige skall välsigna dig och göra dig fruktsam och föröka dig, så att du blir många folk. 4 Han skall ge Abrahams välsignelse åt dig och dina efterkommande, så att du får inta det land som Gud har gett åt Abraham, det land där du nu bor som främling." 5 Så sände Isak i väg Jakob och han begav sig till Paddan-Aram, till arameen Laban, Betuels son, som var bror till Rebecka, Jakobs och Esaus mor.

Esau tar sig ännu en hustru

6 Esau såg att Isak hade välsignat Jakob och sänt honom till Paddan-Aram för att hämta en hustru därifrån. Han hade ju välsignat honom och befallt honom att inte ta någon av Kanaans döttrar till hustru. 7 Och Jakob hade lytt sin far och mor och begett sig till Paddan-Aram. 8 Då förstod Esau att hans fader Isak inte tyckte om kananeiskorna. 9 Därför

begav han sig till Ismael och tog Mahalat till hustru utöver de hustrur han redan hade. Hon var dotter till Ismael, Abrahams son, och syster till Nebajot.

Jakobs dröm i Betel

10 Jakob lämnade Beer-Sheba och begav sig mot Haran. 11 Han kom till en plats där han måste stanna över natten, ty solen hade gått ner. Och han tog en av stenarna på platsen för att ha under huvudet och lade sig att sova. 12 Då hade han en dröm. Han såg en stege vara rest på jorden. Den nådde ända upp till himlen och Guds änglar steg upp och ner på den. 13 Och se, Herren stod ovanför den och sade: "Jag är Herren, din fader Abrahams Gud och Isaks Gud. Det land där du ligger skall jag ge åt dig och dina efterkommande. 14 Din avkomma skall bli som stoftet på jorden och du skall utbreda dig åt väster och öster, norr och söder, och genom dig och din avkomma skall alla folkslag på jorden bli välsignade. 15 Och se, jag är med dig och skall bevara dig vart du än går, och jag skall föra dig tillbaka till detta land. Jag skall inte överge dig intill dess att jag har gjort vad jag har lovat dig."

16 När Jakob vaknade upp ur sömnen, sade han: " Herren är verkligen på denna plats och jag visste det inte." 17 Han greps av fruktan och sade: "Hur helig är inte denna plats! Det måste vara Guds boning, ja, här är himlens port." 18 Tidigt på morgonen steg Jakob upp, och han tog stenen som han hade vilat sig mot och reste den till en stod och göt olja över den. 19 Och han kallade platsen Betel. (Betel betyder "Guds hus".) Tidigare hette denna stad Lus.

20 Jakob gav ett löfte och sade: "Om Gud är med mig och bevarar mig under den resa som jag nu gör och ger mig bröd att äta och kläder att ta på mig, 21 och jag kommer tillbaka till min fars hus i frid, då skall Herren vara min Gud. 22 Och stenen som jag har rest till en stod skall bli ett Guds hus, och av allt som du ger mig skall jag ge dig tionde."

Markus 4:35–41

Jesus stillar stormen

35 På kvällen samma dag sade Jesus till sina lärjungar: "Låt oss fara över till andra sidan." 36 De lämnade folket och tog honom – som han var –

med sig i båten. Också andra båtar följde med. 37 Då kom det en häftig stormby och vågorna slog in i båten, så att den höll på att fyllas. 38 Självlåg han i aktern och sov på en dyna. De väckte honom och ropade: "Mästare, bryr du dig inte om att vi går under?" 39 Han vaknade och talade strängt till vinden och sade till sjön: "Tig! Var tyst!" Och vinden lade sig, och det blev alldeles lugnt. 40 Han sade till dem: "Varför är ni rädda? Har ni ännu ingen tro?" 41 Då greps de av stor fruktan och sade till varandra: "Vem är han, eftersom både vinden och sjön lyder honom?"

13 januari

St.Hilaire av Poitiers: "De som har rena hjärtan är den Helige Andes tempel."

Genesis 29–30

Jakob kommer till Laban

1 Sedan fortsatte Jakob sin färd till Österlandet. 2 Där fick han se en brunn på fältet och vid den låg tre fårhjordar, ty ur den brunnen brukade man ge hjordarna vatten. Stenen som låg över brunnens öppning var stor. 3 Därför brukade man först samla alla hjordarna där och sedan vältra bort stenen från öppningen till brunnen och ge fåren vatten. Därefter lade man tillbaka stenen på sin plats över brunnens öppning. 4 Jakob frågade männen: "Mina bröder, varifrån är ni?" De svarade: "Vi är från Haran." 5 Då sade han till dem: "Känner ni Laban, Nahors son?" "Ja", svarade de. 6 Han frågade dem vidare: "Står det väl till med honom?" De svarade: "Ja. Se, där kommer hans dotter Rakel med fåren." 7 Jakob sade: "Det är ju ännu full dag och det är inte tid än att samla in boskapen. Ge

fåren vatten och för dem ut på bete igen." 8 Men de svarade: "Vi kan inte göra det förrän alla hjordarna har samlats och man har vältrat bort stenen från brunnens öppning. Då ger vi fåren vatten."

9 Medan han talade med dem kom Rakel dit med sin fars får, ty hon brukade vakta dem. 10 När Jakob fick se sin morbror Labans dotter Rakel komma med Labans får, gick han fram och vältrade bort stenen från öppningen till brunnen och gav sin morbror Labans får vatten. 11 Jakob kysste Rakel och brast i gråt. 12 Han berättade för Rakel att han var hennes fars släkting och att han var Rebeckas son. Då sprang hon i väg och berättade detta för sin far. 13 När Laban fick höra om sin systerson Jakob skyndade han sig emot honom, tog honom i famn och kysste honom och förde honom in i sitt hus. Jakob berättade för Laban allt som hade hänt honom. 14 Och Laban sade till honom: "Du är verkligen av samma kött och blod som jag!" Så stannade han hos honom en månad.

Jakob tar tjänst hos Laban

15 Laban sade till Jakob: "Du är ju min släkting. Skall du arbeta åt mig för ingenting? Säg mig vad du vill ha i lön." 16 Laban hade två döttrar. Den äldre hette Lea och den yngre Rakel. 17 Leas ögon var matta, men Rakel var välväxt och vacker att se på. 18 Och Jakob älskade Rakel. Därför sade han: "Jag vill arbeta åt dig i sju år för Rakel, din yngre dotter." 19 Laban svarade: "Det är bättre att jag ger henne till dig än till någon annan. Stanna kvar hos mig." 20 Så arbetade Jakob i sju år för Rakel, men för honom var det bara som några dagar eftersom han älskade henne. 21 När tiden hade gått sade Jakob till Laban: "Ge mig min hustru, för nu är tiden inne. Låt mig gå in till henne." 22 Då samlade Laban allt folket på orten och ordnade en fest. 23 Men när kvällen kom tog han sin dotter Lea och förde henne till honom, och han gick in till henne. 24 Och Laban gav sin slavinna Silpa till tjänsteflicka åt sin dotter Lea. 25 På morgonen fick Jakob se att det var Lea. Då sade han till Laban: "Vad har du gjort mot mig? Var det inte för Rakel jag arbetade hos dig? Varför har du bedragit mig?" 26 Laban svarade: "Här på orten brukar man inte ge bort den yngre före den äldre. 27 Fullfölj nu Leas bröllopsvecka. Sedan skall vi ge dig den andra också mot att du arbetar åt mig i sju år till." 28 Jakob gick med på detta och fullföljde hennes bröllopsvecka. Sedan gav han honom sin dotter Rakel till hustru. 29 Och Laban gav sin slavinna Bilha till tjänsteflicka åt sin dotter Rakel. 30 Så gick Jakob in till Rakel också, och han älskade Rakel mer än Lea. Sedan arbetade han hos honom i sju år till.

Jakobs barn

31 Men när Herren såg att Lea var försmådd, gjorde han henne fruktsam medan Rakel var ofruktsam. 32 Lea blev havande och födde en son som hon gav namnet Ruben, ty hon sade: " Herren har sett mitt lidande. Nu kommer min man att älska mig."

33 Och hon blev åter havande och födde en son. Då sade hon: " Herren har hört att jag är försmådd. Därför har han gett mig denne också." Och hon gav honom namnet Simeon.

34 Hon blev havande på nytt och födde en son. Då sade hon: "Nu skall väl ändå min man hålla sig till mig. Jag har ju fött tre söner åt honom." Därför fick han heta Levi.

35 Ännu en gång blev hon havande och födde en son. Då sade hon: "Nu vill jag tacka Herren." Därför gav hon honom namnet Juda. Sedan slutade hon upp att föda.

30:1 När Rakel såg att hon inte födde några barn åt Jakob, blev hon avundsjuk på sin syster och sade till Jakob: "Skaffa mig barn, annars dör jag." 2 Då blev Jakob arg på Rakel och svarade: "Kan jag ersätta Gud, som har hindrat dig att få barn?" 3 Hon sade: "Se, där är min slavinna Bilha. Gå in till henne, så att hon får föda barn åt mig och jag får avkomma genom henne." 4 Så gav hon honom sin slavinna Bilha till hustru, och Jakob gick in till henne. 5 Bilha blev havande och födde en son åt Jakob. 6 Då sade Rakel: "Gud har skaffat mig rätt. Han har hört min röst och gett mig en son." Därför gav hon honom namnet Dan.

7 Och Bilha, Rakels slavinna, blev åter havande och födde en andra son åt Jakob. 8 Då sade Rakel: "Guds strider har jag stridit med min syster och vunnit seger." Och hon gav honom namnet Naftali.

9 När Lea såg att hon hade slutat föda barn, tog hon sin slavinna Silpa och gav henne till hustru åt Jakob. 10 Och Silpa, Leas slavinna, födde en son åt Jakob. 11 Då sade Lea: "Till lycka." Och hon gav honom namnet Gad.

12 Leas slavinna Silpa födde en andra son åt Jakob. 13 Då sade Lea: "Jag är lycklig. Ja, unga kvinnor skall prisa mig lycklig." Och hon gav honom namnet Aser.

14 Men en gång under veteskörden gick Ruben ut på marken och fann kärleksäpplen som han bar till sin mor Lea. Då sade Rakel till Lea: "Ge mig av din sons kärleksäpplen." 15 Men hon svarade henne: "Är det inte nog att du har tagit min man? Vill du ta min sons kärleksäpplen också?"

Rakel sade: "Han får ligga med dig i natt om jag får din sons kärleksäpplen." 16 När Jakob kom hem från marken på kvällen, gick Lea och mötte honom och sade: "Du skall gå in till mig, för jag har gett min sons kärleksäpplen som lön för dig." Så låg han med henne den natten.

17 Gud hörde Lea, och hon blev havande och födde en femte son åt Jakob. 18 Då sade Lea: "Gud har gett mig lön för att jag gav min slavinna åt min man." Och hon gav honom namnet Isaskar.

19 Lea blev åter havande och födde en sjätte son åt Jakob. 20 Då sade hon: "Gud har gett mig en god gåva. Nu skall min man bo hos mig, eftersom jag har fött sex söner åt honom." Och hon gav honom namnet Sebulon.

21 Därefter födde hon en dotter och gav henne namnet Dina.

22 Men Gud tänkte på Rakel. Gud hörde henne och gjorde henne fruktsam. 23 Och hon blev havande och födde en son. Då sade hon: "Gud har tagit bort min skam." 24 Och hon gav honom namnet Josef och sade: " Herren skall ge mig ännu en son."

Jakobs avtal med Laban

25 När Rakel hade fött Josef, sade Jakob till Laban: "Låt mig fara. Jag vill bege mig hem till min bygd och till mitt land. 26 Ge mig mina hustrur och mina barn som jag har arbetat hos dig för och låt mig fara hem. Du vet ju själv hur jag har arbetat åt dig." 27 Laban svarade honom: "Låt mig finna nåd för dina ögon. Genom spåtecken förstår jag att Herren har välsignat mig för din skull." 28 Han tillade: "Bestäm vad du vill ha i lön av mig, så skall jag ge dig det." 29 Jakob sade till honom: "Du vet själv hur jag har arbetat åt dig och vad det har blivit av din boskap hos mig. 30 Det lilla du hade innan jag kom har förökats sig och blivit mycket, eftersom Herren har välsignat dig var jag än gått fram. Men när skall jag få göra något för mitt eget hus?" 31 Han svarade: "Vad skall jag ge dig?" Jakob sade: "Du skall inte ge mig något alls. Om du gör mig till viljes i det jag nu säger skall jag fortsätta att vara herde för din hjord och vakta den. 32 Jag vill gå igenom hela din hjord i dag och ur den skilja ut alla spräckliga och brokiga djur, alla mörka djur bland lammen och dem som är brokiga och spräckliga bland getterna. Det skall vara min lön. 33 När du senare kommer för att med egna ögon se vad som har blivit min lön, då skall min rättfärdighet vara mitt vittne. Alla getter hos mig som inte är spräckliga eller brokiga och alla lamm som inte är mörka skall räknas som stulna." 34 "Det är bra", sade Laban. "Det får bli som du har sagt." 35 Samma dag skilde Laban ut de strimmiga och brokiga bockarna och alla

spräckliga och brokiga hongetter, alla som det fanns något vitt på, och alla lamm som var mörka. Dessa lämnade han i sina söners vård. 36 Han lät ett avstånd av tre dagsresor vara mellan sig och Jakob. Och Jakob fick sedan vakta Labans övriga hjord.

37 Men Jakob tog färska käppar av poppel, mandelträd och lönn och gjorde vita ränder på dem genom att skala av barken så att det vita på käpparna syntes. 38 Sedan lade han käpparna som han skalat i rännorna eller vattenhoarna, så att djuren hade dem framför sig när hjordarna kom för att dricka. De brukade para sig när de kom för att dricka. 39 När djuren parade sig vid käpparna blev djurens avkomma strimmig, spräcklig och brokig. 40 Sedan förde Jakob lammen åt sidan och ordnade de övriga djuren så att de vände huvudena mot det strimmiga och mot allt det mörka i Labans hjord. Så skaffade han sig egna hjordar som han inte blandade med Labans hjord. 41 Så ofta de kraftiga djuren skulle para sig, lade Jakob käpparna framför djurens ögon i rännorna, så att de parade sig vid käpparna. 42 Men när det var svaga djur, lade han inte dit dem. På det sättet fick Laban de svaga djuren och Jakob de kraftiga. 43 Och Jakob blev mycket rik. Han fick mycket småboskap och dessutom slavinnor och slavar, kameler och åsnor.

Markus 5: 1-20

Jesus botar en besatt

1 Så kom de över till gerasenernas område på andra sidan sjön. 2 När Jesus steg ur båten, kom en man emot honom från gravarna. Han hade en oren ande 3 och höll till bland gravarna. Ingen kunde binda honom längre, inte ens med kedjor. 4 Många gånger hade han bundits med fotbojor och kedjor, men han hade slitit av kedjorna och brutit sönder bojorna. Ingen var stark nog att rå på honom. 5 Ständigt, natt och dag, höll han till bland gravarna och uppe i bergen, och han ropade och slog sig själv med stenar. 6 När han nu på långt håll fick se Jesus, sprang han fram och föll ner för honom 7 och skrek: "Vad har jag med dig att göra, Jesus, den högste Gudens Son? Jag besvär dig vid Gud: Plåga mig inte!" 8 Jesus hade just befallt honom: "Far ut ur mannen, du orene ande!" 9 Nu frågade han honom: "Vad är ditt namn?" Mannen svarade: "Mitt namn är Legion, (Ett latinskt låneord (legio) för en häravdelning på omkring

6000 man.) för vi är många." 10 Och han bad gång på gång att Jesus inte skulle driva bort dem från området.

11 Där gick då en stor svinjord och betade vid berget. 12 De orena andarna bad honom: "Skicka i väg oss till svinen, så att vi kan fara in i dem." 13 Det tillät han, och då for andarna ut ur mannen och in i svinen, och hjorden störtade sig utför branten ner i sjön. Det var omkring två tusen svin som drunknade. 14 De som vaktade dem flydde och berättade detta i staden och ute på landsbygden, och man gick för att se vad som hade hänt. 15 Och när de kom till Jesus och såg den besatte som haft legionen sitta där, klädd och vid sina sinnen, blev de förskräckta. 16 De som var ögonvittnen berättade för folket vad som hade hänt med den besatte och hur det hade gått med svinen. 17 Då bad man att Jesus skulle lämna deras område.

18 När han steg i båten, bad mannen som hade varit besatt att han skulle få följa med honom. 19 Men Jesus tillät det inte utan sade: "Gå hem till de dina och berätta för dem allt vad Herren har gjort med dig och hur han förbarmade sig över dig." 20 Mannen gick då och ropade ut över hela Dekapolis allt vad Jesus hade gjort med honom. Och alla förundrade sig.

14 januari

St. Johannes Eudes: "Vet du inte att endast de tanklösa och tokiga betraktar de avlidna som döda?"

Genesis 31–32

Jakob flyr från Laban

1 Jakob fick höra hur Labans söner sade: "Jakob har tagit allt vad vår far ägde. Av det som tillhörde vår far har han skaffat sig hela denna rikedom." 2 Jakob märkte också att Laban inte såg på honom med samma ögon som förut. 3 Då sade Herren till Jakob: "Vänd tillbaka till dina fäders land och till din släkt. Jag är med dig." 4 Och Jakob sände bud efter Rakel och Lea och bad dem komma ut på marken till hans hjord, 5 och han sade till dem: "Jag märker att er far inte ser på mig med samma ögon som förut, men min fars Gud har varit med mig. 6 Ni vet själva att jag har tjänat er far med all min kraft. 7 Ändå har er far lurat mig och ändrat min lön tio gånger, men Gud har inte tillåtit honom att göra mig något ont. 8 När han sade: De spräckliga skall vara din lön, då fick hela hjorden spräcklig avkomma. Och när han sade: De strimmiga skall vara din lön, då fick hela hjorden strimmig avkomma. 9 Så har Gud tagit er fars boskap och gett den åt mig. 10 När parningstiden för småboskapen kom hade jag en dröm. Jag lyfte min blick och fick se att hannarna, som betäckte småboskapen, var strimmiga, spräckliga och fläckiga. 11 Och Guds ängel sade till mig i drömmen: Jakob! Jag svarade: Här är jag. 12 Då sade han: Lyft blicken och se hur alla hannar som betäcker småboskapen är strimmiga, spräckliga och fläckiga. Jag har sett allt som Laban gör mot dig. 13 Jag är Betels Gud. Det var där du smorde en minnessten och gav mig ett löfte. Bryt nu upp och drag ut ur detta land och vänd tillbaka till ditt fosterland." 14 Då sade Rakel och Lea: "Har vi kvar någon lott eller arvedel i vår fars egendom? 15 Var vi inte som främlingar för honom när han sålde oss? Sedan har han också gjort slut på det han fick i betalning för oss. 16 Ja, hela den rikedom som Gud har tagit från vår far tillhör oss och våra barn. Gör därför allt vad Gud har sagt till dig." 17 Jakob bröt så upp och satte sina barn och hustrur på kamelerna 18 och tog med sig all boskap och all egendom som han hade samlat, den boskap han ägde och hade skaffat sig i Paddan-Aram, och begav sig till sin fader Isak i Kanaans land. 19 Men Laban hade gått för att klippa sina får. Då stal Rakel sin fars husgudar. 20 Och Jakob smög sig i väg från arameen Laban utan att låta honom märka att han tänkte fly. 21 Han bröt upp och flydde med allt han hade och gick över floden (dvs Eufkrat) och ställde sin färd mot Gileads berg.

Laban förföljer Jakob

22 På tredje dagen fick Laban veta att Jakob hade flytt. 23 Då tog han med sig sina bröder och satte efter honom, och efter sju dagar hann han upp honom i Gileads bergsbygd. 24 Men Gud kom till arameen Laban i

en dröm om natten och sade till honom: "Akta dig för att säga något mot Jakob, gott eller ont."

25 När Laban hann upp Jakob, hade denne slagit läger på berget. Också Laban och hans män slog läger på Gileads berg. 26 Då sade Laban till Jakob: "Vad har du gjort? Du smög dig i väg från mig och förde bort mina döttrar liksom fångar tagna med svärd. 27 Varför flydde du i hemlighet och rymde från mig? Eftersom du inte lät mig veta något, kunde jag inte sända i väg dig med jubel och sång, med pukor och harpor. 28 Du unnade mig inte ens att kyssa mina barnbarn och mina döttrar. Du har handlat som en dåre. 29 Det står i min makt att göra er illa, men er fars Gud sade till mig i natt: Akta dig för att säga något mot Jakob, gott eller ont. 30 Nu gav du dig i väg därför att du längtade hem så mycket, men varför stal du mina gudar?"

31 Jakob svarade Laban: "Jag var rädd för dig, för jag tänkte att du skulle ta dina döttrar från mig med våld. 32 Men den som du hittar dina gudar hos skall inte få behålla livet. I våra släktingars närvaro får du se efter om jag har något hos mig som är ditt. Tag det i så fall!" Jakob visste inte att Rakel hade stulit dem.

33 Laban gick då in i Jakobs tält och sedan in i Leas tält och in i de båda slavinnornas tält, men han fann inget. När han hade kommit ut ur Leas tält gick han in i Rakels tält. 34 Men Rakel hade tagit husgudarna och lagt dem i kamelsadeln och satt sig på dem. Laban sökte igenom hela tältet utan att finna dem. 35 Hon sade till sin far: "Bli inte arg på mig, herre, för att jag inte kan stiga upp för dig. Jag har det på kvinnors vis." Så sökte han efter husgudarna men kunde inte finna dem.

36 Jakob blev arg och kom i gräl med Laban och sade till honom: "Vad har jag gjort för illa eller syndat, eftersom du förföljer mig så våldsamt? 37 Nu har du letat igenom allt jag äger. Vad har du då funnit som tillhör dig? Lägg fram det inför både mina och dina släktingar här så att de får döma mellan oss båda. 38 I tjugo år har jag varit hos dig. Dina tackor och getter har inte fått missfall och av baggarna i din hjord har jag inte ätit. 39 Inget ihjälrivet djur förde jag till dig. Jag var tvungen att själv ersätta det. Du krävde ersättning av mig för det stulna, antingen det stulits på dagen eller på natten. 40 Så hade jag det. Om dagen plågades jag av hetta och om natten av köld, och sömnen vek ifrån mig. 41 I tjugo år har jag varit hos dig. Jag har tjänat dig i fjorton år för dina båda döttrar och i sex år för din boskap, men du har ändrat min lön tio gånger. 42 Om inte min fars Gud hade varit med mig – Abrahams Gud som också Isak fruktar – så hade du säkert låtit mig fara med tomma

händer. Men Gud såg mitt lidande och min möda, och han fällde domen i natt."

Jakob och Laban försonas

43 Laban svarade Jakob: "Döttrarna är mina döttrar, barnen är mina barn och hjordarna är mina hjordar. Allt som du ser är mitt. Vad skulle jag väl kunna göra mot mina döttrar eller mot barnen som de har fött? 44 Kom nu och låt oss sluta förbund med varandra. Det skall vara vittne mellan mig och dig." 45 Då tog Jakob en sten och reste den till en stod. 46 Sedan sade han till sitt folk: "Samla ihop sten." Då tog de stenar och gjorde ett röse och höll en måltid där på röset. 47 Laban kallade det Jegar-Sahaduta, men Jakob kallade det Galed.#

Jegar-Sahaduta Galed Jegar-Sahaduta är arameiska och Galed hebreiska. Orden betyder "edsröse".

48 Och Laban sade: "Detta röse skall i dag vara vittne mellan mig och dig." Det var så det fick namnet Galed. 49 Men det kallades också Mispa, (Mispa betyder "vaktplats") ty han sade: "Herren skall vara en väktare mellan mig och dig, när vi inte längre ser varandra. 50 Om du behandlar mina döttrar illa eller tar andra hustrur vid sidan av mina döttrar, skall du komma ihåg att Gud är vittne mellan mig och dig, även om ingen människa är närvarande."

51 Laban sade vidare till Jakob: "Se detta röse och se denna stod som jag rest mellan mig och dig. 52 Detta röse skall vara ett vittne, och stoden skall vara ett vittne, att jag inte skall fara till dig förbi detta röse och att inte heller du skall fara till mig förbi detta röse och förbi denna stod med onda avsikter. 53 Abrahams och Nahors Gud, han som var deras faders Gud, skall vara domare mellan oss." Och Jakob svor eden vid honom som hans fader Isak fruktade. 54 Sedan offrade Jakob slaktoffer på berget och bjöd in sina släktingar till en måltid. De åt och stannade på berget över natten. 55 På morgonen steg Laban upp tidigt, och när han hade kysst sina barnbarn och sina döttrar och välsignat dem, gav han sig i väg och återvände hem.

Jakob förbereder mötet med Esau

1 Och Jakob fortsatte sin färd. Då mötte Guds änglar honom. 2 När han såg dem sade han: "Detta är Guds skara." Och han kallade platsen Mahanajim.#

Mahanajim betyder "två skaror".

3 Jakob skickade budbärare framför sig till sin bror Esau i Seirs land på Edoms mark, 4 och han befallde dem: "Så här skall ni säga till min herre Esau: Din tjänare Jakob hälsar: Jag har bott hos Laban och dröjt kvar där ända tills nu. 5 Jag har oxar, åsnor, får, tjänare och tjänarinnor, och nu sänder jag bud för att låta min herre veta det, så att jag kan finna nåd för dina ögon."

6 När budbärarna kom tillbaka till Jakob sade de: "Vi träffade din bror Esau och han kommer emot dig med fyrahundra man." 7 Jakob blev mycket förskräckt och greps av ångest. Han delade upp sitt folk och fåren, nötboskapen och kamelerna i två skaror 8 och sade: "Om Esau överfaller den ena skaran och slår den, så kan den andra komma undan." 9 Och Jakob bad: "Herre, min fader Abrahams Gud och min fader Isaks Gud, Herre, du som sade till mig: Vänd tillbaka till ditt land och till din släkt så skall jag göra dig gott. 10 Jag är inte värdig all den nåd och trofasthet som du har visat din tjänare. När jag gick över denna Jordan hade jag inte mer än min stav, och nu har jag blivit två skaror. 11 Rädda mig undan min bror Esaus hand, för jag är rädd att han kommer och dödar mig, ja, också mödrar och barn. 12 Du har själv sagt: Jag skall göra dig mycket gott och låta dina efterkommande bli som havets sand, omöjliga att räkna."

13 Jakob stannade där den natten. Av sina hjordar tog han ut gåvor till sin bror Esau: 14 tvåhundra getter och tjugo bockar, tvåhundra tackor och tjugo baggar, 15 trettio kamelston som gav di, tillsammans med deras föl, fyrtio kor och tio tjurar samt tjugo åsninnor med tio föl. 16 Han lämnade dem i sina tjänares hand, var hjord för sig, och sade: "Gå framför mig och håll ett avstånd mellan hjordarna." 17 Sedan befallde han den som gick först: "När min bror Esau möter dig och frågar: Vem tillhör du och vart går du, och vem tillhör djuren som du driver framför dig? 18 då skall du svara: De tillhör din tjänare Jakob. Det är en gåva som han skickar till sin herre Esau, och själv kommer han efter oss." 19 Han befallde också den andre och den tredje och alla de andra som drev hjordarna: "Som jag har sagt er skall ni säga till Esau, när ni kommer fram till honom. 20 Ni skall också säga: Se, din tjänare Jakob kommer efter oss." Ty han tänkte: "Jag vill beveka honom med de gåvor som kommer före mig. Sedan kommer jag själv inför hans ansikte. Kanske tar han då emot mig väl." 21 Så kom gåvorna före honom, medan han själv stannade i lägret den natten.

Jakob kämpar vid Jabbok

22 Men Jakob steg upp samma natt och tog sina båda hustrur och sina båda slavinnor och sina elva söner och gick över Jabboks vadställe. 23

Han tog dem och förde dem över bäcken tillsammans med allt annat han ägde. 24 Och Jakob blev ensam kvar. Då brottades en man med honom ända till dess morgonrodnaden kom. 25 När han såg att han inte kunde övervinna Jakob, slog han honom på höftleden, så att höften gick ur led medan han brottades med honom. 26 Och han sade: "Släpp mig, ty morgonrodnaden har gått upp." Men Jakob svarade: "Jag släpper dig inte förrän du välsignar mig." 27 Då sade han till honom: "Vad är ditt namn?" Han svarade: "Jakob". 28 Han sade: "Du skall inte längre heta Jakob utan Israel, (Israel betyder "han kämpar med Gud") ty du har kämpat med Gud och med människor och segrat."

29 Och Jakob frågade: "Låt mig få veta ditt namn." Han svarade: "Varför frågar du efter mitt namn?" Och han välsignade honom där.

30 Jakob kallade platsen Peniel,#

Penuel (även) betyder "Guds ansikte".

ty han tänkte: "Jag har sett Gud ansikte mot ansikte, och ändå har mitt liv skonats."

31 När han hade kommit förbi Penuel såg han solen gå upp. Och han haltade på höften. 32 Därför äter Israels barn än i dag inte höftsenan som ligger på höftleden, eftersom han slog Jakob på höftleden, på höftsenan.

Markus 5: 21–43

Jesus uppväcker Jairus dotter och botar en sjuk kvinna

21 När Jesus hade farit tillbaka med båten till andra sidan sjön, samlades en stor folkskara hos honom, där han var vid sjön. 22 En synagogföreståndare som hette Jairus kom dit, och då han fick se Jesus, föll han ner för hans fötter 23 och bad honom enträget: "Min dotter ligger för döden. Kom och lägg händerna på henne, så blir hon frisk och får leva." 24 Då gick Jesus med honom. Mycket folk följde efter och trängde sig in på honom. 25 Där var en kvinna som hade haft blödningar i tolv år. 26 Fast hon hade lidit mycket hos många läkare och lagt ut allt hon ägde, hade hon inte fått någon hjälp. Det hade bara blivit sämre med henne. 27 Hon hade hört talas om Jesus, och nu kom hon bakifrån i folkmassan och rörde vid hans mantel. 28 Hon tänkte: "Om jag så bara rör vid hans kläder blir jag frisk." 29 På en gång upphörde hennes blödningar, och hon kände i kroppen att hon var botad från sin plåga. 30 När Jesus märkte att det hade gått ut kraft från honom, vände han sig om i folkskaran och frågade: "Vem rörde vid mina kläder?" 31 Hans

lärjungar sade till honom: "Du ser hur folket tränger sig in på dig, och du frågar: Vem rörde vid mig?" 32 Han fortsatte att se sig omkring efter kvinnan som hade gjort detta. 33 Hon visste vad som hade skett med henne och kom förskräckt och darrande och föll ner för honom och talade om hela sanningen för honom. 34 Då sade han till henne: "Min dotter, din tro har frälst dig. Gå i frid och var frisk och fri från din plåga!" 35 Medan han ännu talade kom några från synagogföreståndarens hus och sade: "Din dotter är död. Varför besvärar du Mästaren längre?" 36 Men Jesus fäste sig inte vid deras ord utan sade till föreståndaren: "Var inte rädd. Tro endast." 37 Och han lät ingen följa med utom Petrus, Jakob och hans bror Johannes, 38 och de kom till föreståndarens hus. Där såg han en orolig skara människor som grät och klagade högt. 39 Han gick in och sade till dem: "Varför skriker ni och gråter? Flickan är inte död. Hon sover." 40 Då hånskrattade de åt honom. Men han drev ut allesammans, tog med sig barnets far och mor och sina egna lärjungar och gick in där barnet låg. 41 Och han tog barnets hand och sade till henne: "Talita koum!" Det betyder: "Lilla flicka, jag säger dig, stig upp!" 42 Genast steg flickan upp och började gå omkring – hon var tolv år – och de blev utom sig av häpnad. 43 Men han förbjöd dem strängt att låta någon få veta detta. Sedan sade han åt dem att ge henne något att äta.

15 januari

St. Makarios av Egypten: "Gud ger sin heliga Ande till alla, gifta som ogifta, i världen och i klostren, beroende av hur allvarligt de vill tjäna Honom."

Genesis 33–36

Jakob möter Esau

1 Jakob lyfte blicken och fick se Esau komma med fyrahundra man. Då fördelade han sina barn på Lea och Rakel och de båda slavinnorna. 2 Han lät slavinnorna med deras barn gå främst, Lea med hennes barn efter dem och Rakel med Josef sist. 3 Själv gick han framför dem och bugade sig sju gånger ner till jorden, innan han kom fram till sin bror. 4 Men Esau sprang emot honom och tog honom i famn, föll honom om halsen och kysste honom. Och de grät.

5 När Esau fick se kvinnorna och barnen sade han: "Vilka är de här som du har med dig?" Han svarade: "Det är barnen som Gud har gett din tjänare." 6 Sedan gick slavinnorna fram med sina barn och bugade sig. 7 Efter dem gick Lea fram med sina barn och bugade sig. Till sist gick Josef och Rakel fram och bugade sig. 8 Esau frågade: "Vad menade du med hela den skara som jag mötte?" Han svarade: "Jag ville finna nåd för min herres ögon." 9 Men Esau sade: "Jag har nog. Behåll det du har, min bror." 10 "Nej, jag ber dig", svarade Jakob "om jag har funnit nåd för dina ögon så tag emot gåvan av mig, eftersom jag har fått se ditt ansikte. Det är som om jag såg Guds eget ansikte, när du tar emot mig så vänligt. 11 Tag emot gåvan som jag har sänt dig, för Gud har varit nådig mot mig, och jag har allt." Och han bad honom så enträget att Esau tog emot den. 12 Och Esau sade: "Nu bryter vi upp och drar vidare. Jag går framför dig." 13 Men Jakob svarade honom: "Min herre ser själv att barnen är små och att jag har får och kor med mig som ger di. Om man driver dem för hårt en enda dag så dör hela hjorden. 14 Därför ber jag min herre att gå före sin tjänare, så kommer jag efter i den takt som boskapen framför mig klarar av och som barnen orkar med, tills jag kommer till min herre i Seir." 15 Då sade Esau: "Låt mig lämna kvar en del av mitt folk hos dig." Men Jakob svarade: "Varför det? Låt mig bara finna nåd för min herres ögon."

16 Samma dag vände Esau tillbaka och tog vägen till Seir. 17 Men Jakob begav sig till Suckot och byggde sig där ett hus. Åt sin boskap gjorde han hyddor, och därför fick platsen namnet Suckot. #

Suckot betyder "hyddor".

18 Och Jakob kom på sin färd från Paddan-Aram välbehållen till staden Sikem i Kanaans land och slog läger utanför staden. 19 Det jordstycke där han slog upp sitt tält köpte han för hundra kesitor av sönerna till Hamor, Sikems far. 20 Och han byggde där ett altare och kallade det El-Elohe-Israel.

Våldtäkten mot Dina

1 Men Dina, den dotter som Lea hade fött åt Jakob, gick ut för att träffa flickorna i landet. 2 Sikem som var son till hiven Hamor, fursten i landet, fick se henne och tog henne till sig. Han låg med henne och förnedrade henne. 3 Men hans hjärta fäste sig vid Jakobs dotter Dina. Han älskade flickan och talade vänligt med henne. 4 Och Sikem sade till sin fader Hamor: "Skaffa mig den flickan till hustru."
5 Jakob fick höra att hans dotter Dina hade blivit orenad, men eftersom hans söner var ute på marken med boskapen teg Jakob till dess de kom hem. 6 Men Sikems fader Hamor gick ut till Jakob för att tala med honom. 7 När Jakobs söner kom hem från marken och fick höra vad som hänt, kände de sorg och vrede över vad Sikem gjort. Att han hade legat med Jakobs dotter var en galenskap i Israel, något som inte fick ske. 8 Men Hamor talade med dem och sade: "Min son Sikem har fäst sig vid er syster. Ge henne åt honom till hustru. 9 Gift in er hos oss. Ge oss era döttrar så kan ni ta våra döttrar till hustrur. 10 Slå er ner hos oss och landet skall ligga öppet för er. Bo här och flytta omkring och skaffa er ägodelar." 11 Och Sikem sade till hennes far och hennes bröder: "Låt mig finna nåd för era ögon. Det ni begär vill jag ge er. 12 Begär av mig hur stor brudgåva och annan gåva som helst. Jag vill ge vad ni fordrar av mig. Ge mig bara flickan till hustru."
13 Jakobs söner svarade Sikem och hans fader Hamor med list, eftersom han hade orenat deras syster Dina. 14 De sade till dem: "Vi kan inte gå med på att ge vår syster åt en man som har förhud. Sådant håller vi för skamligt. 15 Vi kan göra er till viljes bara på det villkoret att ni blir som vi och att alla män bland er låter omskära sig. 16 Då skall vi ge våra döttrar åt er och själva ta era döttrar till hustrur. Vi skall då bo bland er och bli ett enda folk med er. 17 Men om ni inte lyssnar till oss och inte låter er omskäras, kommer vi att ta vår syster och dra bort." 18 Hamor och hans son Sikem tyckte att deras förslag lät bra. 19 Och den unge mannen dröjde inte med att göra som de sade, ty han var kär i Jakobs dotter. Och han var mer ansedd i sin fars hus än någon annan.
20 Hamor och hans son Sikem gick till stadsporten och talade till männen i staden. De sade: 21 "Dessa män är fredligt sinnade mot oss. Vi bör därför låta dem bo i landet och flytta omkring här. Landet har ju gott om utrymme för dem. Vi tar deras döttrar till hustrur åt oss och ger dem våra döttrar. 22 Men endast på ett villkor kommer männen att göra oss till viljes och bo bland oss och bli ett enda folk med oss: att alla män hos oss låter omskära sig liksom de själva är omskurna. 23 Då kommer deras boskap och egendom och alla deras dragdjur att tillhöra oss. Låt

oss därför göra dem till viljes så att de bor kvar bland oss." 24 Och folket lydde Hamor och hans son Sikem. Alla män, så många som bodde innanför stadsporten, lät omskära sig.

25 Men på tredje dagen, när männen var sjuka av såren, tog Jakobs två söner Simeon och Levi, Dinas bröder, var sitt svärd och överföll oväntat staden och dödade alla som var av manligt kön. 26 Också Hamor och hans son Sikem dödade de med svärd och tog med sig Dina ut ur Sikems hus och gav sig i väg. 27 Och Jakobs söner gick fram över de slagna och plundrade staden, därför att deras syster hade blivit orenad. 28 De tog deras får, nötboskap och åsnor, både det som fanns i staden och det som fanns ute på fälten. 29 Alla deras ägodelar och alla deras barn och kvinnor förde de bort som byte tillsammans med allt annat som fanns i husen. 30 Men Jakob sade till Simeon och Levi: "Ni har dragit olycka över mig och gjort mig förhatlig för dem som bor i landet, kananeerna och perisseerna. Mitt folk är bara en liten skara. De kommer nu att gå samman mot mig och slå ihjäl mig. Både jag och mitt hus kommer att förgöras." 31 Men de svarade: "Skulle man då få behandla vår syster som en hora?"

Gud välsignar Jakob i Betel

1 Gud sade till Jakob: "Gå upp till Betel och stanna där och res ett altare åt den Gud som uppenbarade sig för dig, när du flydde för din bror Esau." 2 Då sade Jakob till sitt husfolk och till alla som var med honom: "Gör er av med de främmande gudar som ni har hos er, rena er och byt kläder, 3 och låt oss dra upp till Betel. Där skall jag resa ett altare åt den Gud som svarade mig när jag var i nöd och som var med mig på den väg jag gick." 4 Och de gav Jakob alla de främmande gudar som de hade hos sig och alla sina örringar, och Jakob grävde ner allt detta under terebinten vid Sikem. 5 Sedan bröt de upp, och en förskräckelse från Gud kom över städerna runt omkring, så att man inte förföljde Jakobs söner. 6 Och Jakob kom till Lus, det vill säga Betel, i Kanaans land, med allt det folk som var med honom. 7 Där byggde han ett altare och kallade platsen El-Betel, därför att Gud hade uppenbarat sig för honom där, när han flydde för sin bror. 8 Debora, Rebeckas amma, dog och blev begravd under en ek nedanför Betel. Den fick namnet Gråteken. 9 Gud visade sig på nytt för Jakob när han hade kommit tillbaka från Paddan-Aram, och han välsignade honom. 10 Gud sade till honom: "Ditt namn är Jakob, men du skall inte längre heta Jakob utan Israel skall vara ditt namn." Och han gav honom namnet Israel. 11 Gud sade till honom:

"Jag är Gud den Allsmäktige. Var fruktsam och föröka dig. Ett folk, ja, skaror av folk skall komma från dig, och kungar skall utgå från dig. 12 Det land som jag har givit åt Abraham och Isak ger jag till dig. Och åt dina efterkommande skall jag ge detta land." 13 Sedan for Gud upp från honom på den plats där han hade talat med honom. 14 Men Jakob reste en stod på den plats där Gud hade talat med honom, en stod av sten, och han offrade drickoffer på den och göt olja över den. 15 Jakob gav platsen där Gud hade talat med honom namnet Betel.

Rakel dör

16 Sedan bröt de upp från Betel. När det var ett stycke kvar till Efrata födde Rakel, och förlossningen var svår. 17 Då det var som svårast sade barnmorskan till henne: "Var inte rädd, också den här gången får du en son." 18 Men när hennes själ skulle lämna henne – ty hon var döende – gav hon honom namnet Ben-Oni. Men hans far kallade honom Benjamin. 19 Rakel dog och begravdes vid vägen till Efrat, det vill säga Betlehem. 20 Jakob reste en stod på hennes grav. Det är den som än i dag kallas

Rakels gravsten.

21 Och Israel bröt upp därifrån och reste sitt tält på andra sidan Herdetornet. 22 Medan Israel bodde där i landet hände sig att Ruben gick in till sin fars bihustru Bilha och låg med henne. Och Israel fick höra det.

Jakobs söner

Jakob hade tolv söner. 23 Leas söner var Ruben, Jakobs förstfödde, samt Simeon, Levi, Juda, Isaskar och Sebulon. 24 Rakels söner var Josef och Benjamin. 25 Rakels slavinna Bilhas söner var Dan och Naftali. 26 Leas slavinna Silpas söner var Gad och Aser. Detta var Jakobs söner, och de föddes åt honom i Paddan-Aram.

Isak dör

27 Jakob kom hem till sin fader Isak i Mamre vid Kirjat-Arba, det vill säga Hebron, där Abraham och Isak hade bott som främlingar. 28 Och Isak levde etthundraåttio år. 29 Sedan gav han upp andan och dog och samlades till sitt folk, gammal och mätt på att leva. Hans söner Esau och Jakob begravde honom.

IX. ESAUS FORTSATTA HISTORIA 36:1-37:1

1 Detta är Esaus fortsatta historia. Esau är densamme som Edom.
2 Esau hade tagit sig hustrur bland Kanaans döttrar: Ada, hetiten Elons dotter, och Oholibama, dotter till Ana och sondotter till hiveen Sibon, 3 samt Basemat, dotter till Ismael och syster till Nebajot. 4 Och Ada födde Elifas åt Esau och Basemat födde Reguel. 5 Oholibama födde Jeus, Jalam och Kora. Detta var Esaus söner och de föddes åt honom i Kanaans land. 6 Esau tog med sig sina hustrur, sina söner och döttrar och allt sitt husfolk, sin boskap, alla sina dragdjur och all annan egendom som han hade skaffat sig i Kanaans land och flyttade till ett annat land, bort från sin bror Jakob. 7 Deras ägodelar var nämligen så stora att de inte kunde bo tillsammans. Landet där de uppehöll sig räckte inte till åt dem för deras boskapshjordars skull. 8 Esau bosatte sig i Seirs bergsbygd. Esau är densamme som Edom.

Esaus släkt

9 Detta är Esaus fortsatta historia. Han blev stamfader till edomiterna i Seirs bergsbygd. 10 Och detta är namnen på Esaus söner: Elifas, son till Esaus hustru Ada, och Reguel, son till Esaus hustru Basemat.
11 Elifas söner var Teman, Omar, Sefo, Gatam och Kenas.
12 Timna, som var Elifas, Esaus sons, bihustru, födde Amalek åt Elifas. Dessa var söner till Esaus hustru Ada.
13 Reguels söner var Nahat och Sera, Samma och Missa. Dessa var söner till Esaus hustru Basemat.
14 Esaus hustru Oholibama, dotter till Ana och sondotter till Sibon, födde åt Esau sönerna Jeus, Jalam och Kora.
15 Detta var stamfurstarna bland Esaus söner: Elifas, Esaus förstföddes, söner var furstarna Teman, Omar, Sefo, Kenas, 16 Kora, Gatam och Amalek. Dessa furstar härstammade från Elifas i Edoms land. De var söner till Ada.
17 Detta var Reguels, Esaus sons, söner: furstarna Nahat, Sera, Samma och Missa. Dessa furstar härstammade från Reguel i Edom och var söner till Esaus hustru Basemat.
18 Detta var Esaus hustru Oholibamas söner: furstarna Jeus, Jalam och Kora. Dessa furstar härstammade från Oholibama, Anas dotter och Esaus hustru.
19 Dessa var Esaus söner och deras stamfurar. Esau är densamme som Edom.

Seirs släkt

20 Detta var horeen Seirs söner, landets tidigare inbyggare: Lotan, Sobal, Sibon, Ana, 21 Dison, Eser och Disan. Dessa var horeernas, Seirs söners, stamfurstar i Edoms land.

22 Lotans söner var Hori och Hemam, och Lotans syster var Timna.

23 Sobals söner var Alvan, Manahat och Ebal, Sefo och Onam.

24 Sibons söner var Aja och Ana. Det var denne Ana som fann de varma källorna i öknen, när han vaktade sin fader Sibons åsnor.

25 Anas barn var Dison och Oholibama, Anas dotter.

26 Disons söner var Hemdan, Esban, Jitran och Keran.

27 Esers söner var Bilhan, Saavan och Akan.

28 Disans söner var Us och Aran.

29 Horeernas stamfurstar var Lotan, Sobal, Sibon, Ana,

30 Dison, Eser och Disan. Dessa var horeernas stamfurstar i Seirs land, varje furste för sig.

Edoms kungar

31 Detta var de kungar som regerade i Edoms land, innan någon kung regerade över israeliterna.

32 Beors son Bela var kung i Edom, och hans stad hette Dinhaba.

33 När Bela dog blev Jobab, Seras son, från Bosra, kung efter honom.

34 När Jobab dog blev Husam från temaneernas land kung efter honom.

35 När Husam dog blev Hadad, Bedads son, kung efter honom. Det var han som slog midjaniterna på Moabs mark, och hans stad hette Avit.

36 När Hadad dog blev Samla från Masreka kung efter honom.

37 När Samla dog blev Saul från Rehobot vid floden kung efter honom.

38 När Saul dog blev Baal-Hanan, Akbors son, kung efter honom.

39 När Akbors son Baal-Hanan dog blev Hadar

kung efter honom. Hans stad hette Pagu och hans hustru hette

Mehetabel, dotter till Matred som var dotter till Me-Sahab.

40 Detta är namnen på Esaus stamfurstar efter deras släkter och orter: furstarna Timna, Alva, Jetet, 41 Oholibama, Ela, Pinon, 42 Kenas, Teman, Mibsar, 43 Magdiel och Iram. Dessa var alltså edomiternas stamfader Esaus furstar efter deras boplatser i det land som de hade tagit i besittning.

Markus 6: 1-13

Jesus förkastas i sin hemstad

1 Han gick därifrån och kom till sin hemstad, och hans lärjungar följde honom. 2 När det blev sabbat undervisade han i synagogan. Många som hörde honom häpnade och frågade: "Var får han detta ifrån, och vad är det för visdom han har fått, så att han kan göra sådana mäktiga gärningar med sina händer? 3 Är det inte snickaren, Marias son och bror till Jakob och Joses och Judas och Simon? Bor inte hans systrar här hos oss?" Och de tog anstöt av honom. 4 Men Jesus sade till dem: "En profet föraktas alltid i sin hemstad, bland sina släktingar och i sin egen familj." 5 Och han kunde inte göra någon kraftgärning där. Bara några få sjuka botade han genom att lägga händerna på dem. 6 Och han förundrade sig över deras otro.

Jesus sänder ut de tolv

Sedan gick Jesus omkring i byarna där i trakten och undervisade. 7 Och han kallade till sig de tolv och sände ut dem två och två och gav dem makt över de orena andarna. 8 Han befalldem att inte ta med sig något annat på vägen än en stav – inte bröd eller lädersäck eller pengar i bältet. 9 Sandaler fick de ha, men inte två livklädnader. 10 Han sade också till dem: "När ni kommer in i ett hus, så stanna där tills ni går vidare. 11 Och om man på någon plats inte tar emot er eller hör på er, så gå därifrån och skaka av dammet under era fötter till ett vittnesbörd mot dem." 12 De gick ut och predikade att människorna skulle omvända sig, 13 och de drev ut många onda andar och smorde många sjuka med olja och botade dem.

16 januari

Juliana av Norwich: "Vår Herre sa inte: "Ni kommer inte att bli hotade, frestade och panikslagna." Han sa: "Ni kommer att segra!"

Genesis 37–39

1 Men Jakob bosatte sig i Kanaans land, där hans far hade bott som främling.

JAKOBS FORTSATTA HISTORIA

Josef och hans bröder

Detta är Jakobs fortsatta historia. När Josef var sjutton år vallade han fåren tillsammans med sina bröder. Som ung hjälpte han sönerna till Bilha och Silpa, sin fars hustrur. Och Josef berättade för deras far allt ont som sades om dem. 3 Israel älskade Josef mer än alla sina andra söner eftersom han hade fött honom på sin ålderdom, och han lät göra en hellång livklädnad åt honom. 4 När hans bröder såg att deras far älskade honom mer än alla hans bröder, hatade de honom och kunde inte tala vänligt med honom.

Josefs drömmar

5 Josef hade en dröm som han talade om för sina bröder. Efter det hatade de honom ännu mer. 6 Han sade till dem: "Hör vilken dröm jag har haft. 7 Vi band kärvar på åkern. Då reste sig min kärve upp och blev stående, och era kärvar ställde sig runt omkring och bugade sig för min kärve." 8 Men hans bröder sade till honom: "Skulle du bli vår kung och härska över oss?" Och de hatade honom ännu mer för hans drömmars skull och för det han hade sagt.

9 Sedan fick han ännu en dröm som han berättade för sina bröder. "Lyssna", sade han, "jag har haft en dröm till. Jag drömde att solen och månen och elva stjärnor bugade sig för mig." 10 När han berättade detta för sin far och sina bröder, tillrättavisade hans far honom och sade: "Vad är det för en dröm du har haft? Skulle jag och din mor och dina bröder komma och buga oss ner till jorden för dig?" 11 Bröderna blev avundsjuka på honom, men hans far lade det på minnet.

Josef blir såld till Egypten

12 Och hans bröder gick för att vakta sin fars får i Sikem. 13 Då sade Israel till Josef: "Se, dina bröder vaktar fåren i Sikem. Jag vill skicka dig till dem." Han svarade: "Jag är beredd." 14 Israel sade till honom: "Gå och se efter om allt är väl med dina bröder och med fåren. Kom sedan tillbaka till mig med besked." Så sände han i väg honom från Hebrons dal, och han kom till Sikem. 15 Där mötte han en man medan han gick omkring villrådlig på fältet. Mannen frågade honom vad han sökte. 16 Han svarade: "Jag söker efter mina bröder. Säg mig var de vaktar sin hjord." 17 Mannen svarade: "De har gått härifrån. Jag hörde dem säga att de skulle gå till Dotan." Då gick Josef vidare efter sina bröder och fann dem i Dotan.

18 Men när de såg honom på avstånd, innan han kommit fram till dem, överlade de om att döda honom. 19 De sade till varandra. "Där kommer drömmaren. 20 Kom nu, så dödar vi honom och kastar honom i en brunn! Sedan kan vi säga att ett vilddjur har ätit upp honom. Så får vi se hur det går med hans drömmar." 21 Men när Ruben hörde detta, ville han rädda honom undan dem och sade: "Vi kan inte slå ihjäl honom." 22 Och han fortsatte: "Spill inte blod! Kasta honom i brunnen här i öknen, men bär inte hand på honom!" Han ville nämligen rädda honom undan dem och föra honom tillbaka till hans far.

23 När Josef kom fram till sina bröder, slet de av honom den hellånga livklädnaden som han hade på sig. 24 Och de tog honom och kastade honom i brunnen. Den var tom, det fanns inget vatten i den. 25 Sedan satte de sig ner för att äta och fick då se en karavan med ismaeliter som kom från Gilead, och deras kameler var lastade med dragantgummi, balsam och ladanum. De var på väg ner till Egypten. 26 Då sade Juda till sina bröder: "Vad har vi för nytta av att döda vår bror och dölja hans blod? 27 Kom, så säljer vi honom till ismaeliterna! Låt inte vår hand komma vid honom, han är i alla fall vår bror, vårt eget kött och blod." Och bröderna följde hans råd. 28 När de midjanitiska#

Ismaeliter (v. 25) kallades också midjaniter, se Dom 8:24.

köpmännen kom förbi, drog de upp Josef ur brunnen. De sålde honom för tjugo siklar silver till ismaeliterna, som förde Josef till Egypten.

29 När Ruben kom tillbaka till brunnen, se, då fanns inte Josef där. Då rev han sönder sina kläder 30 och gick tillbaka till sina bröder och sade: "Pojken är inte där! Vart skall jag nu ta vägen?" 31 Men de slaktade en bock och tog Josefs livklädnad och doppade den i blodet. 32 Sedan skickade de hem den hellånga livklädnaden till sin far och lät säga: "Den

här har vi hittat. Se efter om det är din sons livklädnad." 33 Och han kände igen den och sade: "Det är min sons livklädnad. Ett vilddjur har ätit upp honom. Josef är säkert ihjälriven." 34 Och Jakob slet sönder sina kläder, svepte säcktyg om sina höfter och sörjde sin son under lång tid. 35 Alla hans söner och döttrar kom för att trösta honom, men han ville inte låta sig tröstas utan sade: "Jag skall med sorg fara ner i dödsriket till min son." Så grät hans far över honom.

36 Men medaniterna

sålde Josef i Egypten till Potifar, som var hovman hos farao och befälhavare för drabanterna.

Juda och Tamar

38: 1 Vid den tiden lämnade Juda sina bröder och slöt sig till en man i Adullam som hette Hira. 2 Där fick Juda se dottern till en kananeisk man som hette Sua. Han tog henne till sig och gick in till henne. 3 Hon blev havande och födde en son som fick namnet Er. 4 Sedan blev hon åter havande och födde en son som hon gav namnet Onan. 5 Hon födde ännu en son och gav honom namnet Sela. När han föddes var Juda i Kesib.

6 Juda tog åt Er, sin förstfödde, en hustru som hette Tamar. 7 Men Er, Judas förstfödde, var ond i Herrens ögon och Herren dödade honom. 8 Då sade Juda till Onan: "Gå in till din brors hustru, gift dig med henne i din brors ställe och skaffa avkomma åt din bror." 9 Men eftersom Onan visste att avkomman inte skulle bli hans egen, lät han säden spillas på jorden varje gång han låg med sin brors hustru, detta för att inte ge avkomma åt sin bror. 10 Det Onan gjorde var ont i Herrens ögon, och han dödade också honom. 11 Då sade Juda till sin sonhustru Tamar: "Stanna som änka i din fars hus till dess att min son Sela blir vuxen." Han var nämligen rädd att också denne skulle dö liksom hans bröder. Tamar gick då tillbaka till sin fars hus och stannade där.

12 En lång tid därefter dog Suas dotter, Judas hustru. Efter sorgetidens slut gick Juda med sin vän adullamiten Hira upp till Timna, till dem som klippte hans får. 13 När man berättade för Tamar att hennes svärfar var på väg till Timna för att klippa fåren, 14 lade hon av sig änkekläderna, tog på sig en slöja och satte sig vid porten till Enajim på vägen till Timna. Hon såg nämligen att Sela var fullvuxen och att man ändå inte gav henne till hustru åt honom.

15 När Juda fick se henne, trodde han att hon var en sköka. Hon hade ju täckt för sitt ansikte. 16 Han vek av till henne där hon satt vid vägen, och sade: "Får jag gå in till dig?" Han visste inte att det var hans sonhustru.

Hon svarade: "Vad vill du ge mig för att få gå in till mig?" 17 Han sade: "Jag skickar dig en killling ur min hjord." Hon svarade: "Ja, om du ger mig pant tills du skickar den." 18 Han sade: "Vad skall jag då ge dig i pant?" Hon svarade: "Din signetring med kedja och staven som du har i handen." Då gav han henne detta och gick in till henne, och hon blev havande genom honom. 19 Sedan gick hon därifrån och lade av sig slöjan och tog på sig änkekläderna igen. 20Juda skickade killingen med sin vän adullamiten för att få tillbaka panten av kvinnan, men denne hittade henne inte. 21 Han frågade männen på platsen var tempelskökan fanns, hon som satt vid vägen i Enajim, men de svarade att det inte hade funnits någon tempelsköka där. 22 Och han kom tillbaka till Juda och sade: "Jag har inte hittat henne. Dessutom säger folket på orten att det inte funnits någon tempelsköka där." 23 Då sade Juda: "Hon får behålla det så skämmer vi inte ut oss. Jag har nu skickat killingen, men du har inte hittat henne." 24Ungefär tre månader senare fick Juda höra: "Din sonhustru Tamar har bedrivit otukt och hon har också blivit havande genom sin otukt." Då sade Juda: "För ut henne och bränn henne!" 25 Men när hon skulle föras ut skickade hon bud till sin svärfar och lät säga: "Genom en man som äger dessa saker är jag havande. Se efter vem som äger den här signetringen med kedja och den här staven." 26 Och Juda kände igen dem och sade: "Hon har rätten på sin sida, inte jag, eftersom jag inte har gett henne åt min son Sela." Men han låg aldrig mer med henne.# låg aldrig mer med henne Ordagrant: "kände henne aldrig mer". 27När hon skulle föda, se, då fanns det tvillingar i hennes moderliv. 28 Vid födelsen stack den ene fram en hand. Då tog barnmorskan en röd tråd och band den om hans hand och sade: "Han kom ut först." 29 Men när han sedan drog tillbaka handen kom hans bror ut. Då sade hon: "Varför har du trängt dig fram?" Och han fick namnet Peres. 30 Därefter kom hans bror ut, han som hade den röda tråden om sin hand. Och han fick namnet Sera.

Josef hos Potifar

39: 1 Josef hade förts ner till Egypten. Och Potifar, som var hovman hos farao och befälhavare för drabanterna, köpte honom av ismaeliterna som hade fört honom dit. 2 Herren var med Josef och allt lyckades för honom. Han var i sin egyptiske herres hus, 3 och hans herre såg att Herren var med honom, ty allt som han gjorde lät Herren lyckas väl. 4 Josef fann nåd för Potifars ögon och fick betjäna honom. Potifar satte honom över hela sitt hus, och allt han ägde lämnade han åt Josef att

sköta om. 5 Från den stund han hade satt honom över sitt hus och alla sina ägodelar, välsignade Herren egyptierns hus för Josefs skull. Herrens välsignelse vilade över allt han ägde, både hemma och ute på marken. 6 Och han lämnade allt i Josefs vård och sedan han hade fått honom till sin hjälp bekymrade han sig inte om något annat än maten som han åt.

Josef var välväxt och såg bra ut. 7 Efter en tid hände det att hans herres hustru kastade sina blickar på honom och sade: "Ligg med mig!" 8 Men han vägrade och sade till sin herres hustru: "Ända sedan min herre tog mig i sin tjänst bekymrar han sig inte om något i huset. Allt han äger har han lämnat åt mig att sköta om. 9 Här i huset har han inte större makt än jag, och ingenting annat än dig har han förbehållit sig eftersom du är hans hustru. Hur skulle jag då kunna göra så mycket ont och synda mot Gud?" 10 Fast hon dag efter dag talade på det sättet till Josef, lyssnade han inte på henne och ville inte ligga med henne eller vara tillsammans med henne.

11 Men en dag då han kom in i huset för att utföra sitt arbete och ingen av husfolket fanns inne, 12 grep hon honom i manteln och sade: "Ligg med mig!" Men han lämnade manteln i hennes hand och flydde därifrån. 13 När hon såg att han hade lämnat manteln i hennes hand och flytt, 14 ropade hon på sitt husfolk och sade till dem: "Se här, han har fört hit till oss en hebreisk man som vill locka oss till lättsinne. Han kom in till mig och ville ligga med mig. Men jag skrek högt, 15 och när han hörde hur jag höjde rösten och skrek, lämnade han kvar manteln hos mig och flydde ur huset."

16 Sedan lät hon hans mantel ligga kvar hos sig till dess hans herre kom hem. 17 Då berättade hon samma sak för honom. Hon sade: "Den hebreiske tjänaren, som du har fört hit till oss, kom in till mig och ville locka mig till lättsinne. 18 Men när jag höjde rösten och ropade, lämnade han sin mantel hos mig och flydde ut ur huset." 19 När Josefs herre hörde sin hustru berätta för honom att hans tjänare hade handlat så mot henne, blev han rasande 20 och satte Josef i det fängelse där kungens fångar hölls fängslade. Där satt Josef som fånge.

21 Men Herren var med Josef och visade honom nåd och lät honom bli vänligt bemött av föreståndaren för fängelset. 22 Han lät alla fångar i fängelset stå under Josefs uppsikt, och allt som skulle göras där fick Josef göra. 23 Föreståndaren för fängelset bekymrade sig inte om något som Josef hade hand om, eftersom Herren var med honom och lät honom lyckas i allt han gjorde.

Markus 6: 14–29

Johannes Döparens död

14 Jesu namn hade nu blivit känt, och kung Herodes fick höra att det var Johannes Döparen som hade uppstått från de döda och att dessa krafter därför verkade i honom. 15 En del sade att han var Elia, och andra att han var en profet, lik någon av profeterna. 16 När Herodes hörde detta sade han: "Johannes, han som jag har halshuggit, har uppstått."

17 Herodes hade nämligen låtit gripa och binda Johannes och sätta honom i fängelse för Herodias skull, hustru till hans bror Filippus. Henne hade Herodes gift sig med, 18 men Johannes hade sagt till honom: "Det är inte tillåtet för dig att ha din brors hustru." 19 Herodias hatade honom och ville döda honom, men hon kunde inte, 20 eftersom Herodes hade respekt för Johannes. Han visste att Johannes var en rättfärdig och helig man och skyddade honom. Och när han hörde honom blev han många gånger villrådig. Ändå lyssnade han gärna på honom.

21 Så kom en dag ett lämpligt tillfälle, när Herodes firade sin födelsedag och ställde till fest för sina stormän och överstar och de främsta männen i Galileen. 22 Då kom Herodias dotter in och dansade, och Herodes och hans bordsgäster blev så förtjusta att kungen sade till den lilla flickan: "Be mig om vad du vill, så skall du få det." 23 Han svor på det och sade till henne: "Allt vad du ber om skall jag ge dig, ända till hälften av mitt rike." 24 Då gick hon ut och frågade sin mor: "Vad skall jag be om?" Hon svarade: "Johannes Döparens huvud." 25 Flickan skyndade in till kungen och bad: "Jag vill att du genast ger mig Johannes Döparens huvud på ett fat." 26 Kungen blev mycket bedrövad över sin ed inför gästerna, men han ville inte avvisa henne. 27 Han skickade därför genast i väg en bödel och befallde honom att bära fram Johannes Döparens huvud. Denne gick då och halshöggh Johannes i fängelset. 28 Och han bar fram hans huvud på ett fat och gav det åt den lilla flickan, och hon gav det åt sin mamma. 29 Johannes lärjungar fick höra det, och de kom och tog hans döda kropp och lade den i en grav.

17 januari

St. Antonios den Store: "Om vi gör gott mot vår nästa, gör vi gott mot Gud. Om vi orsakar att vår nästa faller, syndar vi mot Kristus".

Genesis 40-42

Hovmästarens och bagarens drömmar

1 En tid därefter hände det att den egyptiske kungens hovmästare och hans bagare handlade orätt mot sin herre, kungen i Egypten. 2 Faraos blev vred på sina båda hovmän, överhovmästaren och förste bagaren, 3 och lät sätta dem i förvar i drabantbefälhavarens hus, i det fängelse där Josef satt fången. 4 Befälhavaren för drabanterna utsåg Josef att betjäna dem och de satt där i förvar en tid.

5 Medan de satt i fängelset hade den egyptiske kungens hovmästare och hans bagare under samma natt var sin dröm, var och en med sin särskilda uttydning. 6 När Josef på morgonen kom in till dem, såg han att de var upprörda. 7 Han frågade faraos hovmän, som satt i förvar med honom i hans herres hus: "Varför ser ni så sorgsna ut i dag?" 8 De svarade honom: "Vi har haft en dröm och det finns ingen som kan uttyda den." Josef sade till dem: "Att ge uttydningen är Guds sak. Berätta drömmen för mig."

9 Då berättade överhovmästaren sin dröm för Josef och sade: "Jag drömde att jag såg en vinstock framför mig. 10 På vinstocken fanns tre rankor, och knappt hade den skjutit skott förrän blommorna slog ut och klasarna bar mogna druvor. 11 Jag hade faraos bägare i handen, och jag tog druvorna och pressade dem i faraos bägare. Sedan satte jag bägaren i faraos hand." 12 Josef sade till honom: "Detta är uttydningen: De tre rankorna betyder tre dagar. 13 Om tre dagar skall faraos upphöja ditt huvud och ge dig tillbaka din plats. Du skall få ge faraos bägaren i handen som förut då du var hans hovmästare. 14 Men tänk på mig när det går bra för dig, så att du visar barmhärtighet mot mig och nämner

om mig för farao och hjälper mig ut ur det här huset. 15 Jag rövades bort från hebreernas land, och inte heller här har jag gjort något som man borde sätta mig i fängelse för."

16 När förste bagaren såg att Josef hade givit en god uttydning, sade han till honom: "Jag hade också en dröm, och se, jag bar tre korgar med vetebröd på huvudet. 17 I den översta korgen fanns det alla slags bakverk, sådana som farao brukar äta. Men fåglarna åt av dem ur korgen på mitt huvud." 18 Då sade Josef: "Detta är uttydningen: De tre korgarna betyder tre dagar. 19 Om tre dagar skall farao upphöja ditt huvud och ta det av dig. Han skall hänga upp dig på trä och fåglarna skall äta ditt kött."

20 Tre dagar därefter var det faraos födelsedag och han gjorde en fest för alla sina tjänare. Då upphöjde han bland sina tjänare både överhovmästarens huvud och förste bagarens. 21 Han satte överhovmästaren tillbaka i tjänst så att denne åter fick sätta bågaren i faraos hand, 22 men förste bagaren lät han hänga, så som Josef hade uttytt för dem.

23 Men överhovmästaren kom inte ihåg Josef utan glömde honom.

41 Faraos drömmar

1 Efter två år hände det att farao drömde att han stod vid Nilen. 2 Han såg sju kor, vackra och feta, stiga upp ur floden, och de betade i vassen. 3 Sedan såg han sju andra kor, fula och magra, stiga upp ur floden. De ställde sig bredvid de andra korna på flodstranden, 4 och de fula och magra korna åt upp de sju vackra och feta korna. Därefter vaknade farao. 5 Men han somnade igen och såg då i drömmen sju ax, frodiga och vackra, som växte på samma strå. 6 Sedan såg han sju andra ax skjuta upp, tunna och svedda av östanvinden. 7 Och de sju tunna axen slukade de sju frodiga och fulla axen. Sedan vaknade farao, och se, det var en dröm.

8 På morgonen var han orolig till sinnes och han skickade bud och kallade till sig alla spåmän och alla vise män i Egypten. Farao berättade sina drömmar för dem, men det fanns ingen som kunde uttyda dem för honom. 9 Då sade överhovmästaren till farao: "I dag måste jag påminna om mina synder. 10 När farao en gång var vred på sina tjänare, satte han mig och förste bagaren i förvar i det hus som tillhörde befälhavaren för drabanterna. 11 Då hade vi båda samma natt var sin dröm, och våra drömmar hade var sin särskilda uttydning. 12 Tillsammans med oss fanns där en ung hebré som var tjänare hos befälhavaren för drabanterna. Vi berättade våra drömmar för honom och han uttydde

dem för oss, ja, han uttydde vad var och en av oss hade drömt, 13 och som han uttydde för oss, så blev det. Jag fick tillbaka min tjänst och den andre hängdes."

14 Då skickade farao bud efter Josef. Man skyndade sig att föra ut honom ur fängelset, och han rakade sig och bytte kläder och kom inför farao. 15 Farao sade till Josef: "Jag har haft en dröm och det finns ingen som kan uttyda den. Men jag har hört sägas om dig att när du får veta en dröm så kan du uttyda den." 16 Josef sade till farao: "Inte jag, men Gud kan ge farao ett gynnsamt svar." 17 Då sade farao till Josef: "Jag drömde att jag stod på Nilens strand. 18 Jag såg sju kor, vackra och feta, stiga upp ur floden, och de betade i vassen. 19 Sedan såg jag sju andra kor stiga upp, klena och mycket fula och magra. I hela Egyptens land har jag aldrig sett så fula kor. 20 Och de magra och fula korna åt upp de sju första, feta korna. 21 Men när de hade svalt dem, kunde man inte märka att de hade ätit upp dem. De var lika fula som förut. Sedan vaknade jag. 22 Men jag drömde igen och såg då sju ax, fullmatade och vackra, växa på samma strå. 23 Sedan såg jag sju andra ax skjuta upp, torra och tunna och svedda av östanvinden. 24 Och de tunna axen slukade de sju vackra axen. Detta har jag talat om för spåmännen, men ingen kunde förklara det för mig."

25 Då sade Josef till farao: "Faraos drömmar har en och samma betydelse. Gud har visat farao vad han tänker göra. 26 De sju vackra korna betyder sju år, och de sju vackra axen betyder också sju år. Drömmarna har samma betydelse. 27 De sju magra och fula korna som steg upp efter dem betyder sju år, liksom de sju tomma axen som var svedda av östanvinden. Sju hungerår skall komma. 28 Det var detta jag menade när jag sade till farao: Vad Gud tänker göra har han låtit farao veta. 29 Sju år skall komma med stort överflöd över hela Egyptens land. 30 Men efter dem skall det komma sju hungerår och man skall glömma allt det tidigare överflödet i Egypten, och hungersnöden skall ödelägga landet. 31 Man skall inte minnas det tidigare överflödet i landet för den hungersnöd som sedan kommer, ty den skall bli mycket svår. 32 Att farao har haft drömmen två gånger betyder att detta är fast bestämt av Gud och att han skall låta det ske snart. 33 Därför bör farao utse en förständig och vis man och sätta honom över Egyptens land. 34 Farao bör också sätta tillsyningsmän över landet och ta upp femtedelen av skörden i Egypten under de sju överflödsåren. 35 Under dessa kommande goda år skall de samla in allt ätbart och lagra och förvara säd under faraos tillsyn i städerna. 36 Och det skall finnas förråd av

livsmedel för landet under de sju hungerår som skall komma över Egypten. Så skall landet inte behöva gå under genom hungersnöden."

Josef upphöjs

37 Detta tilltalade farao och alla hans tjänare, 38 och han sade till dem: "Finns det någon som har Guds ande som denne man?" 39 Och farao sade till Josef: "Eftersom Gud har uppenbarat allt detta för dig, så finns det ingen som är så förståndig och vis som du. 40 Du skall förestå mitt hus och allt mitt folk skall rätta sig efter dina befallningar. Bara när det gäller tronen skall jag vara förmer än du." 41 Farao sade vidare till Josef: "Se, jag sätter dig över hela Egyptens land." 42 Och farao tog ringen från sin hand och satte den på Josefs hand, och han klädde honom i kläder av fint linne och hängde en kedja av guld kring hans hals. 43 Han lät honom åka i vagnen närmast efter sin egen och man ropade "Abrek!"# Abrek Betydelsen oviss, möjligen "fall på knä".

framför honom. Så satte farao honom över hela Egyptens land.

44 Sedan sade farao till Josef: "Jag är farao. Utan din vilja skall ingen i Egyptens land lyfta hand eller fot." 45 Farao gav Josef namnet Safenat-Panéa och gav honom till hustru Asenat, som var dotter till Poti-Fera, prästen i On. Därefter reste Josef omkring i Egyptens land.

46 Josef var trettio år när han stod inför farao, kungen i Egypten. Sedan han lämnat farao reste han omkring i hela Egypten. 47 Under de sju goda åren gav landet skörd i överflöd, 48 och under dessa sju år samlade Josef in allt ätbart och lagrade det i städerna. I varje särskild stad lagrade han den föda som man hämtade från fälten runt omkring. 49 På så sätt samlade Josef så mycket säd som det finns sand i havet. Till sist slutade han att hålla räkning på den, för den kunde inte räknas.

50 Innan hungeråren kom, föddes två söner åt Josef. De föddes åt honom av Asenat, som var dotter till Poti-Fera, prästen i On. 51 Josef gav den förstfödde namnet Manasse,#

Manasse anknyter till det hebreiska ordet för "glömma".

"ty", sade han, "Gud har låtit mig glömma all min olycka och hela min fars hus." 52 Åt den andre gav han namnet Efraim,#

Efraim anknyter till det hebreiska ordet för "göra fruktsam".

"ty" sade han, "Gud har gjort mig fruktsam i mitt lidandes land."

53 Men de sju överflödsåren i Egypten tog slut. 54 Och så började de sju hungeråren som Josef hade förutsagt. Det blev hungersnöd i alla länder, men i Egypten fanns det bröd överallt. 55 Och när hela Egyptens land började hungra och folket ropade till farao efter bröd, sade han till alla egyptierna: "Gå till Josef och gör som han säger!" 56 När hungersnöden

hade brett ut sig över hela landet, öppnade Josef alla förrådshus och sålde säd till egyptierna. Men hungersnöden blev allt svårare i Egypten. 57 Och från hela världen kom man till Josef i Egypten för att köpa säd, ty hungersnöden var svår i hela världen.

42 Josefs bröder i Egypten

1 När Jakob fick veta att det fanns säd i Egypten, sade han till sina söner: "Varför är ni så rådlösa?" 2 Och han fortsatte: "Jag har hört att det finns säd i Egypten. Res dit och köp säd åt oss, så att vi överlever och inte dör." 3 Då reste tio av Josefs bröder ner för att köpa säd i Egypten. 4 Jakob skickade inte Josefs bror Benjamin med de andra bröderna, för han var rädd att det skulle hända honom någon olycka. 5 Så var också Israels söner bland dem som kom för att köpa säd, eftersom det rådde hungersnöd i Kanaans land.

6 Josef var nu den som hade makten i landet och det var han som sålde säd till allt folket. När Josefs bröder kom dit, bugade de sig för honom med ansiktena mot jorden. 7 Då Josef såg sina bröder kände han igen dem. Men han låtsades att han var en främling för dem och tilltalade dem hårt och frågade dem: "Var kommer ni ifrån?" De svarade: "Från Kanaans land för att köpa säd till mat." 8 Trots att Josef kände igen sina bröder kände de inte igen honom. 9 Då tänkte Josef på de drömmar han hade haft om dem. Han sade till dem: "Ni är spejare. Ni har kommit för att se var landet saknar skydd." 10 De svarade honom: "Nej, herre, dina tjänare har kommit för att köpa mat. 11 Vi är alla söner till en och samme man. Vi är hederliga män, dina tjänare är inga spejare." 12 Men han sade till dem: "Jo, ni har kommit för att ta reda på var landet saknar skydd." 13 De svarade: "Vi, dina tjänare, är tolv bröder, söner till en och samme man i Kanaans land. Den yngste är hemma hos vår far och en lever inte längre." 14 Josef sade till dem: "Det är som jag har sagt er. Ni är spejare. 15 Så här skall jag pröva er: Så sant farao lever, ni slipper inte härifrån om inte er yngste bror kommer hit. 16 En av er måste fara och hämta hit er bror, medan ni andra stannar som fångar. Så kan jag pröva om ni har talat sanning. Om det inte är så, är ni spejare, så sant farao lever." 17 Sedan höll han dem i förvar i tre dagar.

18 På tredje dagen sade Josef till dem: "Om ni vill leva så gör på detta sätt, för jag fruktar Gud. 19 Om ni är hederliga män, låt då en av era bröder stanna som fånge i huset där ni suttit fångslade. Men ni andra får resa er väg och föra hem den säd som ni har köpt till hjälp mot hungersnöden hos er. 20 Tag sedan med er yngste bror hit till mig. Om ni talat sanning skall ni slippa dö." Och de gjorde så. 21 Men de sade till

varandra: "Vi bär på skuld för det vi gjorde mot vår bror. Vi såg ångesten i hans själ när han bad om förbarmande, men vi ville inte lyssna på honom. Därför har vi själva kommit i denna ångest." 22 Ruben svarade dem: "Sade jag inte till er att ni inte skulle synda mot pojken? Men ni lyssnade inte på mig. Därför utkrävs nu hans blod." 23 Men de visste inte att Josef förstod detta, för han talade till dem genom tolk. 24 Han vände sig bort från dem och grät. Sedan vände han sig till dem igen och talade med dem. Och han tog Simeon från dem och lät fängsla honom inför deras ögon.

Josefs bröder återvänder till Kanaan

25 Josef befallde att man skulle fylla deras säckar med säd och lägga vars och ens pengar tillbaka i hans säck och ge dem kost för resan. När man hade gjort så, 26 lastade de säden på sina åsnor och reste därifrån. 27 Men när en av dem vid ett rastställe öppnade sin säck för att ge sin åsna foder, fick han se sina pengar ligga överst i säcken. 28 Och han sade till sina bröder: "Mina pengar har lagts tillbaka hit. Titta här! De är i min säck!" Då sjönk deras mod, och darrande av skräck sade de till varandra: "Vad har Gud gjort mot oss!"

29 När de kom hem till sin fader Jakob i Kanaans land, berättade de för honom allt som hade hänt dem och sade: 30 "Mannen som var herre där i landet tilltalade oss hårt och behandlade oss som om vi var spejare i landet. 31 Men vi sade till honom: Vi är hederliga män, vi är inga spejare. 32 Vi är tolv bröder, söner till en och samme far. En lever inte längre och den yngste är hemma hos vår far i Kanaans land. 33 Men mannen som var herre i landet svarade oss: Så här skall jag ta reda på om ni är hederliga män: Lämna kvar en av era bröder hos mig. Tag så vad ni har köpt till hjälp mot hungersnöden hemma hos er, och res er väg. 34 För sedan er yngste bror hit till mig, så att jag kan vara säker på att ni inte är spejare utan hederliga män. Då skall jag ge er bror tillbaka till er och ni skall få röra er fritt i landet."

35 När de sedan tömde sina säckar hittade var och en sin penningpåse i sin säck. Både de och deras far blev förskräckta när de fick se penningpåsarerna. 36 Och deras fader Jakob sade till dem: "Ni gör mig barnlös! Josef är borta, Simeon är borta och Benjamin vill ni också ta ifrån mig. Allting är emot mig!" 37 Ruben sade då till sin far: "Båda mina söner får du döda om jag inte för Benjamin tillbaka till dig. Anförtro honom åt mig. Jag skall föra honom tillbaka till dig." 38 Men han svarade: "Min son får inte fara dit med er. Hans bror är ju död och han är

ensam kvar. Om någon olycka skulle hända honom på resan ni tänker göra, skulle ni föra mina grå hår med sorg ner i dödsriket."

Markus 6: 30–56

Jesus mättar fem tusen män

30 Apostlarna samlades nu hos Jesus och berättade för honom allt vad de hade gjort och vad de hade lärt folket. 31 Han sade till dem: "Kom med mig till en öde plats där vi kan vara ensamma, och vila er lite." Det var så många som kom och gick att de inte ens fick tid att äta. 32 Så for de i båten till en öde plats för att få vara för sig själva. 33 Men folk såg att de for och många fick veta det, och de skyndade dit till fots från alla städerna och kom före dem. 34 När Jesus steg ur båten, fick han se en stor skara människor. Han förbarmade sig över dem, eftersom de var som får utan herde, och han undervisade dem grundligt.

35 Det var redan sent på dagen, när hans lärjungar kom fram till honom och sade: "Den här platsen ligger ödsligt till, och det är redan sent. 36 Sänd i väg folket, så att de kan gå till gårdarna och byarna här omkring och köpa sig något att äta." 37 Men han svarade: "Ge ni dem att äta." De frågade honom: "Skall vi gå och köpa bröd för två hundra denarer och ge dem att äta?" 38 Han sade till dem: "Hur många bröd har ni? Gå och se efter." De tog reda på det och sade: "Fem bröd och två fiskar." 39 Då befallde han att alla skulle slå sig ner i gröngräset i skilda matlag. 40 De satte sig ner i grupper om hundra eller femtio. 41 Och han tog de fem bröden och de två fiskarna, såg upp mot himlen, tackade Gud och bröt bröden och gav åt sina lärjungar, för att de skulle sätta fram åt folket. Han delade också ut de två fiskarna så att alla fick. 42 Och alla åt och blev mätta. 43 Sedan plockade lärjungarna upp brödstyckena och det som blev över av fiskarna, tolv korgar fulla. 44 Det var fem tusen män som hade ätit.

Jesus går på vattnet

45 Strax därefter befallde Jesus sina lärjungar att stiga i båten och i förväg fara över till Betsaida på andra sidan sjön, medan han sände i väg folket. 46 Och när han hade skilts från dem, gick han upp på berget för att be. 47 På kvällen var båten mitt ute på sjön, och Jesus var ensam kvar på land. 48 Han såg hur medtagna lärjungarna var av rodden, därför att de hade vinden emot sig. Vid fjärde nattväkten kom han till dem, gående

på sjön. Han skulle just gå förbi dem, 49 men när de fick se honom gå på sjön, trodde de att det var en vålnad, och de skrek. 50 Ty alla såg honom och blev förskräckta. Men han talade genast till dem: "Var lugna. Det är jag. Var inte rädda." 51 Sedan steg han upp i båten till dem, och vinden lade sig. De var utom sig av häpnad, 52 ty de hade inte förstått detta med bröden. Deras hjärtan var hårda.

Sjuka bärs till Jesus

53 De for över sjön och kom till Gennesaret och lade till där. 54 Så snart de steg ur båten, kände man igen Jesus. 55 Och folk skyndade ut i hela den trakten och förde de sjuka på bårar till den plats där de hörde att han var. 56 Överallt där han gick in, i byar, städer eller gårdar, lade man de sjuka på de öppna platserna och bad att de åtminstone skulle få röra vid hörntofsen på hans mantel. Och alla som rörde vid honom blev friska.

18 januari

St. Jaime Hilario: "Den dag du lär dig att överlämna dig helt till Gud, kommer du att upptäcka en ny värld. Du kommer att njuta av en frid och ett lugn som är okända för dig, vida överlägsna din lyckligaste dag hittills i ditt liv."

Genesis 43–46

Josefs bröder återvänder till Egypten

1 Men hungersnöden var svår i landet. 2 När de hade ätit upp den säd som de hade hämtat från Egypten, sade deras far till dem: "Res tillbaka och köp lite säd till mat åt oss." 3 Men Juda svarade honom: "Mannen

sade uttryckligen till oss: Ni får inte komma inför mitt ansikte om inte er bror är med er. 4 Om du låter vår bror följa med oss, reser vi ner och köper säd till mat åt dig. 5 Men om du inte låter honom följa med oss, reser vi inte dit, eftersom mannen sade till oss: Ni får inte komma inför mitt ansikte om inte er bror är med er." 6 Då sade Israel: "Varför gjorde ni så illa mot mig att ni talade om för mannen att ni hade en bror till?" 7 De svarade: "Mannen frågade noga om oss och vår släkt. Han sade: Lever er far ännu och har ni någon bror? Då talade vi om för honom hur det var. Kunde vi veta att han skulle säga: Tag med er bror hit ner?" 8 Juda sade då till sin fader Israel: "Låt pojken följa med mig. Vi måste ge oss i väg om vi skall överleva och inte dö, vi själva, du och våra barn. 9 Jag skall ansvara för honom. Av min hand får du utkräva honom. Om jag inte för honom tillbaka till dig och ställer honom inför ditt ansikte, skall jag vara en syndare inför dig i all min tid. 10 Och hade vi inte dröjt så länge hade vi redan varit tillbaka för andra gången."

11 Då sade deras fader Israel till dem: "Om det måste bli så, gör då så här: Tag med er av landets bästa frukt i era säckar och för ner det till mannen som gåva, lite balsam och lite honung, dragantgummi och ladanum, pistaschnötter och mandlar. 12 Tag med er dubbla summan pengar, och lämna igen de pengar ni fick tillbaka överst i era säckar. Kanske var det ett misstag. 13 Tag också er bror med er och res genast tillbaka till mannen. 14 Må Gud den Allsmäktige låta er finna barmhärtighet hos mannen, så att han låter er andre bror och Benjamin följa med er hem igen. Men om jag skall bli barnlös, så må jag bli det." 15 Då tog männen gåvorna och den dubbla summan pengar med sig. De tog med sig Benjamin, bröt upp och gav sig i väg till Egypten och kom inför Josef. 16 När Josef såg att Benjamin var med, sade han till sin husföreståndare: "Tag dessa män till mitt hus, slakta något och laga till en måltid åt oss, för männen skall äta middag med mig." 17 Mannen gjorde som Josef hade sagt och tog männen till Josefs hus. 18 Men männen blev förskräckta när de visades in i Josefs hus. De sade: "Det är på grund av pengarna som kom tillbaka i våra säckar förra gången som vi förs in här. Nu tänker han kasta sig över oss och övermanna oss och göra oss till slavar och ta våra åsnor." 19 De steg fram till Josefs husföreståndare vid ingången till huset 20 och sade till honom: "Hör på oss, herre! När vi var här nere förra gången för att köpa säd till mat 21 och sedan kom till ett rastställe och öppnade våra säckar, hittade var och en av oss sina pengar till deras fulla vikt överst i sin säck. Vi har nu fört dem med oss tillbaka. 22 Och vi har andra pengar med oss för att köpa säd till mat. Vi vet inte vem som lagt pengarna i våra säckar." 23

Han svarade: "Oroa er inte, var inte rädda! Det är er Gud och er fars Gud som har låtit er hitta en skatt i era säckar. Jag har fått era pengar." Och han förde ut Simeon till dem. 24 Mannen förde dem in i Josefs hus. Han gav dem vatten att tvätta fötterna med och gav deras åsnor foder. 25 De gjorde i ordning sina gåvor innan Josef kom hem vid middagstiden, ty de hade fått höra att de skulle äta där.

26 När Josef kom hem tog de gåvorna som de hade med sig in till honom i huset, och de bugade sig till jorden för honom. 27 Han hälsade på dem och frågade: "Står det väl till med er gamle far som ni talade om? Lever han än?" 28 De svarade: "Ja, det står väl till med vår far, din tjänare. Han lever än." Och de bugade sig och föll ner för honom. 29 När han såg sig omkring och fick se sin bror Benjamin, sin mors son, frågade han: "Är detta er yngste bror som ni talade med mig om?" Sedan sade han: "Gud skall vara nådig mot dig, min son." 30 Djupt rörd av kärlek till sin bror skyndade Josef sig ut och letade efter en plats där han kunde gråta. Och han gick in i sin kammare och grät där. 31 När han hade tvättat ansiktet gick han ut igen, behärskade sig och sade: "Sätt fram maten." 32 Och de satte fram särskilt för honom och särskilt för dem och särskilt för de egyptier som åt tillsammans med honom. Egyptier får nämligen inte äta tillsammans med hebreer, det anses avskyvärt bland egyptierna. 33 De fick sina platser mitt emot Josef, den förstfödde enligt sin förstfödsrätt, sedan de yngre, var och en efter sin ålder. Och männen såg förundrade på varandra. 34 Han lät servera dem av rätterna på sitt bord, och Benjamin fick fem gånger så mycket som var och en av de andra. Och de drack sig glada tillsammans med honom.

Josef prövar sina bröder

44:1 Därefter befallde Josef sin husföreståndare: "Fyll männens säckar med säd så mycket de rymmer, och lägg vars och ens pengar överst i hans säck. 2 Och min bägare, silverbägaren, skall du lägga överst i den yngstes säck tillsammans med pengarna för hans säd." Han gjorde som Josef hade sagt. 3 På morgonen när det blev ljus sändes männen i väg med sina åsnor. 4 Men när de hade kommit ett litet stycke utanför staden, sade Josef till sin husföreståndare: "Sätt efter männen, och när du hinner upp dem skall du säga till dem: Varför har ni lönat gott med ont? 5 Det är ju den bägaren som min herre dricker ur och som han brukar spå med. Det är en ond gärning ni har gjort."

6 När han kom ifatt dem sade han detta till dem. 7 Då svarade de honom: "Varför talar min herre så? Dina tjänare skulle aldrig kunna göra något sådant! 8 Pengarna vi hittade överst i våra säckar har vi ju fört tillbaka till

dig från Kanaans land. Varför skulle vi då stjäla silver eller guld ur din herres hus? 9 Den av dina tjänare som har bågaren skall dö och vi andra skall bli min herres slavar." 10 Han svarade: "Ja, det skall bli som ni har sagt. Den som bågaren finns hos skall bli min slav. Men ni andra är utan skuld." 11 Var och en skyndade sig att lyfta ner sin säck på marken och öppnade den. 12 Han sökte först hos den äldste och slutade hos den yngste. Och bågaren hittades i Benjamins säck. 13 Då rev de sönder sina kläder, lastade sina åsnor och vände tillbaka till staden.

14 Juda och hans bröder gick in i Josefs hus, där han ännu var kvar, och de föll ner till jorden för honom. 15 Då sade Josef till dem: "Vad har ni gjort? Förstod ni inte att en man som jag kan spå?" 16 Juda svarade: "Vad skall vi säga till min herre, hur skall vi tala och hur skall vi rentvå oss? Gud har funnit dina tjänares missgärning. Vi är nu min herres slavar, både den som bågaren hittades hos och vi andra." 17 Men Josef sade: "Nej, aldrig skulle jag göra så: Den som bågaren hittades hos, han skall bli min slav. Men ni andra kan fara hem till er far i frid."

Juda vädjar för Benjamin

18 Då steg Juda fram till honom och sade: "Lyssna på mig, herre! Låt din tjänare säga ett ord inför min herre och bli inte vred på din tjänare, för du är som farao. 19 Min herre frågade sina tjänare och sade: Har ni en far eller någon mer bror? 20 Vi svarade min herre: Vi har en gammal far och en son till honom, en som är född på hans ålderdom och som ännu är ung. Men en bror till honom är död, så han är den ende som är kvar efter sin mor, och hans far älskar honom. 21 Då sade du till dina tjänare: För honom hit ner till mig, så att jag med egna ögon får se honom. 22 Och vi svarade min herre: Pojken kan inte lämna sin far, han skulle dö om han lämnade honom. 23 Men du sade till dina tjänare: Om er yngste bror inte följer med er hit ner så får ni inte komma inför mitt ansikte. 24 När vi kommit hem till din tjänare, min far, berättade vi för honom vad min herre hade sagt. 25 Och när vår far sade: Res tillbaka och köp lite säd till mat åt oss, 26 svarade vi: Vi kan inte resa dit ner. Bara på det villkoret att vår yngste bror följer med oss kan vi resa. Vi får inte komma inför mannens ansikte om vår yngste bror inte är med. 27 Men din tjänare, min far, sade till oss: Ni vet själva att min hustru har fött två söner åt mig. 28 En gick bort ifrån mig, och jag sade: Han är säkert ihjälriven. Och jag har inte sett honom sedan dess. 29 Om ni tar också denne ifrån mig och någon olycka händer honom, så för ni mina grå hår med sorg ner i dödsriket. 30 Om jag alltså kommer hem till din tjänare, min far, utan pojken som vår fars hjärta är så fäst vid, 31 då blir det hans död när han ser att pojken inte är med. Dina tjänare skulle då föra din

tjänares, vår fars, grå hår med sorg ner i dödsriket. 32 Jag, din tjänare, har lovat min far att ansvara för pojken, och jag har sagt att om jag inte har honom med mig hem igen skall jag vara en syndare inför min far i all min tid. 33 Låt därför din tjänare stanna kvar hos min herre som slav i pojkens ställe, men låt honom fara hem med sina bröder. 34 Hur skulle jag kunna resa hem till min far utan att ha pojken med mig? Jag förmår inte se den sorg som då skulle drabba min far."

Josef ger sig till känna

45:1 Då kunde Josef inte behärska sig längre inför alla dem som stod omkring honom. Han ropade: "Gå ut härifrån alla!" Ingen fick stanna inne hos Josef när han gav sig till känna för sina bröder. 2 Han började gråta så högt att egyptierna hörde det. Faraos husfolk hörde det också. 3 Och Josef sade till sina bröder: "Jag är Josef. Lever far än?" Men hans bröder kunde inte svara, så förskräckta blev de för honom. 4 Då sade Josef till dem: "Kom hit till mig." När de kom fram sade han: "Jag är er bror Josef som ni sålde till Egypten. 5 Men var inte bedrövade och sörj inte över att ni sålde mig hit. Det var för att bevara liv som Gud sände mig hit före er. 6 I två år har det nu varit hungersnöd i landet, och det återstår fem år då man varken skall plöja eller skörda. 7 Men Gud sände mig hit före er, för att ni skulle få bli kvar på jorden och för att han skulle hålla er vid liv, till en stor räddning. 8 Det är alltså inte ni som sänt mig hit utan Gud. Han har gjort mig till en fader åt farao och till herre över hela hans hus och till härskare över hela Egyptens land. 9 Skynda er hem till far och säg till honom: Så säger din son Josef: Gud har satt mig till herre över hela Egypten. Kom ner till mig. Dröj inte! 10 Du skall få bo i landet Gosen och vara nära mig, du med dina barn och barnbarn, dina får och din nötboskap och allt som tillhör dig. 11 Ännu återstår det fem hungerår, men jag skall sörja för dig så att varken du eller ditt hus eller någon som tillhör dig skall lida nöd. 12 Ni ser ju med egna ögon, också min bror Benjamin ser det med egna ögon, att det är jag som med egen mun talar till er. 13 Berätta för far om all min härlighet i Egypten och om allt ni har sett. Och skynda er att föra far hit ner." 14 Sedan föll han sin bror Benjamin om halsen och grät, och Benjamin grät vid hans hals. 15 Han kysste alla sina bröder och grät i deras armar. Därefter samtalade hans bröder med honom.

16 När ryktet spred sig i faraos palats att Josefs bröder hade kommit, gladdede det farao och hans tjänare. 17 Och farao sade till Josef: "Säg till dina bröder att de gör så här: Lasta era djur och far hem till Kanaans land. 18 Hämta sedan er far och ert husfolk och kom hit till mig, så skall

jag ge er det bästa som finns i Egyptens land och ni skall få äta av landets överflöd. 19 Du skall säga till dem att göra så här: Tag med er vagnar från Egyptens land för era små barn och era hustrur, och hämta er far och kom hit. 20 Bekymra er inte om era ägodelar, för det bästa som finns i hela Egyptens land skall vara ert." 21 Israels söner gjorde så, och Josef gav dem vagnar som farao befallt och gav dem också reskost. 22 Och han gav var och en av dem en högtidsdräkt, men Benjamin gav han trehundra siklar silver och fem högtidsdräkter. 23 Till sin far skickade han också gåvor, tio åsnor lastade med det bästa Egypten hade och tio åsninnor, lastade med säd och bröd och andra livsmedel åt hans far för resan. 24 Sedan lät han sina bröder resa och de gav sig i väg. Och han sade till dem: "Gräla inte på vägen hem!" 25 De drog upp från Egypten och kom till sin fader Jakob i Kanaans land. 26 De berättade för honom: "Josef lever än och han är härskare över hela Egyptens land!" Då blev han alldeles lamslagen, han kunde inte tro dem. 27 Men när de talade om för honom allt vad Josef hade sagt till dem och när han såg vagnarna som Josef hade skickat för att hämta honom, då fick deras fader Jakob nytt liv. 28 Och Israel sade: "Det räcker. Min son Josef lever än. Jag vill ge mig av så att jag får se honom innan jag dör."

Jakob flyttar till Egypten

46:1 Israel bröt upp med allt han ägde. När han kom till Beer-Sheba offrade han slaktoffer åt sin fader Isaks Gud. 2 Och Gud talade till Israel i en syn om natten och sade: "Jakob! Jakob!" Han svarade: "Här är jag." 3 Då sade han: "Jag är Gud, din faders Gud. Var inte rädd för att resa till Egypten, ty jag skall där göra dig till ett stort folk. 4 Jag skall själv följa med dig till Egypten och jag skall också föra dig tillbaka därifrån. Och Josefs hand skall tillsluta dina ögon."

5 Jakob bröt upp från Beer-Sheba. Och Israels söner satte sin fader Jakob, sina små barn och sina hustrur på vagnarna som farao hade skickat för att hämta honom. 6 De tog sin boskap och de ägodelar som de hade skaffat sig i Kanaans land och kom till Egypten, Jakob och alla hans ättlingar med honom. 7 Sina söner och sonsöner, sina döttrar och sondöttrar, alla sina ättlingar förde han med sig till Egypten. (troligen 1876 f. Kr.)

Jakobs släkt

8 Detta är namnen på Israels barn, Jakob och hans söner, som kom till Egypten: Jakobs förstfödde var Ruben,

9 och Rubens söner var Hanok, Pallu, Hesron och Karmi.
10 Simeons söner var Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Sohar och Saul, den kananeiska kvinnans son.
11 Levis söner var Gerson, Kehat och Merari.
12 Judas söner var Er, Onan, Sela, Peres och Sera, men Er och Onan dog i Kanaans land, och Peres söner var Hesron och Hamul.
13 Isaskars söner var Tola, Puva, Job och Simron.
14 Sebulons söner var Sered, Elon och Jaleel.
15 Detta var Leas söner som hon födde åt Jakob i Paddan-Aram. Dessutom födde hon åt honom dottern Dina. Sönerna och döttrarna var sammanlagt trettiofyra personer.
16 Gads söner var Sifjon och Haggi, Suni och Esbon, Eri och Arodi och Areli.
17 Asers söner var Jimna, Jisva, Jisvi och Beria, och deras syster var Sera. Berias söner var Heber och Malkiel.
18 Dessa var söner till Silpa, som Laban hade givit åt sin dotter Lea. Hon födde dem åt Jakob, sexton personer.
19 Rakels, Jakobs hustrus, söner var Josef och Benjamin.
20 De söner som föddes åt Josef i Egyptens land var Manasse och Efraim. De föddes åt honom av Asenat, som var dotter till Poti-Fera, prästen i On.
21 Benjamins söner var Bela, Beker och Asbel, Gera och Naaman, Ehi och Rosh, Muppim och Huppim och Ard.
22 Dessa var Rakels söner som föddes åt Jakob, sammanlagt fjorton personer.
23 Dans son var Husim.
24 Naftalis söner var Jaseel, Guni, Jeser och Sillem.
25 Dessa var söner till Bilha, som Laban hade givit åt sin dotter Rakel, och hon födde dem åt Jakob, sammanlagt sju personer.
26 De som kom med Jakob till Egypten, de som var hans ättlingar, var sammanlagt sextiosex personer förutom Jakobs sonhustrur. 27 Och Josefs söner, som föddes åt honom i Egypten, var två. De personer av Jakobs hus som kom till Egypten var sammanlagt sjuttio.
Mötet med Josef

28 Jakob skickade Juda i förväg till Josef för att denne skulle visa honom vägen till Gosen. Och de kom till landet Gosen. 29 Josef lät spänna för sin vagn och for till Gosen för att möta sin fader Israel. När han kom fram till honom föll han honom om halsen och grät länge vid hans hals.
30 Och Israel sade till Josef: "Nu kan jag dö då jag har sett ditt ansikte,

eftersom du ännu lever." 31 Josef sade till sina bröder och sin fars husfolk: "Jag skall fara upp och tala med farao och säga till honom: Mina bröder och min fars husfolk, som hittills bott i Kanaans land, har kommit till mig. 32 De här männen är herdar och har ägnat sig åt boskapsskötsel. Sina får och sin nötboskap och allt som de äger har de fört med sig. 33 När sedan farao kallar er till sig och frågar vilket yrke ni har, 34 skall ni svara: Vi, dina tjänare, har sysslat med boskapsskötsel från vår ungdom ända tills nu, vi liksom våra fäder. Då kommer ni att få bo i landet Gosen, för egyptierna avskyr allt vad fåraherdar heter."

Markus 7: 1–23

Guds bud eller människors stadgar

1 Fariseerna och några skriftlärda som hade kommit från Jerusalem samlades kring honom. 2 De hade sett att några av hans lärjungar åt med orena händer, det vill säga utan att tvätta händerna. – 3 Fariseerna liksom alla andra judar äter inte utan att ha tvättat händerna med en handfull (det grekiska ordets innebörd är mycket osäker. Klart är dock att det här är fråga om rituell rening.) vatten. De håller fast vid de äldstes stadgar. 4 Och när de kommer från torget (på torget kom judarna i beröring med hedningar. När en jude kom från torget, måste han därför "rena sig", innan han åt. Vid grövre föroreningar måste man bada hela kroppen (3 Mos 14:8f). Även sängar och bänkar kunde höra till sådant som måste renas (3 Mos 15:5f).) äter de inte utan att först ha tvättat sig. Mycket annat har de också lärt sig att iaktta, som att skölja bägare, kannor och kopparkärl. – 5 Fariseerna och de skriftlärda frågade honom: "Varför följer inte dina lärjungar de äldstes stadgar utan äter med orena händer?" 6 Han svarade dem: "Rätt profeterade Jesaja om er, ni hycklare. Hos honom står det skrivet: "Detta folk äras mig med sina läppar, men deras hjärtan är långt ifrån mig. 7 "Förgäves dyrkar de mig, eftersom de läror de förkunnar är människobud." 8 Ni upphäver Guds bud och håller er till människors stadgar." 9 Han sade också till dem: "Ni upphäver fullkomligt Guds bud för att hålla fast vid era egna stadgar. 10 Mose har sagt: "Hedra din far och din mor" # 2 Mos 20:12, 21:17. och: "Den som förbannar sin far eller sin mor skall straffas med döden." 11 Men ni påstår att om någon säger till sin far eller mor: Vad du kunde ha fått av mig ger jag i stället som 'korban', som offergåva,# offergåva Se not till Matt 15:5.

12 då tillåter ni honom inte längre att göra något för sin far eller mor. 13 Ni upphäver Guds ord genom de stadgar som ni följer och för vidare.

Och mycket annat sådant gör ni."

14 Jesus kallade till sig folket på nytt och sade: "Hör på mig allesammans och förstå: 15 Ingenting som utifrån går in i människan kan göra henne oren, men det som går ut ur människan, det orenar henne."#

En del handskrifter tillägger (v. 16): "Hör, du som har öron att höra med!"

17 När han hade lämnat folket och kommit hem, frågade hans lärjungar vad han menade med denna liknelse. 18 Han svarade dem: "Är ni också oförståndiga? Inser ni inte att det som utifrån går in i människan inte kan göra henne oren, 19 eftersom det inte går in i hennes hjärta utan ner i magen och ut på avträdet?" Därmed förklarade han all mat för ren. 20 Och han tillade: "Det som går ut ur människan, det gör henne oren. 21 Ty inifrån, från människans hjärta, utgår onda tankar, otukt, stöld, mord, 22 äktenskapsbrott, girighet, ondska, svek, lösaktighet, avund, hädelse, högmod och dårskap. 23 Allt detta onda kommer inifrån och gör människan oren."

19 januari

St. John Henry Newman: "Inkarnationen är den mest märkliga händelse som kan äga rum på jorden; efter den kan jag inte se hur vi kan ha några skrupler inför mirakel av det skälet att det skulle vara osannolikt."

Genesis 47–50

Jakob inför farao

1 Och Josef kom och berättade för farao: "Min far och mina bröder har kommit från Kanaans land med sina får och sin nötboskap och allt de äger. De är nu i landet Gosen." 2 Han hade valt ut fem av sina bröder och förde fram dem inför farao. 3 Då frågade farao hans bröder: "Vad har ni

för yrke?" De svarade farao: "Dina tjänare är herdar, vi liksom våra fäder."
4 De sade också till farao: "Vi har kommit för att bo här i landet någon tid, för dina tjänare har inget bete för sina får eftersom hungersnöden är svår i Kanaans land. Låt nu dina tjänare bo i landet Gosen." 5 Då sade farao till Josef: "Din far och dina bröder har alltså kommit till dig. 6 Egyptens land ligger öppet för dig. I den bästa delen av landet skall du låta din far och dina bröder bo. Låt dem bo i landet Gosen, och om du vet att några bland dem är dugliga män, så sätt dem till uppsyningsmän över min boskap."

7 Sedan hämtade Josef sin fader Jakob och förde honom fram inför farao, och Jakob hälsade farao. 8 Och farao frågade Jakob: "Vad är din ålder?" 9 Jakob svarade farao: "Min vandringstid har varat i etthundratrettio år. Få och svåra har mina levnadsår varit. De når inte upp till mina förfäders levnadsår under deras vandringstid." 10 Och Jakob välsignade farao och gick ut ifrån honom. 11 Josef lät sin far och sina bröder bo i Egyptens land och gav dem egendom i den bästa delen av landet, i Raamses område, så som farao hade befallt. 12 Josef försörjde sin far och sina bröder och hela sin fars hus och gav var och en underhåll efter antalet barn.

Hungersnödens följder för egyptierna

13 Men ingenstans i landet fanns bröd eftersom hungersnöden var mycket svår, och både Egypten och Kanaans land försmäktade av hunger. 14 För den säd som folket köpte samlade Josef alla pengar som fanns i Egypten och Kanaan och förde dem in i faraos palats. 15 Men när pengarna tog slut i Egypten och Kanaan, kom alla egyptier till Josef och sade: "Ge oss bröd! Varför skall vi dö inför dina ögon? Vi har ju inga pengar kvar." 16 Josef svarade: "För hit er boskap, så skall jag ge er bröd för boskapen, om era pengar är slut." 17 Då kom de med sin boskap till Josef, och han gav dem bröd i utbyte mot deras hästar, får, nötboskap och åsnor. På detta sätt underhöll han dem det året och gav dem bröd i utbyte mot all deras boskap.

18 Så tog det året slut. Men året därpå kom de tillbaka till honom och sade: "Vi kan inte dölja det för min herre. Pengarna är slut och boskapen vi ägde tillhör min herre. Ingenting annat finns nu kvar att ge än våra kroppar och vår jord. 19 Varför skall vi dö inför dina ögon, vi och vår åkerjord? Köp oss och vår jord för bröd, så skall vi med vår jord bli faraos slavar. Ge oss bara utsäde, så att vi får leva och inte dör och så att åkerjorden inte läggs öde." 20 Då köpte Josef all jord i Egypten åt farao. Egyptierna sålde var och en sin åker eftersom hungersnöden var så svår. Och åkerjorden blev så faraos egendom. 21 Folket flyttade han till

städerna, från ena änden av Egypten till den andra. 22 Men prästernas jord köpte han inte, ty prästerna hade sitt bestämda underhåll av farao, och de levde av det som farao gav dem. Därför behövde de inte sälja sin jord. 23 Och Josef sade till folket: "Se, jag har nu köpt er och er jord åt farao. Här har ni utsäde. Beså nu jorden. 24 När grödan kommer in skall ni ge en femtedel åt farao. Men fyra femtedelar skall ni själva ha till utsäde och till mat åt er och ert husfolk och era små barn." 25 De svarade: "Du har räddat våra liv. Herre, låt oss finna nåd för dina ögon, så skall vi bli faraos slavar." 26 Josef gjorde det till en lag som gäller än i dag för Egyptens jord, att femtedelen av skörden skall ges åt farao. Det var bara prästernas jord som inte blev faraos egendom.

Jakobs sista önskan

27 Så bodde Israel i landet Gosen i Egypten. De skaffade sig ägodelar och var fruktsamma och förökade sig mycket. 28 Jakob levde sjutton år i Egypten och han blev etthundrafyrtiosju år gammal. 29 När tiden närmade sig att Israel skulle dö, kallade han till sig sin son Josef och sade till honom: "Om jag har funnit nåd för dina ögon, så lägg din hand under min höft och lova att visa mig kärlek och trofasthet så att du inte begraver mig i Egypten. 30 När jag har gått till vila hos mina fäder skall du i stället föra mig från Egypten och begrava mig i deras grav." Han svarade: "Jag skall göra som du säger." 31 Men Jakob sade: "Ge mig din ed på det!" Och han gav honom sin ed, och Israel tillbad böjd mot bäddens huvudgärd.

Jakob välsignar Josef och hans söner

48: 1 En tid därefter sade man till Josef: "Din far är sjuk." Då tog han med sig sina båda söner Manasse och Efraim. 2 Och man sade till Jakob: "Din son Josef har kommit till dig." Israel samlade då sina krafter och satte sig upp i sängen. 3 Han sade till Josef: "Gud den Allsmäktige uppenbarade sig för mig i Lus i Kanaans land. Han välsignade mig 4 och sade till mig: Jag skall göra dig fruktsam och föröka dig och låta skaror av folk komma av dig, och åt dina efterkommande skall jag ge detta land till egendom för evigt. 5 Dina båda söner, som föddes åt dig i Egyptens land innan jag kom hit till dig i Egypten, skall nu vara mina. Efraim och Manasse skall vara mina liksom Ruben och Simeon. 6 Men de barn som du har fött efter dem skall vara dina. De skall bära sina bröders namn i deras arvedel. 7 När jag kom från Paddan dog Rakel i Kanaans land under resan, medan det ännu var ett stycke kvar till Efrat, och jag begravnade henne där vid vägen till Efrat." – Platsen heter nu Betlehem.

8 När Israel fick se Josefs söner frågade han: "Vilka är dessa?" 9 Josef svarade sin far: "Det är mina söner som Gud har gett mig här." Då sade han: "Tag hit dem till mig så att jag får välsigna dem." 10 Israels ögon var svaga av ålder så att han inte kunde se. Josef förde fram dem till honom, och han kysste dem och tog dem i famn. 11 Och Israel sade till Josef: "Jag hade inte trott att jag skulle få se ditt ansikte, men nu har Gud till och med låtit mig se avkomlingar av dig." 12 Och Josef tog dem från hans knän och bugade sig till jorden. 13 Sedan tog Josef dem båda i handen, Efraim i sin högra hand till vänster framför Israel, och Manasse i sin vänstra hand till höger framför Israel, och förde fram dem till honom. 14 Men Israel räckte ut sin högra hand och lade den på Efraims huvud fastän han var den yngre, och sin vänstra hand på Manasses huvud trots att Manasse var den förstfödde. Han lade händerna i kors. 15 Och han välsignade Josef och sade:

"Den Gud som mina fäder
Abraham och Isak
har vandrat inför,
den Gud som har varit min herde
från min födelse ända till i dag,
16 den ängel som har förlossat mig
från allt ont,
han skall välsigna pojkarna.
De skall uppkallas efter mitt
och mina fäders, Abrahams och Isaks, namn
och de skall föröka sig
och bli talrika på jorden."

17 Men när Josef såg att hans far lade sin högra hand på Efraims huvud, tyckte han inte om det. Han tog sin fars hand och ville flytta den från Efraims till Manasses huvud. 18 Och Josef sade till sin far: "Gör inte så, far. Det här är den förstfödde. Lagg din högra hand på hans huvud." 19 Men hans far ville inte det. Han sade: "Jag vet, min son, jag vet. Också från honom skall det komma ett folk, också han skall bli stor. Men hans yngre bror skall ändå bli större än han, och flera folk skall härstamma från honom." 20 Och han välsignade dem på den dagen och sade:

"I dig skall Israel välsigna och säga:
Gud skall göra dig lik
Efraim och Manasse."
Och han satte Efraim före Manasse.

21 Därefter sade Israel till Josef: "Se, jag dör, men Gud skall vara med er och föra er tillbaka till era fäders land. 22 Och utöver vad jag ger dina bröder, ger jag dig en bergsrygg som jag har tagit från amoreerna med mitt svärd och min båge."

Jakob välsignar sina söner

1 Och Jakob kallade sina söner till sig och sade: "Kom hit till mig, så skall jag tala om vad som skall hända er i kommande dagar. 2 Ja, kom samman och lyssna, ni Jakobs söner, hör på Israel, er fader!

3 Ruben, min förstfödde är du,
min kraft och min styrkas förstling,
främst i myndighet
och främst i makt.

4 Du sjuder över som vatten,
du skall inte bli den främste,
ty du besteg din fars bädd.

Då vanhelgade du den,
ja, min bädd besteg han.

5 Simeon och Levi är bröder.
Våldet är deras vapen.

6 Min själ skall inte ta del i deras råd,
min själ skall inte umgås med dem,
ty i sin vrede dödade de män
och i sitt övermod stympade de oxar.

7 Förbannad är deras vrede som är så våldsam
och deras grymhet som är så stor!
Jag skall strö ut dem i Jakob,
jag skall skingra dem i Israel.

8 Juda, dig skall dina bröder prisa.
Din hand skall vara på dina fienders nacke,
din fars söner skall buga sig för dig.

9 Ett ungt lejon är Juda.
Från rivet byte har du rest dig, min son.

Han böjer sig, han lägger sig ner
som ett lejon,
som en lejoninna –

vem får honom att resa sig?

10 Spiran skall inte vika från Juda,

inte härskarstaven från hans fötter,
förrän han som den tillhör kommer
och folken blir honom lydiga.

11 Han binder sin ungåsa vid vinstocken,
sitt åsneförl vid den ädla rankan.

Han tvättar sina kläder i vin,
sin mantel i druvors blod.

12 Hans ögon är dunkla av vin,
hans tänder vita av mjölk.

13 Sebulon skall bo vid havets strand
och bli en hamn för skepp.

Sin sida skall han vända mot Sidon.

14 Isaskar är en stark åsna,
som ligger i ro i sitt hägn.

15 Han såg att viloplatsen var god
och att landet var ljuvligt.

Då böjde han sin rygg under bördor
och blev en arbetspliktig slav.

16 Dan skall skaffa rätt åt sitt folk
som en av Israels stammar.

17 Dan skall vara en orm på vägen,
en huggorm på stigen,
en som biter hästen i foten,
så att ryttaren faller baklänges.

18 Herre, jag väntar på din frälsning!

19 Gad skall trängas av skaror,
men själv skall han tränga dem in på hälarerna.

20 Från Aser kommer utsökta rätter.

Kungliga läckerheter skall han ge.

21 Naftali är en snabb hind,
som talar vackra ord.

22 Ett ungt fruktträd är Josef,
ett ungt fruktträd vid källan.

Grenarna når upp över muren.

23 Bågskyttar oroar honom,
de skjuter på honom och ansätter honom.

24 Men hans båge förblir fast
och hans händer och armar spänstiga
genom dens händer som är den Starke i Jakob,
genom honom som är Herden, Israels Klippa,

25 genom din fars Gud, han skall hjälpa dig,
genom den Allsmäktige, han skall välsigna dig
med välsignelser ovanifrån, från himlen,
välsignelser från djupet som ruvar där nere,
välsignelser från bröst och moderliv.

26 Din fars välsignelser når högt,
högre än mina fäders välsignelser,
till de eviga höjdernas härlighet.

De skall vara över Josefs huvud,
över hjässan på honom som är fursten bland sina bröder.

27 Benjamin är en glupsk varg.

På morgonen äter han rov,
på kvällen fördelar han byte."

28 Alla dessa är Israels stammar, tolv till antalet, och detta är vad deras
far sade till dem när han välsignade dem. Åt var och en gav han sin
särskilda välsignelse.

Jakob dör

29 Sedan befallde han dem och sade: "Jag skall nu samlas till mitt folk.
Begrav mig hos mina fäder i grottan på hetiten Efrons mark, 30 i den
grotta som ligger vid fältet i Makpela mitt emot Mamre i Kanaans land.
Denna mark köpte Abraham till gravplats av hetiten Efron. 31 Där
begravdes Abraham och hans hustru Sara, där begravdes också Isak och
hans hustru Rebecka, och där har jag själv begravt Lea, 32 i grottan på
den åker som köptes av hetiterna." 33 När Jakob hade givit sina söner
dessa befallningar drog han upp fötterna i sängen. Och han gav upp
andan och samlades till sitt folk.

Jakob blir begravd

1Då böjde Josef sig ner över sin fars ansikte och grät över honom och
kysste honom. 2 Josef befallde läkarna som han hade i sin tjänst att de
skulle balsamera hans far. Och läkarna balsamerade Israel. 3 Det tog
fyrtio dagar, ty så lång tid tar en balsamering. Och egyptierna begrät
honom i sjuttio dagar.

4 När sorgedagarna efter honom var över sade Josef till faraos husfolk:
"Om jag har funnit nåd för era ögon, ber jag er säga dessa ord till farao:

5 Min far har tagit ed av mig och sagt: När jag är död, så begrav mig i
den grav som jag har grävt åt mig i Kanaans land. Låt mig därför resa
och begrava min far och sedan komma tillbaka." 6 Farao svarade: "Res
dit och begrav din far enligt den ed som han har tagit av dig." 7 Då reste

Josef för att begrava sin far. Och alla faraos tjänare reste med honom, de

äldste vid hans hov och alla de äldste i Egyptens land, 8 dessutom allt Josefs husfolk och hans bröder och hans fars husfolk. Bara sina små barn, sina får och sin nötboskap lämnade de kvar i landet Gosen. 9 Både vagnar och ryttare for tillsammans med honom, och det var en mycket stor skara.

10 När de kom till Goren-Haatad på andra sidan Jordan, höll de där en mycket stor och högtidlig dödsklagan, och han ordnade en sorgeshögtid efter sin far i sju dagar. 11 När landets inbyggare, kananeerna, såg sorgeshögtiden i Goren-Haatad sade de: "Det är en mycket stor sorgeshögtid som egyptierna håller här." Därför kallades platsen Abel-Misrajim. Den ligger på andra sidan Jordan.

12 Jakobs söner gjorde med honom som han hade befallt dem. 13 De förde honom till Kanaans land och begravde honom i grottan vid fältet i Makpela, det markstycke som Abraham hade köpt till gravplats av hetiten Efron mitt emot Mamre.

14 När Josef hade begravt sin far vände han tillbaka till Egypten med sina bröder och alla dem som hade farit med honom för att begrava hans far.

Bröderna ber Josef om förlåtelse

15 När Josefs bröder såg att deras far var död, sade de: "Tänk om Josef börjar hata oss och låter allt det onda vi gjort mot honom komma över oss." 16 Därför sände de detta bud till Josef: "Din far sade till oss före sin död: 17 Så skall ni säga till Josef: Vi ber dig, förlåt dina bröder vad de har brutit och syndat genom att handla så illa mot dig. Så förlåt nu den synd som din fars Guds tjänare har begått." Och Josef grät när han fick deras hälsning. 18 Sedan kom också hans bröder och föll ner för honom och sade: "Vi är dina slavar." 19 Men Josef sade till dem: "Var inte rädda. Håller ni mig för Gud? 20 Ni tänkte ont mot mig, men Gud har tänkt det till godo genom det som nu har skett för att bevara många människors liv. 21 Var inte rädda. Jag skall sörja för er och era små barn." Och han tröstade dem och talade vänligt till dem.

Josef dör

22 Josef bodde kvar i Egypten med sin fars husfolk, och han blev etthundratio år. 23 Josef fick se Efraims barn till tredje led. Också åt Makir, Manasses son, föddes barn som Josef fick ta i knäet. 24 Och Josef sade till sina bröder: "Jag dör, men Gud skall se till er och föra er upp från det här landet till det land som han med ed har lovat åt Abraham,

Isak och Jakob." 25 Och Josef tog ed av Israels söner och sade: "När Gud ser till er, för då mina ben härifrån."

26 Josef dog när han var etthundratio år. Och man balsamerade honom och lade honom i en kista i Egypten.

Markus 7:24–37

En hednisk kvinnas tro

24 Sedan begav han sig därifrån och kom till Tyrus område. Där gick han in i ett hus. Han ville inte att någon skulle få veta det, men det kunde inte hållas hemligt. 25 En kvinna, vars dotter hade en oren ande, fick höra talas om honom, och hon kom genast och föll ner för hans fötter.

26 Det var en grekisk kvinna av syrisk-fenicisk härkomst. Hon bad att Jesus skulle driva ut den onde anden ur hennes dotter. 27 Jesus sade till henne: "Låt barnen först#

först Evangeliets välsignelser skulle först erbjudas barnen, dvs judarna. få äta sig mätta. Det är inte rätt att ta brödet från barnen och kasta det åt hundarna." 28 Hon svarade honom: "Herre, hundarna under bordet äter också av barnens smulor." 29 Då sade han till henne: "För de ordens skull säger jag dig: Gå! Den onde anden har farit ut ur din dotter." 30 Och hon gick hem och fann barnet ligga på bädden. Den onde anden hade farit ut.

Jesus botar en dövstum

31 Därefter lämnade han Tyrus område och tog vägen över Sidon och gick sedan genom Dekapolis område till Galileiska sjön. 32 Och man förde till honom en som var döv och nästan stum och bad att han skulle lägga handen på honom. 33 Då tog han honom åt sidan, bort från folkskaran, stoppade fingrarna i hans öron, spottade och rörde vid hans tunga 34 och såg upp mot himlen, suckade och sade: "Effata!" - det betyder: Öppna dig! 35 Genast öppnades hans öron och hans tunga löstes, och han talade tydligt och klart. 36 Jesus förbjöd dem att tala om detta för någon, men ju mer han förbjöd dem, desto ivrigare var de att göra det känt. 37 Och folk blev utom sig av häpnad och sade: "Allt han har gjort är gott. De döva får han att höra och de stumma att tala."

20 januari

St. Jean Vianney: "Gud är alltid allsmäktig. Han kan när som helst orsaka mirakler idag som förr i tiden, om bara tron fanns."

Exodus 1-2

Israeliterna blir slavar i Egypten

1 Detta är namnen på Israels söner, de som kom till Egypten tillsammans med Jakob, var och en med sitt hus: 2 Ruben, Simeon, Levi, Juda, 3 Isaskar, Sebulon, Benjamin, 4 Dan, Naftali, Gad och Aser. 5 De som härstammade från Jakob var sammanlagt sjuttio personer. Josef var redan i Egypten. 6 Sedan dog han och alla hans bröder, hela det släktet. 7 Men Israels barn var fruktsamma och växte till. De förökade sig och blev mycket talrika, så att landet blev uppfyllt av dem. 8 Och en ny kung framträdde i Egypten, en som inte kände till Josef. 9 Han sade till sitt folk: "Se, Israels barns folk har blivit alltför stort och mäktigt för oss. 10 Vi skall därför gå klokt till väga med dem. Annars kanske de förökar sig ännu mer, och om det blir krig kan de gå samman med våra fiender och föra krig mot oss och sedan ge sig av från landet." 11 Man satte därför arbetsfogdar över dem och plågade dem med slavarbete. De byggde förrådsstäderna Pitom och Raamses åt farao. 12 Men ju mer man plågade dem, desto mer förökade de sig och desto mer spred de ut sig, så att man hyste fruktan för Israels barn. 13 Egyptierna tvingade israeliterna att arbeta som slavar. 14 De gjorde livet svårt för dem genom hårt arbete med murbruk och tegel och med allt arbete på fälten, ja, med alla slags arbeten som de tvingade dem att utföra. 15 Kungen i Egypten talade med dem som förlöste de hebreiska kvinnorna, en av dem hette Sifra och den andra Pua, 16 och han sade: "Se efter vad de hebreiska kvinnorna föder, när ni förlöser dem: Om det är en son så döda honom, om det är en dotter så låt henne leva." 17 Men barnmorskorna fruktade Gud och gjorde inte som den egyptiske kungen

hade befallt dem utan lät barnen leva. 18 Då kallade kungen till sig barnmorskorna och sade till dem: "Varför har ni gjort på detta sätt och låtit barnen leva?" 19 Barnmorskorna svarade farao: "Hebreiska kvinnor är inte som egyptiska. De är livskraftiga, och innan barnmorskan kommer till dem har de fött." 20 Och Gud lät det gå väl för barnmorskorna, och folket förökades och blev mycket talrikt. 21 Eftersom barnmorskorna fruktade Gud, välsignade han deras hus. 22 Då befallde farao allt sitt folk: "Alla nyfödda pojkar skall ni kasta i Nilen, men alla flickor skall ni låta leva."

Moses födelse och räddning

1 En man av Levi stam tog till hustru en levitisk kvinna. 2 Hustrun blev havande och födde en son. Hon såg att det var ett vackert barn och höll honom gömd i tre månader. 3 Men när hon inte kunde gömma honom längre, tog hon en korg av papyrus och strök på jordbeck och tjära, lade barnet i korgen och satte den i vassen vid Nilens strand. 4 Hans syster ställde sig på avstånd för att se vad som skulle hända med honom. 5 Och faraos dotter kom ner till floden för att bada, och hennes unga hovdamer gick längs floden. När hon fick se korgen i vassen skickade hon dit sin slavinna för att hämta den. 6 Hon öppnade den och fick syn på barnet, och se, det var en pojke, och han grät. Hon kände medlidande med honom och sade: "Det här är ett av de hebreiska barnen." 7 Men hans syster frågade faraos dotter: "Vill du att jag skall gå efter en hebreisk amma som kan amma barnet åt dig?" 8 Faraos dotter svarade henne: "Ja, gör det." Då gick flickan och hämtade barnets mor. 9 Och faraos dotter sade till henne: "Tag med dig det här barnet och amma det åt mig, så skall jag ge dig lön för det." Kvinnan tog då barnet och ammade det. 10 När pojken hade vuxit upp förde hon honom till faraos dotter, och han blev hennes son. Hon gav honom namnet Mose,[#] Mose har samma konsonanter som det hebreiska verbet för "dra upp". "för ur vattnet har jag dragit upp honom", sade hon.

Mose flyr till Midjan

11 En dag när Mose hade blivit vuxen, gick han ut till sina bröder och såg på deras slavarbete. Han fick se en egyptier som slog en hebreisk man, en av hans bröder. 12 Då vände han sig åt alla håll, och när han såg

att det inte fanns någon annan människa där, slog han ihjäl egyptiern och gömde honom i sanden. 13 Nästa dag gick han ut igen och fick då se två hebreiska män i slagsmål. Då sade han till den som gjorde orätt: "Skall du slå din landsman?" 14 Han svarade: "Vem har satt dig till ledare och domare över oss? Tänker du döda mig som du dödade egyptiern?" 15 Mose blev förskräckt och tänkte: "Då har saken i alla fall blivit känd." 15 Farao fick också höra om detta och ville döda Mose. Men han flydde undan farao och bosatte sig i Midjans land. Där satte han sig vid en brunn.

16 Prästen i Midjan hade sju döttrar. De kom för att hämta upp vatten och fylla hoarna och vattna sin fars får. 17 Då kom herdarna och drev bort dem, men Mose grep in och hjälpte dem och gav deras får vatten. 18 När de kom hem till sin fader Reguel,#

Reguel kallas också "Jetro" (3:1), som troligen är en titel.

sade han: "Varför kommer ni hem så tidigt i dag?" 19 De svarade: "En egyptisk man hjälpte oss mot herdarna. Han hämtade till och med upp vatten åt oss och vattnade fåren." 20 Då sade han till sina döttrar: "Var är han? Varför gick ni ifrån honom? Bjud in honom att äta med oss." 21 Mose beslöt sig för att stanna hos mannen, som gav honom sin dotter Sippora till hustru. 22 Hon födde en son och Mose gav honom namnet Gersom, "för", sade han, "jag har blivit främling#

främling Det hebreiska ordet "ger" betyder "främling".

i ett främmande land."

23 Det gick en lång tid, och under den tiden dog kungen i Egypten. Men Israels barn suckade och klagade över sitt slaveri, och deras rop över slaveriet steg upp till Gud. 24 Gud hörde deras klagan och kom ihåg sitt förbund med Abraham, Isak och Jakob. 25 Och Gud såg till Israels barn, och Gud kändes vid dem som sina.

Matteus 8:1-26

Jesus bespisar fyra tusen

1 Vid den tiden hände det än en gång att mycket folk hade samlats, och man hade inget att äta. Då kallade Jesus till sig sina lärjungar och sade till dem: 2 "Det gör mig ont om dessa människor. I tre dagar har de redan varit hos mig, och nu har de inget att äta. 3 Om jag låter dem gå hem hungriga, kommer de att duka under på vägen. En del av dem

kommer långväga ifrån." 4 Hans lärjungar svarade honom: "Var skall man få mat här i ödemarken, så att de blir mätta?" 5 Han frågade dem: "Hur många bröd har ni?" "Sju", svarade de. 6 Då befallde han folket att slå sig ner på marken. Och han tog de sju bröden, tackade Gud, bröt dem och gav åt sina lärjungar för att de skulle sätta fram åt folket, och de gjorde så. 7 De hade också några små fiskar, och efter att ha tackat Gud sade han att också de skulle sättas fram. 8 Alla åt och blev mätta, och de plockade upp de stycken som blivit över, sju korgar. 9 Det var omkring fyra tusen där. Sedan sände han i väg dem.

Fariseerna begär tecken

10 Strax därefter steg han i båten med sina lärjungar och for till trakten av Dalmanuta. 11 Fariseerna kom dit och började diskutera med honom. För att snärja honom bad de honom om ett tecken från himlen. 12 Jesus suckade i sin ande och sade: "Varför begär detta släkte ett tecken? Amen säger jag er: Detta släkte skall aldrig få något tecken." 13 Och han lämnade dem och steg i båten igen och for över till andra sidan sjön.

Den farliga surdegen

14 Lärjungarna hade glömt att ta med sig bröd. De hade bara ett bröd med sig i båten. 15 Då varnade Jesus dem och sade: "Akta er för fariseernas surdeg och för Herodes surdeg!" 16 De började då tala med varandra om att de inte hade bröd med sig. 17 Jesus märkte det och frågade dem: "Varför säger ni att ni inte har bröd? Begriper och förstår ni ännu ingenting? Har ni ett hjärta som är så hårt? 18 Har ni ögon och ser inte och öron och hör inte? Kommer ni inte ihåg 19 när jag bröt de fem bröden åt de fem tusen? Hur många korgar fulla med brödstycken fick ni då?" De svarade: "Tolv." 20 "Och när jag bröt de sju bröden åt de fyra tusen, hur många korgar fyllde ni då med brödstycken?" De svarade: "Sju." 21 Han sade till dem: "Förstår ni fortfarande ingenting?"

Jesus botar en blind

22 De kom till Betsaida. Där förde man en blind till Jesus och bad honom röra vid mannen. 23 Då tog han den blinde vid handen och ledde honom ut ur byn. Sedan spottade han på hans ögon, lade händerna på honom och frågade: "Ser du något?" 24 Han spärrade upp ögonen och sade: "Jag ser människorna gå omkring, och de ser ut som träd." 25 Då lade Jesus än en gång händerna på hans ögon, och den blinde såg nu bra och var botad. Han såg allt tydligt och klart. 26 Jesus sände hem honom med orden: "Gå inte ens in i byn!"

21 januari

*St. Agnes: "Kristus har gjort min själ vacker med juveler av nåd och dygd, Jag tillhör
Honom som änglarna tjänar"*

Exodus 3-4

Gud kallar Mose vid den brinnande busken

1 Mose vallade fåren åt sin svärfar Jetro, prästen i Midjan. En gång drev han fåren bortom öknen och kom till Guds berg Horeb. 2 Där uppenbarade sig Herrens ängel för honom i en eldslåga som slog upp ur en buske. Han såg att busken brann av elden utan att busken brann upp. 3 Då tänkte Mose: "Jag måste gå dit och betrakta den underbara synen och se varför busken inte brinner upp." 4 När Herren såg att han gick för att se efter, ropade Gud till honom ur busken: "Mose! Mose!" Han svarade: "Här är jag." 5 Då sade Gud: "Kom inte hit! Tag av dig skorna, ty platsen där du står är helig mark." 6 Och han sade: "Jag är din faders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud." Då dolde Mose ansiktet, ty han bävade för att se på Gud. 7 Herren sade: "Jag har sett hur mitt folk förtrycks i Egypten, och jag har hört hur de ropar över sina plågare. Jag känner till deras lidande. 8 Därför har jag stigit ner för att rädda dem undan egyptierna och föra dem från det

landet upp till ett gott och rymligt land, ett land som flödar av mjölk och honung, det land där det bor kananeer, hetiter, amoreer, perisseer, hiveer och jebusiter. 9 Och se, ropet från Israels barn har kommit upp till mig, och jag har också sett hur egyptierna förtrycker dem. 10 Gå nu! Jag skall sända dig till farao, och du skall föra mitt folk, Israels barn, ut ur Egypten."

11 Men Mose sade till Gud: "Vem är jag, att jag skulle gå till farao och att jag skulle föra Israels barn ut ur Egypten?" 12 Han svarade: "Jag är med dig. Och detta skall för dig vara tecknet på att det är jag som har sänt dig: När du har fört folket ut ur Egypten, skall ni hålla gudstjänst på detta berg." 13 Då sade Mose till Gud: "När jag kommer till Israels barn och säger till dem: Era fäders Gud har sänt mig till er, och de frågar mig: Vad är hans namn? vad skall jag då svara dem?" 14 Gud sade till Mose: "Jag är den Jag Är." Och han sade vidare: "Så skall du säga till Israels barn: 'Jag Är' har sänt mig till er."

15 Och Gud sade ytterligare till Mose: "Så skall du säga till Israels barn: Herren, era fäders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud, har sänt mig till er. Detta skall vara mitt namn för evigt och så skall man kalla mig från släkte till släkte. 16 Gå nu och saml de äldste i Israel och säg till dem: Herren, era fäders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud, har uppenbarat sig för mig, och han har sagt: Jag har sett till er och vet vad man har gjort mot er i Egypten. 17 Därför säger jag: Jag skall föra er bort från lidandet i Egypten och upp till kananeernas, hetiternas, amoreernas, perisseernas, hiveernas och jebusiternas land, ett land som flödar av mjölk och honung.

18 De kommer att lyssna till dina ord, och du skall tillsammans med de äldste i Israel gå till kungen i Egypten och säga till honom: Herren, hebreernas Gud, har visat sig för oss. Låt oss gå tre dagsresor in i öknen och offra åt Herren, vår Gud. 19 Men jag vet att kungen i Egypten inte kommer att låta er gå om inte en stark hand tvingar honom. 20 Jag skall därför räcka ut min hand och slå Egypten med alla slags under som jag skall göra där. Sedan kommer han att släppa er. 21 Och jag skall låta detta folk finna nåd för egyptiernas ögon, så att ni inte kommer att gå med tomma händer när ni drar bort. 22 Nej, varje kvinna skall av sin grannkvinna och av den kvinna som bor i hennes hus begära föremål av silver och guld och även kläder, som ni skall sätta på era söner och döttrar. Så skall ni ta byte från egyptierna."

Mose får makt att göra under

1 Mose svarade: "Men om de inte tror mig och inte lyssnar på mina ord utan säger: Herren har inte uppenbarat sig för dig?" 2 Då sade Herren till honom: "Vad är det du har i handen?" 3 Han svarade: "En stav." Han sade: "Kasta den på marken!" När han då kastade den på marken förvandlades den till en orm, och Mose flydde för den. 4 Men Herren sade till Mose: "Räck ut handen och tag den i stjärten." Då räckte han ut handen och grep ormen, och den förvandlades åter till en stav i hans hand. 5 Herren sade: "Genom detta skall de tro att Herren, deras fäders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud, har uppenbarat sig för dig."

6 Herren sade ytterligare till honom: "Stick in handen i barmen!" Han gjorde så, och när han drog ut handen, se, då var den vit som snö av spetälska. 7 Sedan sade Gud: "Stick tillbaka handen i barmen!" Mose gjorde så, och när han drog ut den igen, se, då var den på nytt som hans övriga kropp. 8 Och Herren sade: "Om de inte tror dig eller ger akt på det första tecknet, så måste de tro på det andra tecknet. 9 Men om de inte ens tror på dessa två tecken eller lyssnar till dina ord, tag då av Nilens vatten och håll ut det på torra marken. Vattnet som du tagit ur floden skall då förvandlas till blod på torra marken."

10 Då sade Mose till Herren: "Men Herre, jag är ingen talför man. Jag har inte varit det tidigare, och jag är det inte heller nu sedan du har talat till din tjänare. Jag är trög att tala och har en trög tunga." 11 Herren sade till honom: "Vem har givit människan munnen och vem gör henne stum eller döv, seende eller blind? Är det inte jag, Herren? 12 Gå nu! Jag skall vara med din mun och lära dig vad du skall säga." 13 Men Mose sade: "Herre, jag ber dig: Sänd ditt budskap med vilken annan du vill." 14 Då upptändes Herrens vrede mot Mose och han sade: "Har du inte din bror Aron, leviten? Jag vet att han är en man som kan tala. Och se, han är på väg för att möta dig, och när han får se dig skall han känna glädje i sitt hjärta. 15 Du skall tala till honom och lägga orden i hans mun. Och jag skall vara med din mun och hans mun, och jag skall lära er vad ni skall göra. 16 Han skall tala i ditt ställe till folket. Han skall vara som en mun för dig, och du skall vara som Gud för honom. 17 Du skall ta den här staven i handen, och med den skall du göra dina tecken."

Mose återvänder till Egypten

18 Mose återvände till sin svärfar Jetro och sade till honom: "Låt mig vända tillbaka till mina bröder i Egypten för att se om de lever än." Jetro sade till Mose: "Gå i frid!" 19 Och när Mose var i Midjan sade Herren till honom: "Vänd åter till Egypten, ty alla de män som stod efter ditt liv är döda." 20 Då tog Mose sin hustru och sina söner och satte dem på sin

åsna och vände tillbaka till Egyptens land. Och Mose tog Guds stav i handen.

21 Herren sade till Mose: "När du vänder åter till Egypten, se då till att du inför farao gör alla de under som jag har givit dig makt att utföra. Men jag skall göra honom hård till sinnes så att han inte släpper folket. 22 Du skall säga till farao: Så säger Herren: Israel är min förstfödde son, 23 och jag har sagt till dig: Släpp min son, så att han kan hålla gudstjänst åt mig. Men du har inte velat släppa honom. Se, därför skall jag döda din förstfödde son."

24 Under resan hände det på ett viloställe att Herren kom emot Mose och ville döda honom. 25 Då tog Sippora en vass flintsten och skar bort sin sons förhud, vidrörde Moses fötter med den och sade: "Du är en blodsbrudgum för mig." 26 Och Herren lät honom vara. Det var med tanke på omskärelsen som hon sade "blodsbrudgum".

27 Och Herren sade till Aron: "Gå och möt Mose ute i öknen!" Han gav sig i väg och mötte Mose på Guds berg, och han kysste honom. 28 Och Mose berättade för Aron allt som Herren hade talat när han sände honom, och om alla de tecken som han hade befallt honom att göra. 29 Sedan gick Mose och Aron och kallade samman alla de äldste av Israels barn. 30 Och Aron talade om allt vad Herren hade sagt till Mose, och han gjorde tecknen inför folkets ögon. 31 Då trodde folket, och när de hörde att Herren hade tagit sig an Israels barn och sett deras lidande, böjde de sig ner och tillbad.

Markus 8: 27–38

Petrus bekännelse

27 Sedan gick Jesus och hans lärjungar ut till byarna kring Cesarea Filippi. På vägen frågade han sina lärjungar: "Vem säger människorna att jag är?" 28 De svarade: "Johannes Döparen, andra säger Elia och andra någon av profeterna." 29 Då frågade han dem: "Och ni, vem säger ni att jag är?" Petrus svarade honom: "Du är Messias." 30 Men Jesus förbjöd dem att säga det till någon.

Jesus talar om sitt lidande

31 Därefter började Jesus undervisa dem om att Människosonen måste lida mycket och förkastas av de äldste och översteprästerna och de

skriftlärd och att han måste dödas och uppstå efter tre dagar. 32 Rakt på sak talade han om detta. Då tog Petrus honom till sig och började ivrigt säga emot honom. 33 Men Jesus vände sig om, såg på sina lärjungar och tillrättavisade Petrus med orden: "Gå bort ifrån mig, Satan! Det du tänker är inte Guds tankar utan människotankar."

I Jesu efterföljd

34 Och han kallade till sig folket och sina lärjungar och sade till dem: "Om någon vill följa mig, skall han förneka sig själv och ta sitt kors på sig och följa mig. 35 Ty den som vill rädda sitt liv skall mista det, men den som mister sitt liv för min och för evangeliets skull, han skall rädda det. 36 Vad hjälper det en människa att hon vinner hela världen men förlorar sin själ? 37 Och vad kan en människa ge i utbyte mot sin själ? 38 Den som skäms för mig och mina ord i detta trolösa och syndiga släkte, för honom skall också Människosonen skämmas, när han kommer i sin Faders härlighet med de heliga änglarna."

22 januari

St Vincenzo Pallotti: "Minns att det kristna livet är ett handlingsliv. Det är inte ett pratliv eller tankeliv. Låt dina ord (talade och skrivna) var få. Låt dina handlingar vara många och låt dessa utföras väl".

Exodus 5–6:27

Mose och Aron inför farao

1 Därefter gick Mose och Aron till farao och sade: "Så säger Herren, Israels Gud: Släpp mitt folk, så att de kan hålla högtid åt mig i öknen!" 2

Men farao svarade: "Vem är Herren? Skulle jag lyssna på honom och släppa Israel? Jag känner inte Herren, inte heller tänker jag släppa Israel."

3 Då sade de: "Hebreernas Gud har uppenbarat sig för oss. Låt oss därför få gå tre dagsresor in i öknen och offra åt Herren, vår Gud, så att han inte kommer över oss med pest eller svärd." 4 Men kungen i Egypten sade till dem: "Mose och Aron, varför drar ni bort folket från deras arbete? Gå till era dagsverken!" 5 Farao sade vidare: "Se, folket är redan nu talrikt i landet, och ändå vill ni få dem att upphöra med sina dagsverken."

6 Samma dag befallde farao slavdrivarna och folkets tillsyningsmän: 7 "Ni skall inte som hittills ge dem halm till teglet utan låt dem själva gå och skaffa sig halm. 8 Men samma antal tegel som de har gjort förut skall ni kräva av dem, utan något avdrag. De är lata och därför ropar de och säger: Låt oss gå och offra åt vår Gud! 9 Man måste lägga hårt arbete på dessa människor, så att de får något att göra och inte lyssnar på lögnen." 10 Då gick slavdrivarna och tillsyningsmännen ut och sade till folket: "Så säger farao: Jag ger er inte längre halm. 11 Gå själva och skaffa er halm, där ni kan finna den. Men något avdrag i ert arbete kommer inte att göras."

12 Då spred sig folket över hela Egyptens land och samlade strå för att använda det som halm. 13 Slavdrivarna drev på dem och sade: "Gör ert arbete färdigt, den bestämda kvoten för varje dag, precis som när man gav er halm!" 14 Och israeliternas tillsyningsmän, de som faraos slavdrivare hade satt över dem, fick ta emot hugg och slag och man sade till dem: "Varför har ni inte som tidigare tillverkat det bestämda antalet tegel, varken i går eller i dag?" 15 Då kom israeliternas tillsyningsmän och ropade till farao: "Varför gör du så mot dina tjänare? 16 Ingen halm ger man dina tjänare, och ändå säger man åt oss att skaffa fram tegel. Se, dina tjänare får ta emot hugg och slag, fast skulden ligger hos ditt eget folk." 17 Men han svarade: "Ni är lata, ja, lata är ni. Det är därför som ni säger: Låt oss gå och offra åt Herren! 18 Nej, gå nu och arbeta! Någon halm skall ni inte få, men det bestämda antalet tegel måste ni ändå lämna."

19 Israeliternas tillsyningsmän märkte att det var illa ställt för dem, eftersom man hade sagt att folket inte skulle få något avdrag i det antal tegel de skulle lämna för varje dag. 20 När de kom ut från farao träffade de Mose och Aron, som stod där för att möta dem. 21 Och de sade till dem: "Måtte Herren se vad ni har gjort och döma er, därför att ni kommit farao och hans tjänare att avsky oss och har satt svärd i deras hand, så att de kan döda oss." 22 Då vände Mose sig på nytt till Herren och sade:

"Herre, varför har du handlat så illa mot detta folk? Varför har du sänt mig? 23 Ända sedan jag gick till farao för att tala i ditt namn har han ju handlat illa mot dem, och du har inte gjort någonting för att rädda ditt folk."

Guds löfte om befrielse

1 Men Herren sade till Mose: "Nu skall du få se vad jag skall göra med farao, ty genom min starka hand skall han tvingas släppa dem, och genom min starka hand skall han tvingas driva dem ut ur sitt land."

2 Och Gud sade till Mose: "Jag är Herren. 3 För Abraham, Isak och Jakob visade jag mig som Gud den Allsmäktige, men under mitt namn Herren gjorde jag mig inte känd för dem. 4 Jag upprättade också ett förbund med dem och lovade att ge dem Kanaans land, det land där de bodde som främlingar. 5 Också jag har hört Israels barns bittra klagan över att egyptierna håller dem i slaveri, och jag har kommit ihåg mitt förbund. 6 Säg därför till Israels barn: Jag är Herren. Jag skall föra er ut från tvångsarbetet hos egyptierna och rädda er från slaveriet under dem och jag skall återlösa er med uträckt arm och genom stora straffdomar. 7 Och jag skall ta er till mitt folk och vara er Gud. Ni skall få erfara att jag är Herren, er Gud, han som för er ut från slavarbetet hos egyptierna. 8 Och jag skall föra er till det land som jag med upplyft hand lovade ge till Abraham, Isak och Jakob. Jag skall ge er det till arvedel. Jag är Herren." 9 Allt detta talade Mose till Israels barn, men de hörde inte på honom på grund av sin otålighet och det hårda arbetet.

10 Därefter sade Herren till Mose: 11 "Gå och säg till farao, kungen i Egypten, att han släpper Israels barn ut ur sitt land." 12 Men Mose talade inför Herren och sade: "Israels barn hör ju inte på mig. Hur skulle då farao vilja lyssna på mig, jag som har oomskurna läppar?" 13 Men Herren talade till Mose och Aron och befallde dem att säga till Israels barn och till farao, kungen i Egypten, att Israels barn skulle föras ut ur Egyptens land.

Moses och Arons släkttavla

14 Detta var huvudmännen för deras familjer: Söner till Ruben, Israels förstfödde, var Hanok och Pallu, Hesron och Karmi. Dessa var Rubens släkter.

15 Simeons söner var Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Sohar och Saul, den kananeiska kvinnans son. Dessa var Simeons släkter.

16 Och detta är namnen på Levis söner enligt deras födelseordning: Gerson, Kehat och Merari. Levi blev 137 år.

17 Gersons söner var Libni och Simeï efter deras släkter.

18 Kehats söner var Amram, Jishar, Hebron och Ussiël. Kehat blev 133 år.

19 Meraris söner var Mahli och Musi. Dessa var leviternas släkter enligt deras födelseordning.

20 Amram tog sin fars syster Jokebed till hustru, och hon födde Aron och Mose. Amram blev 137 år.

21 Jishars söner var Kora, Nefeg och Sikri.

22 Ussiëls söner var Misael, Elsafan och Sitri.

23 Aron tog till hustru Amminadabs dotter Eliseba, syster till Nahson, och hon födde Nadab och Abihu, Eleasar och Itamar.

24 Koras söner var Assir, Elkana och Abiasaf. Dessa var koraiternas släkter.

25 Eleasar, Arons son, tog en av Putiels döttrar till hustru, och hon födde Pinehas. Dessa var huvudmännen för leviternas familjer efter deras släkter.

26 Det var till denne Aron och denne Mose som Herren hade sagt: "För ut Israels barn ur Egyptens land efter deras härskaror." 27 Och det var dessa som talade med farao, kungen i Egypten, om att föra Israels barn ut ur Egypten.

Markus 9: 1–13

Jesu härlighet uppenbaras

1 Jesus sade till dem: "Amen säger jag er: Några av dem som står här skall inte smaka döden, förrän de ser att Guds rike har kommit i makt." 2 Sex dagar därefter tog han med sig Petrus, Jakob och Johannes och förde dem upp på ett högt berg för att vara ensam med dem. Och han förvandlades inför dem. 3 Hans kläder blev skinande vita, så vita som ingen tygberedare på jorden kan göra några kläder. 4 Och Mose och Elia visade sig för dem, och de samtalande med Jesus. 5 Då sade Petrus till Jesus: "Rabbi, det är gott för oss att vara här. Låt oss göra tre hyddor, en åt dig, en åt Mose och en åt Elia." 6 Han visste inte vad han skulle säga, så förskräckta var de. 7 Då kom ett moln och sänkte sig ner över dem, och ur molnet hördes en röst: "Denne är min Son, den Älskade. Lyssna

till honom!" 8 Och plötsligt, när de såg sig omkring, såg de inte längre någon utom Jesus.

9 På vägen ner från berget sade han åt dem att inte berätta vad de hade sett förrän Människosonen uppstått från de döda. 10 De tog fasta på det ordet och talade med varandra om vad som menades med att uppstå från de döda. 11 De frågade honom: "Varför säger då de skriftlärdade att Elia först måste komma?"

12 Han sade till dem: "Elia kommer visserligen först och återupprättar allt. Men hur kan det då vara skrivet att Människosonen skall lida mycket och bli föraktad? 13 Jag säger er: Elia har verkligen kommit, och de gjorde med honom som de ville, som det är skrivet om honom."

23 januari

St:a [Giovanni Elemosinario](#): "Om vi kan gå till kyrkan om dagen eller om natten för att be Gud höra våra böner, hur varsamt ska vi då inte lyssna till och hjälpa dem som i fattigdom finns i vår närhet".

Exodus 6: 28–8:32

Herrens befallning genom Mose och Aron

28 Och Herren talade till Mose i Egyptens land. 29 Han sade till honom: "Jag är Herren. Tala till farao, kungen i Egypten, allt som jag talar till dig." 30 Men Mose sade inför Herren: "Se, jag har oomskurna läppar. Hur skulle farao vilja lyssna på mig?"

1 Men Herren sade till Mose: "Se, jag har satt dig att vara som Gud för farao och din bror Aron skall vara din profet. 2 Du skall tala allt jag befäller dig. Sedan skall din bror Aron tala med farao om att han måste släppa Israels barn ut ur sitt land. 3 Jag skall förhärda faraos hjärta och göra många tecken och under i Egyptens land. 4 Farao kommer inte att lyssna på er, men jag skall lägga min hand på Egypten och föra mina

härskaror, mitt folk, Israels barn, ut ur Egypten genom stora straffdomar. 5 Och egyptierna skall få erfara att jag är Herren, när jag räcker ut min hand över Egypten och för Israels barn ut därifrån." 6 Mose och Aron gjorde så, de gjorde som Herren hade befallt dem. 7 Mose var åttio år och Aron åttiotre, när de talade med farao.

Arons stav

8 Herren sade till Mose och Aron: 9 "När farao säger till er: Låt oss se något under! då skall du säga till Aron: Tag din stav och kasta den framför farao så skall den bli en stor orm." 10 Mose och Aron gick till farao och gjorde som Herren hade befallt. Aron kastade sin stav framför farao och hans tjänare, och den blev en stor orm. 11 Då kallade farao till sig sina vise män och trollkarlar, och även dessa, de egyptiska spåmännen, gjorde samma tecken genom sina magiska konster. 12 Var och en kastade sin stav, och stavarna blev stora ormar. Men Arons stav slukade deras stavar. 13 Ändå förblev faraos hjärta hårt och han lyssnade inte på dem, alldeles som Herren hade sagt.

Den första plågan – Nilens vatten förvandlas till blod

14 Därefter sade Herren till Mose: "Faraos hjärta är tillslutet, han vägrar att släppa folket. 15 Men gå till honom på morgonen då han går ut till vattnet. Ställ dig i hans väg på stranden av Nilen och tag i din hand staven som förvandlades till en orm. 16 Säg till honom: Herren, hebreernas Gud, har sänt mig till dig för att säga: Släpp mitt folk, så att de kan hålla gudstjänst åt mig i öknen. Men se, hittills har du inte velat lyssna. 17 Därför säger Herren så: Genom detta skall du förstå att jag är Herren. Se, med staven som jag håller i handen skall jag slå på Nilens vatten, och det skall förvandlas till blod. 18 Fiskarna i floden skall dö, och Nilen skall stinka så att egyptierna inte kan dricka vattnet i floden." 19 Och Herren sade till Mose: "Säg till Aron: Tag din stav och räck ut handen över Egyptens vatten, över dess strömmar, kanaler och sjöar och alla andra vattensamlingar, så skall de bli blod. Ja, över hela Egyptens land skall det vara blod, både i träkärl och stenkärl." 20 Mose och Aron gjorde som Herren hade befallt. Han lyfte upp staven och slog vattnet i Nilen inför faraos och hans tjänares ögon. Då förvandlades allt vatten i floden till blod. 21 Fiskarna i Nilen dog och floden stank så att egyptierna inte kunde dricka vattnet från floden. Det var blod i hela Egyptens land. 22 Men de egyptiska spåmännen gjorde samma tecken genom sina magiska konster. Och faraos hjärta förblev hårt så att han inte lyssnade på dem, alldeles som Herren hade sagt. 23 Farao gick därifrån hem till sitt palats och brydde sig inte heller om

detta. 24 Men i hela Egypten grävde man efter dricksvatten kring Nilen, eftersom vattnet i floden inte var drickbart. 25 Så gick det sju dagar sedan Herren hade slagit Nilen.

Den andra plågan – paddorna

1 Därefter sade Herren till Mose: "Gå till farao och säg till honom: Så säger Herren: Släpp mitt folk, så att de kan hålla gudstjänst åt mig! 2 Men om du vägrar att släppa dem, skall jag plåga hela ditt land med paddor. 3 Nilen skall vimla av paddor. De skall stiga upp och komma in i ditt hus, in i ditt sovrum och upp i din säng, in i dina tjänares hus och bland ditt folk och i dina bakugnar och baktråg. 4 Ja, på dig själv och ditt folk och alla dina tjänare skall paddorna hoppa upp." 5 Herren sade ytterligare till Mose: "Säg till Aron: Räck ut handen med din stav över strömmarna, kanalerna och sjöarna och låt paddor stiga upp över Egyptens land." 6 Då räckte Aron ut handen över Egyptens vatten, och det kom upp paddor som övertäckte landet. 7 Men spåmännen gjorde samma tecken genom sina magiska konster och lät paddor stiga upp över Egyptens land.

8 Då kallade farao till sig Mose och Aron och sade: "Be till Herren att han tar bort paddorna från mig och mitt folk. Då skall jag släppa folket, så att de kan offra till Herren." 9 Mose sade till farao: "Du skall få äran att bestämma när jag skall be för dig, dina tjänare och ditt folk att paddorna skall försvinna från dig och dina hus, så att de bara finns kvar i Nilen." 10 Han svarade: "I morgon." Då sade Mose: "Det skall bli som du har sagt, så att du förstår att ingen är som Herren, vår Gud. 11 Paddorna skall försvinna från dig och dina hus, från dina tjänare och ditt folk, och de skall bara finnas kvar i Nilen." 12 Därefter gick Mose och Aron ut från farao. Och Mose ropade till Herren om hjälp mot paddorna som han låtit komma över farao. 13 Herren gjorde så som Mose hade begärt. Paddorna dog och försvann från husen, gårdarna och fälten. 14 Man samlade ihop dem i hög på hög, och landet fylldes av stank. 15 Men när farao såg att han fått lindring, stängde han till sitt hjärta och hörde inte på dem, alldeles som Herren hade sagt.

Den tredje plågan – myggen

16 Sedan sade Herren till Mose: "Säg till Aron: Räck ut din stav och slå i stoftet på marken. Över hela Egyptens land skall då stoftet förvandlas till mygg." 17 De gjorde så. Aron räckte ut sin hand med staven och slog i stoftet på marken, och det kom mygg på människor och boskap. Av allt

stoft på marken blev det mygg i hela Egypten. 18 Spåmännen ville då göra samma tecken genom sina magiska konster. De försökte få fram mygg, men de kunde inte. Och myggen kom på människor och boskap. 19 Då sade spåmännen till farao: "Detta är Guds finger." Men faraos hjärta förblev hårt och han lyssnade inte på dem, alldeles som Herren hade sagt.

Den fjärde plågan – flugorna

20 Herren sade till Mose: "Träd fram inför farao tidigt på morgonen när han går ut till vattnet och säg till honom: Så säger Herren: Släpp mitt folk, så att de kan hålla gudstjänst åt mig! 21 Om du inte släpper mitt folk skall jag sända flugsvärmar över dig och dina tjänare, ditt folk och dina hus, så att egyptiernas hus blir fyllda av flugsvärmar, ja, också marken som de står på. 22 Men på den dagen skall jag göra ett undantag för landet Gosen där mitt folk bor, så att det inte skall finnas några flugsvärmar där. Detta för att du skall inse att jag, Herren, är här i landet. 23 Jag skall göra åtskillnad mellan mitt folk och ditt. I morgon skall detta tecken inträffa." 24 Och Herren gjorde så. Stora flugsvärmar kom in i faraos och hans tjänares hus, och överallt i Egypten blev landet förstört av flugsvärmarna.

25 Då kallade farao till sig Mose och Aron och sade: "Gå och offra åt er Gud här i landet!" 26 Men Mose svarade: "Det skulle inte vara riktigt att göra så. Vi offrar nämligen åt Herren, vår Gud, sådant som är avskryvt för egyptierna. Om vi skulle offra inför egyptiernas ögon sådant som de avskyr skulle de säkert stena oss. 27 Vi vill gå tre dagsresor ut i öknen och offra åt Herren, vår Gud, så som han befäller oss." 28 Då sade farao: "Jag släpper er så att ni kan offra åt Herren, er Gud, i öknen, men gå bara inte för långt bort. Be för mig!" 29 Mose svarade: "Ja, när jag kommer ut från dig, skall jag be till Herren att flugsvärmarna i morgon viker bort från farao, från hans tjänare och hans folk. Men må farao inte bedra oss igen och vägra att släppa folket, så att de kan offra åt Herren." 30 Mose gick ut från farao och bad till Herren, 31 och Herren gjorde så som Mose hade begärt. Han tog bort flugsvärmarna från farao, från hans tjänare och hans folk, så att inte en enda fluga fanns kvar. 32 Men farao stängde till sitt hjärta också den här gången och släppte inte folket.

Markus 9: 14–29

Jesus botar en pojke med en stum ande

14 När de kom till de andra lärjungarna, såg de mycket folk omkring dem och skriftlärdar som diskuterade med dem. 15 Så snart allt folket fick se Jesus blev de mycket häpnade och skyndade fram och hälsade på honom. 16 Han frågade dem: "Vad är det ni diskuterar om?" 17 En man i skaran svarade honom: "Mästare, jag har fört till dig min son som har en stum ande. 18 Och var den än får tag i honom slår den ner honom, och han tuggar fradga och skär tänder och blir stel. Jag bad dina lärjungar driva ut den, men de kunde inte." 19 Jesus svarade dem: "Du släkte som inte vill tro! Hur länge måste jag vara hos er? Hur länge skall jag stå ut med er? För honom till mig!" 20 Och de kom med honom till Jesus. Så snart anden fick se honom slet den i pojken, och han föll till marken och vältrade sig och tuggade fradga. 21 Jesus frågade hans far: "Hur länge har det varit så med honom?" Fadern svarade: "Sedan han var barn. 22 Ofta kastar anden honom än i elden och än i vattnet för att ta livet av honom. Men om du kan, så förbarma dig över oss och hjälp oss!" 23 Jesus sade till honom: "Om du kan, säger du. Allt förmår den som tror." 24 Genast ropade barnets far: "Jag tror. Hjälp min otro!" 25 Jesus såg att ännu mer folk strömmade till, och han sade strängt till den orene anden: "Du stumme och döve ande, jag befäller dig: far ut ur honom och kom aldrig mer in i honom!" 26 Den orene anden skrek och ryckte våldsamt i honom och for ut. Pojken var som livlös, och de flesta sade att han var död. 27 Men Jesus tog honom i handen och reste upp honom, och han steg upp. 28 När Jesus hade kommit inomhus och lärjungarna var ensamma med honom, frågade de: "Varför kunde inte vi driva ut honom?" 29 Han svarade: "Detta slag kan endast drivas ut med bön."

24 januari

St. Francois de Sales: "Varje ögonblick kommer till oss bärande ett bud från Gud, som ska ges vidare till andra och dyka ner i evigheten för att bli vad vi har gjort med det."

Exodus 9–10

Den femte plågan – boskapspesten

1 Herren sade till Mose: "Gå till faraos farao och säg till honom: Så säger Herren, hebreernas Gud: Släpp mitt folk, så att de kan hålla gudstjänst åt mig! 2 Ty om du vägrar släppa dem och fortfarande håller dem kvar, 3 se, då skall Herrens hand komma med en mycket svår pest över din boskap på marken, över hästar, åsnor och kameler, nötboskap och får. 4 Men Herren skall göra skillnad mellan israeliternas boskap och egyptiernas, så att inget djur som tillhör Israels barn skall dö." 5 Herren bestämde en tid och sade: "I morgon skall Herren göra detta i landet." 6 Nästa dag gjorde Herren så, och all egyptiernas boskap dog. Men av israeliternas boskap dog inte ett enda djur. 7 När faraos sände bud för att höra efter, se, då hade inte ett enda djur dött av Israels boskap. Men faraos hjärta förblev tillslutet och han släppte inte folket.

Den sjätte plågan – bölderna

8 Herren sade till Mose och Aron: "Fyll era händer med sot ur smältugnen, och Mose skall kasta upp det mot himlen inför faraos ögon. 9 Av sotet skall det bli ett damm över hela Egyptens land och genom det skall bölder uppstå som slår ut med blåsor på människor och boskap i hela Egypten." 10 Då tog de sot ur smältugnen och trädde fram inför faraos farao, och Mose kastade upp sotet mot himlen. Genom sotet uppstod bölder som slog ut med blåsor på människor och boskap. 11 Och spåmännen kunde inte träda fram inför Mose för böldernas skull, ty det var bölder på dem och på alla egyptier. 12 Men Herren gjorde faraos hjärta hårt så att han inte lyssnade på dem, alldeles så som Herren hade sagt till Mose.

Den sjunde plågan – haglet

13 Därefter sade Herren till Mose: "Stig upp tidigt på morgonen, träd fram inför faraos farao och säg till honom: Så säger Herren, hebreernas Gud: Släpp mitt folk, så att de kan hålla gudstjänst åt mig. 14 Annars skall jag denna gång sända alla mina plågor över dig själv, dina tjänare och ditt folk, för att du skall förstå att ingen är som jag på hela jorden. 15 Ty nu var jag nära att räcka ut min hand och slå dig och ditt folk med pest för att utrota dig från jorden. 16 Men just därför skonade jag dig, att jag skulle visa dig min kraft och för att mitt namn skulle förkunnas på hela

jorden. 17 Om du fortsätter att lägga hinder i vägen för mitt folk och inte släpper dem, 18 se, då skall jag i morgon vid denna tid låta ett mycket tungt hagel komma, sådant att något liknande inte har förekommit i Egypten från den dag det grundades ända tills nu. 19 Sänd därför ut folk och för din boskap i säkerhet och allt annat som du har ute på marken. Ty alla människor och all boskap, som finns ute på marken och inte har kommit under tak, skall träffas av haglet och dödas." 20 Den av faraos tjänare som fruktade Herrens ord lät sina slavar och sin boskap söka skydd i husen, 21 men den som inte brydde sig om Herrens ord lät sina slavar och sin boskap bli kvar ute på marken.

22 Herren sade till Mose: "Lyft upp din hand mot himlen, så skall det falla hagel över hela Egypten, över människor och boskap och all växtlighet på marken i Egyptens land." 23 Då räckte Mose upp sin stav mot himlen, och Herren lät det dundra och hagla, och eld for ner mot jorden. Så lät Herren hagel komma över Egyptens land. 24 Och det haglade och eld for fram och tillbaka bland hagelskurarna. Haglet var så tungt att något liknande inte hade förekommit i hela Egyptens land från den tid då det blev befolkat. 25 I hela Egypten slog haglet ner allt som fanns på marken, både människor och djur. Det slog också ner all växtlighet på marken och bröt sönder alla träd på marken. 26 Endast i landet Gosen, där Israels barn bodde, haglade det inte.

27 Då sände farao bud efter Mose och Aron och sade till dem: "Den här gången har jag syndat. Det är Herren som är rättfärdig och jag och mitt folk har gjort orätt. 28 Be till Herren, för hans dunder och hagel har varat länge nog. Så skall jag släppa er och ni skall inte behöva bli kvar längre." 29 Mose svarade honom: "När jag kommer ut ur staden skall jag sträcka mina händer mot Herren. Då skall dundret upphöra och inget hagel komma mer, för att du skall inse att landet tillhör Herren. 30 Men jag vet att du och dina tjänare ännu inte fruktar Herren Gud." 31 – Det var lin och korn som slogs ner, för kornet hade gått i ax och linet stod i knopp. 32 Men vetet och spälten (en vetesort) slogs inte ner, eftersom de mognar senare.

33 Sedan lämnade Mose farao och gick ut ur staden, och han räckte ut sina händer mot Herren. Då upphörde dundret och haglet och regnet strömmade inte längre ner på jorden. 34 Men när farao såg att regnet och haglet och dundret hade upphört, framhärdade han i sin synd och stängde till sitt hjärta, både han och hans tjänare. 35 Faraos hjärta förblev hårt och han släppte inte Israels barn, alldeles som Herren hade sagt genom Mose.

Den åttonde plågan – gräshopporna

1 Herren sade till Mose: "Gå till farao, ty jag har förhärdat hans och hans tjänares hjärtan för att göra dessa tecken mitt ibland dem, 2 och för att du skall kunna berätta för dina barn och barnbarn vilka stora gärningar jag har utfört bland egyptierna och vilka tecken jag har gjort bland dem. Och ni skall inse att jag är Herren." 3 Då gick Mose och Aron till farao och sade till honom: "Så säger Herren, hebreernas Gud: Hur länge skall du vägra att ödmjuka dig inför mig? Släpp mitt folk så att de kan hålla gudstjänst åt mig. 4 Ty om du vägrar att släppa mitt folk, se, då skall jag i morgon sända gräshoppor över ditt land. 5 De skall täcka marken så att man inte kan se den. Det sista som är kvar efter haglet skall de äta upp, och de skall gnaga av alla era träd som växer på marken. 6 De skall fylla dina hus och dina tjänares och alla egyptiernas hus, så att dina fäder och förfäder inte har sett något sådant från den dag de blev till på jorden ända till denna dag." Sedan vände han sig om och gick ut från farao.

7 Men faraos tjänare sade till honom: "Hur länge skall den där mannen vara en snara för oss? Släpp männen, så att de kan hålla gudstjänst åt Herren, sin Gud. Förstår du ännu inte att Egypten går under?" 8 Då hämtade man tillbaka Mose och Aron till farao, och han sade till dem: "Gå och håll gudstjänst åt Herren, er Gud! Men vilka är det som skall gå?" 9 Mose svarade: "Vi går både unga och gamla. Vi går med söner och döttrar, med får och nötboskap, eftersom vi skall fira en Herrens högtid." 10 Då sade han till dem: " Herren vare med er, lika visst som jag släpper er och era små barn! Se, ni har något ont i sikte. 11 Nej, ni män får ge er i väg och hålla gudstjänst åt Herren. Det var ju det ni begärde." Och man drev ut dem från farao.

12 Herren sade till Mose: "Räck ut handen över Egypten, så att det kommer gräshoppor över Egyptens land och äter upp alla örter i landet, allt som haglet har lämnat kvar." 13 Då räckte Mose ut sin stav över Egyptens land, och Herren lät en östanvind blåsa över landet hela den dagen och natten. När det blev morgon förde östanvinden med sig gräshopporna. 14 De kom över hela Egypten och slog ner i stor mängd över hela Egyptens område. Så mycket gräshoppor hade aldrig förekommit och skall aldrig mer förekomma. 15 De täckte hela marken och landet blev mörkt. Och de åt upp alla örter i landet, all frukt på träden och allt som haglet hade lämnat kvar. Inget grönt blev kvar på träden eller på markens örter i hela Egyptens land.

16 Då kallade farao snabbt till sig Mose och Aron och sade: "Jag har syndat mot Herren, er Gud, och mot er. 17 Men förlåt nu min synd den här enda gången och be till Herren, er Gud, att han tar bort bara denna dödsplåga från mig." 18 Då gick han ut från farao och bad till Herren. 19 Och Herren vände vinden och lät en mycket stark västanvind blåsa. Den tog tag i gräshopporna och kastade dem i Röda havet, så att inte en enda gräshoppa blev kvar inom hela Egyptens område. 20 Men Herren gjorde faraos hjärta hårt, och han släppte inte Israels barn.

Den nionde plågan – mörkret

21 Herren sade till Mose: "Räck upp handen mot himlen, så skall det komma ett sådant mörker över Egypten att man kan ta på det." 22 Då räckte Mose upp handen mot himlen, och ett tjockt mörker kom över hela Egyptens land i tre dagar. 23 Ingen såg den andre och ingen steg upp från sin plats på tre dagar. Men där Israels barn bodde var det ljus överallt. 24 Då kallade farao till sig Mose och sade: "Gå och håll gudstjänst åt Herren. Bara era får och er nötboskap måste bli kvar. Till och med era barn får gå med er." 25 Men Mose sade: "Du måste låta oss få slaktoffer och brännoffer att offra åt Herren, vår Gud. 26 Också vår boskap måste gå med oss, och inte en klöv får bli kvar. Från vår boskap tar vi när vi tjänar Herren, vår Gud. Och innan vi är där, vet vi inte själva vad vi skall offra åt Herren." 27 Men Herren gjorde faraos hjärta hårt så att han inte ville släppa dem. 28 Farao sade till honom: "Gå bort ifrån mig och akta dig för att komma inför mina ögon en gång till. Den dag du kommer inför mina ögon skall du dö." 29 Mose svarade: "Du har talat rätt. Jag skall aldrig mer komma inför dina ögon."

Markus 9: 30–50

Jesus talar än en gång om sitt lidande

30 Sedan gick de därifrån och vandrade genom Galileen. Jesus ville inte att någon skulle få veta det, 31 eftersom han höll på att undervisa sina lärjungar. Han sade: "Människosonen skall utlämnas i människors händer, och de kommer att döda honom, och efter tre dagar skall han uppstå." 32 Men de förstod inte vad han sade och vågade inte fråga honom.

Vem är störst?

33 De kom till Kapernaum. När Jesus nu var hemma, frågade han dem: "Vad var det ni talade om på vägen?" 34 De teg, eftersom de på vägen hade talat med varandra om vem som var störst. 35 Jesus satte sig ner, kallade på de tolv och sade till dem: "Om någon vill vara den förste skall han vara den siste av alla och allas tjänare." 36 Sedan tog han ett litet barn och ställde det mitt ibland dem, slöt det i sin famn och sade till dem: 37 "Den som tar emot ett sådant barn i mitt namn, han tar emot mig. Och den som tar emot mig, han tar inte bara emot mig utan honom som har sänt mig."

Inte mot oss utan för oss

38 Johannes sade till Jesus: "Mästare, vi såg en man som drev ut onda andar i ditt namn, och vi försökte hindra honom eftersom han inte följde oss." 39 Men Jesus sade: "Hindra honom inte. Ingen som utför en kraftgärning i mitt namn kan sedan genast tala illa om mig. 40 Den som inte är mot oss är för oss. 41 Den som räcker er en bägare vatten att dricka därför att ni tillhör Kristus – amen säger jag er: Han skall inte gå miste om sin lön.

Frestelser och förförelser

42 Den som förleder en av dessa små som tror på mig, för honom är det bättre att en kvarnsten läggs om hans hals och han kastas i havet. 43 Om din hand förleder dig till synd, så hugg av den! Det är bättre för dig att gå in i livet stympad än att ha båda händerna i behåll och komma till Gehenna, till elden som aldrig släcks där deras mask inte dör och elden inte släcks".

45 Och om din fot förleder dig till synd, så hugg av den! Det är bättre för dig att gå in i livet halt än att ha båda fötterna i behåll och kastas i Gehenna. 47 Och om ditt öga förleder dig till synd, så riv ut det! Det är bättre för dig att gå in i Guds rike med ett öga än att med båda ögonen i behåll kastas i Gehenna, 48 där deras mask inte dör och elden inte släcks. 49 Ty var och en skall saltas med eld. 50 Salt är bra, men om saltet förlorar sin sälta, hur skall ni då få det salt igen? Ha salt i er och håll fred med varandra!"

25 januari

St. Giuseppe Cafasso: "Himmelriket är fullt av omvända syndare och det finns gott om plats för flera."

Exodus 11-12

Den tionde plågan - allt förstfött skall dö

1 Herren sade till Mose: "Ännu en plåga skall jag låta komma över farao och Egypten, och sedan skall han släppa er. Han skall till och med driva ut er härifrån när han släpper er. 2 Säg därför till folket att var och en av dem, både man och kvinna, skall be sin granne om föremål av silver och guld."

3 Och Herren gjorde egyptierna vänligt sinnade mot folket. Dessutom hade mannen Mose stort anseende i Egyptens land, både hos faraos tjänare och hos folket.

4 Mose sade: "Så säger Herren: Vid midnatt skall jag gå fram genom Egypten. 5 Då skall allt förstfött i Egyptens land dö, från den förstfödde hos farao som sitter på tronen ända till den förstfödde hos slavinnan som arbetar vid handkvarnen och även allt förstfött bland boskapen. 6 Ett högt klagorop skall höras i hela Egypten, sådant som aldrig har hörts och aldrig mer kommer att höras. 7 Men inte en hund skall gläfsa mot någon av Israels barn, vare sig mot människor eller boskap. Ni skall då inse att Herren gör skillnad mellan Egypten och Israel. 8 Då skall alla dina tjänare komma ner till mig och buga sig för mig och säga: Ge dig

av, du själv och allt folket som följer dig! Sedan skall jag dra ut." Och Mose gick ut från farao, upptänd av vrede.

9 Men Herren sade till Mose: "Faraos kommer inte att lyssna på er, detta för att jag skall låta många under ske i Egyptens land." 10 Mose och Aron gjorde alla dessa under inför farao, men Herren gjorde faraos hjärta hårt så att han inte släppte Israels barn ut ur sitt land.

Påskan och det osyrade brödets högtid

1 Herren sade till Mose och Aron i Egyptens land: 2 "Denna månad skall vara den främsta hos er. Den skall hos er vara den första av årets månader. 3 Säg till hela Israels menighet: På tionde dagen i denna månad skall varje familjefar ta sig ett lamm, så att varje hushåll får ett lamm. 4 Men om hushållet är för litet för ett lamm, skall familjefadern och hans närmaste granne ta ett lamm tillsammans efter antalet personer. För varje lamm skall ni beräkna ett visst antal, efter vad var och en äter. 5 Ett felfritt, årgammalt lamm av hankön skall ni välja ut och ta det antingen från fåren eller getterna. 6 Ni skall förvara det till den fjortonde dagen i denna månad. Då skall hela Israels församlade menighet slakta det i skymningen.#

i skymningen Ordagrant: "mellan de två aftnarna", dvs mellan solnedgång och mörker.

7 Och man skall ta av blodet och stryka det på båda dörrposterna och på övre dörrträet i husen där man äter det. 8 Köttet skall ätas samma natt. Det skall vara stekt över eld och ätas tillsammans med osyrat bröd och bittra örter. 9 Ni skall inte äta något av det rått eller kokt i vatten, utan det skall vara stekt över eld med huvud, fötter och innanmäte. 10 Ni skall inte lämna kvar något av köttet till morgonen. Om något av det skulle bli över till morgonen, skall ni bränna upp det i eld. 11 På detta sätt skall det ätas: Ni skall ha kläderna uppfästa med bältet kring höfterna och ha skor på fötterna och stav i handen. Och ni skall äta det snabbt. Detta är Herrens påsk.

(På hebreiska "pésach", av "pasách", som betyder "gå förbi" eller "skona".)

12 Den natten skall jag gå fram genom Egyptens land och slå allt förstfött i Egypten, både människor och boskap. Och över Egyptens alla gudar skall jag hålla dom. Jag är Herren. 13 Blodet skall för er vara ett tecken på de hus där ni är, ty när jag ser blodet skall jag gå förbi er. Ingen straffdom skall drabba er med fördärv, när jag slår Egyptens land. 14 Denna dag skall ni ha till minnesdag och fira den som en Herrens högtid. Som en evig stadga skall ni fira den från släkte till släkte. 15 I sju

dagar skall ni äta osyrat bröd. Redan den första dagen skall ni skaffa bort all surdeg ur era hus. Ty var och en som äter något syrat, från den första dagen till den sjunde, skall utrotas ur Israel. 16 På första dagen skall ni hålla en helig sammankomst. Och på sjunde dagen skall ni hålla en helig sammankomst. Under de dagarna skall ni inte utföra något arbete utom det som hör till matlagningen för var och en. Det och inget annat får göras. 17 Ni skall fira det osyrade brödets högtid därför att jag just den dagen förde era härskaror ut ur Egyptens land. Det skall vara en evig stadga för er att fira denna dag från släkte till släkte. 18 Från kvällen den fjortonde dagen i första månaden skall ni äta osyrat bröd ända till kvällen den tjugoförsta dagen i månaden. 19 Under sju dagar får ingen surdeg finnas i era hus. Var och en som äter något syrat skall utrotas ur Israels menighet, vare sig han är främling eller född i landet. 20 Inget syrat skall ni äta. Var ni än är bosatta skall ni äta osyrat bröd." 21 Mose kallade till sig alla de äldste i Israel och sade till dem: "Gå och hämta ett lamm för varje hushåll och slakta påskalammet! 22 Tag en knippa isop och doppa den i blodet som är i skålen och stryk blodet på det övre dörrträet och de båda dörrposterna. Ingen av er får gå ut genom dörren till sitt hus före morgonen. 23 Ty Herren skall gå fram för att slå Egypten. Men när han ser blodet på det övre dörrträet och på de båda dörrposterna skall han gå förbi dörren och inte tillåta fördärvaren att komma in i era hem och slå er. 24 Detta skall ni hålla. Det skall vara en stadga för dig och dina barn för evigt. 25 Och när ni kommer in i det land som Herren skall ge er, som han har sagt, skall ni fira denna gudstjänst. 26 När era barn frågar er: Vad betyder den här gudstjänsten? 27 skall ni svara: Det är ett påskoffer åt Herren, därför att han gick förbi Israels barns hus i Egypten när han slog egyptierna, men skonade våra hus." Då böjde folket sig ner och tillbad. 28 Och Israels barn gick åstad och gjorde så som Herren hade befallt Mose och Aron. 29 Vid midnatt slog Herren allt förstfött i Egyptens land, från den förstfödde hos farao som satt på tronen till den förstfödde hos fången som var i fängelset. Han slog allt förstfött bland boskapen. 30 Då steg farao upp på natten, liksom alla hans tjänare och alla egyptier, och det hördes ett högt klagorop i Egypten, för det fanns inte ett hem där det inte låg någon död.

Uttåget

31 Farao kallade på natten till sig Mose och Aron och sade: "Stå upp och drag ut från mitt folk, ni själva och Israels barn, och gå i väg och håll gudstjänst, som ni har sagt. 32 Tag även med era får och er nötboskap,

som ni har sagt, och välsigna också mig när ni drar ut." 33 Egyptierna drev på folket för att fort få dem ut ur landet, för de sade: "Annars dör vi alla." 34 Och folket tog med sig sin deg, innan den ännu hade blivit syrad. De tog sina baktråg, lindade in dem i mantlarna och bar dem på sina axlar. 35 Israels barn hade också gjort som Mose sagt: De hade begärt av egyptierna att få föremål av silver och guld och även kläder. 36 Och Herren hade gjort egyptierna vänligt sinnade mot israeliterna, så att de gav dem vad de begärde. På det sättet tog de byte från egyptierna. 37 Israels barn bröt upp och drog från Raamses till Suckot, omkring 600 000 man till fots förutom barn. 38 Också en stor blandad folkhop drog upp med dem, dessutom får och nötboskap, en mycket stor hjord. 39 Av degen som de fört med sig ur Egypten bakade de osyrade brödkakor. Ty den hade inte hunnit bli syrad, eftersom de hade drivits ut ur Egypten utan att få dröja. De hade inte heller kunnat göra i ordning någon reskost åt sig. 40 Den tid som Israels barn hade bott i Egypten var 430 år. 41 Och det hände att just den dag då de 430 åren hade gått drog alla Herrens härskaror ut ur Egyptens land. 42 En vakandets natt var detta för Herren, då han förde dem ut ur Egyptens land. Just denna Herrens natt skall alla Israels barn vaka, släkte efter släkte.

Regler för påskan

43 Herren sade till Mose och Aron: "Detta är stadgan om påskalammet: Ingen utlänning får äta av det, 44 men en slav som är köpt för pengar får äta av det, sedan du omskurit honom. 45 Ingen som tillfälligt bor hos er och ingen daglönare får äta av det. 46 I ett och samma hus skall det ätas. Du får inte föra ut något av köttet ur huset, och ni får inte krossa något ben på det. 47 Hela Israels menighet skall hålla detta. 48 Om en främling som bor hos dig vill fira Herrens påskhögtid, skall alla av manligt kön hos honom omskuras. Sedan får han komma och fira den, och han skall då vara som en infödd i landet. Men ingen oomskuren får äta påskalammet. 49 En och samma lag skall gälla för den infödde som för främlingen som bor mitt ibland er." 50 Alla Israels barn gjorde så. De gjorde som Herren hade befallt Mose och Aron. 51 Just på den dagen förde Herren Israels barn ut ur Egyptens land efter deras härskaror.

Markus 10: 1-16

Äktenskap och skilsmässa

1 Sedan begav han sig därifrån och gick till Judeens område och landet på andra sidan Jordan. Folk samlades åter i skaror omkring honom, och han undervisade dem som han brukade. 2 Några fariseer som ville snärja honom kom fram till honom och frågade: "Är det tillåtet för en man att skilja sig från sin hustru?" 3 Han svarade dem: "Vad har Mose befallt er?" 4 De sade: "Mose har tillåtit att mannen skriver skilsmässobrev och skiljer sig." 5 Då sade Jesus till dem: "Därför att era hjärtan är så hårda gav han er den föreskriften. 6 Men från skapelsens början "gjorde Gud dem till man och kvinna."

7 "Därför skall en man lämna sin far och mor och hålla sig till sin hustru," 8 "och de två skall vara ett kött." Så är de inte längre två, utan ett kött. 9 Vad Gud har fogat samman, skall människan inte skilja åt." 10 När de hade kommit hem igen frågade lärjungarna honom om detta. 11 Han svarade dem: "Den som skiljer sig från sin hustru och gifter sig med en annan kvinna, han begår äktenskapsbrott mot henne.#
mot henne Mot sin första hustru.
12 Och om hon skiljer sig från sin man och gifter om sig, begår hon äktenskapsbrott."

Jesus välsignar barnen

13 Man bar fram små barn till Jesus för att han skulle röra vid dem. Men lärjungarna visade bort dem. 14 När Jesus såg det blev han upprörd och sade till dem: "Låt barnen komma till mig och hindra dem inte! Ty Guds rike tillhör sådana. 15 Amen säger jag er: Den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig dit in." 16 Och han tog upp dem i famnen och lade händerna på dem och välsignade dem.

26 januari

St. Baptiste de la Salle: "Det är ingen synd att ha rikedomar, men att fästa sig vid dem i sitt hjärta."

Exodus 13–14

1 Herren sade till Mose: 2 "Helga allt förstfött åt mig. Allt hos Israels barn som öppnar moderlivet, både av människor och boskap, tillhör mig."

3 Mose sade till folket: "Kom ihåg den här dagen då ni drog ut ur Egypten, ur träldomshuset, för med stark hand förde Herren er ut därifrån. Och därför får inget som är syrat ätas. 4 Den här dagen i månaden Aviv drar ni ut. 5 Och när Herren låter dig komma in i kananeernas, hetiternas, amoreernas, hiveernas och jebusiternas land, som han med ed har lovat dina fäder att ge dig, ett land som flödar av mjölk och honung, då skall du fira denna gudstjänst i den här månaden. 6 I sju dagar skall du äta osyrat bröd och på sjunde dagen skall en Herrens högtid firas. 7 Under de sju dagarna skall man äta osyrat bröd. Inget syrat skall man då se hos dig och det får inte finnas surdeg hos dig någonstans i landet. 8 På den dagen skall du förklara för din son: Detta gör jag på grund av det som Herren gjorde för mig, när jag drog ut ur Egypten. 9 Det skall för dig vara som ett tecken på din hand och som en påminnelse på din panna,#

på din panna Ordagrant: "mellan dina ögon".

att Herrens undervisning skall vara i din mun, ty med stark hand har Herren fört dig ut ur Egypten. 10 Denna stadga skall du hålla på den bestämda tiden år efter år.

11 När Herren låter dig komma in i och ger dig kananeernas land, som han med ed har lovat dig och dina fäder, 12 då skall du överlämna till Herren allt som öppnar moderlivet. Allt förstfött bland din boskap som är av hankön skall tillhöra Herren. 13 Men allt som öppnar moderlivet bland åsnor skall du lösa ut med ett får, och om du inte vill lösa det skall du krossa nacken på det. Varje förstfödd son skall du lösa ut. 14 När din son i framtiden frågar dig vad detta betyder, skall du svara honom: Med stark hand förde Herren oss ut ur Egypten, ur träldomshuset. 15 Eftersom farao hårdnackat vägrade att släppa oss, dödade Herren allt förstfött i Egyptens land, från det förstfödda bland människor till det förstfödda bland boskap. Därför offrar jag åt Herren allt som öppnar moderlivet och är av hankön, och varje förstfödd son löser jag ut.

16 Detta skall vara som ett tecken på din hand och som ett band till påminnelse på din panna, ty med stark hand förde Herren oss ut ur Egypten."

Molnstoden och eldstoden

17 När farao hade släppt folket förde Gud dem inte genom filisteernas land, fast det var den närmaste vägen. Ty Gud tänkte att folket kunde ångra sig och vända tillbaka till Egypten, när de fick se krig hota. 18 Därför lät han folket ta en omväg genom öknen åt Röda havet till. Israels barn drog upp ur Egypten beväpnade. 19 Och Mose tog med sig Josefs ben, ty Josef hade tagit en ed av Israels barn och sagt: "När Gud ser till er, tag då med mina ben härifrån."

20 Sedan bröt de upp från Suckot och slog läger i Etam på gränsen till öknen. 21 Herren gick framför dem, om dagen i en molnstod för att visa dem vägen och om natten i en eldstod för att ge dem ljus. På det sättet kunde de vandra både dag och natt. 22 Molnstoden upphörde inte att gå framför folket på dagen och inte heller eldstoden på natten.

Vandringen genom Röda havet

1 Herren sade till Mose: 2 "Säg till Israels barn att de vänder om och slår läger framför Pi-Hahiot, mellan Migdol och havet. Mitt emot Baal-Sefon skall ni slå läger vid havet. 3 Faraos kommer att säga att Israels barn har gått vilse i landet och blivit instängda i öknen. 4 Och jag skall göra faraos hjärta hårt så att han förföljer dem. Jag skall förhärliga mig på farao och hela hans här, så att egyptierna förstår att jag är Herren." Och de gjorde så.

5 När man berättade för kungen i Egypten att folket hade flytt, förändrades faraos och hans tjänares inställning till folket, och de sade: "Vad var det vi gjorde när vi släppte israeliterna, så att de inte tjänar oss mer!" 6 Och han lät spänna för sina vagnar och tog sitt folk med sig. 7 Han tog sexhundra utvalda vagnar och alla andra vagnar som fanns i Egypten och ledande krigsmän på var och en av dem. 8 Och Herren gjorde faraos, den egyptiske kungens, hjärta hårt så att han förföljde Israel när hela folket drog ut med upplyft hand. 9 Egyptierna, alla faraos hästar, vagnar och ryttare och hela hans här, förföljde dem och hann upp dem där de slagit läger vid havet nära Pi-Hahiot, mitt emot Baal-Sefon.

10 När farao närmade sig, lyfte Israels barn blicken och fick se att egyptierna kom tågande efter dem. Israels barn blev mycket förskräckta och ropade till Herren. 11 Och de sade till Mose: "Fanns det inga gravar i Egypten, eftersom du har fört oss hit för att dö i öknen? Vad var det du gjorde mot oss, när du förde oss ut ur Egypten? 12 Var det inte det vi sade till dig i Egypten? Vi sade ju: Låt oss vara, så att vi får tjäna

egyptierna. Det hade varit bättre för oss att tjäna egyptierna än att dö här i öknen." 13 Mose svarade folket: "Var inte rädda! Stanna upp och bevittna den frälsning som Herren i dag skall ge er. Ty så som ni ser egyptierna i dag, skall ni aldrig någonsin se dem igen. 14 Herren skall strida för er, och ni skall hålla er stilla."

15 Sedan sade Herren till Mose: "Varför ropar du till mig? Säg till Israels barn att de skall dra vidare. 16 Lyft din stav och räck ut handen över havet och klyv det, så att Israels barn kan gå mitt igenom havet på torr mark. 17 Se, jag skall förhärda egyptiernas hjärtan, så att de följer efter dem, och jag skall förhärda mig på farao och hela hans här, på hans vagnar och ryttare. 18 Egyptierna skall inse att jag är Herren, när jag förhärskar mig på farao, på hans vagnar och ryttare."

19 Guds ängel, som hade gått framför Israels här, flyttade sig nu och gick bakom dem. Molnstoden, som hade gått framför dem, flyttade sig och tog plats bakom dem, 20 så att den kom mellan egyptiernas här och israeliternas. Molnet var där med mörker, samtidigt som det lyste upp natten. Under hela natten kunde den ena hären inte komma in på den andra.

21 Och Mose räckte ut handen över havet, och Herren drev då undan havet genom en stark östanvind som blåste hela natten. Han gjorde havet till torrt land, och vattnet klövs itu. 22 Israels barn gick mitt igenom havet på torr mark, medan vattnet stod som en mur till höger och vänster om dem. 23 Och egyptierna förföljde dem, alla faraos hästar, vagnar och ryttare, och kom efter dem ut till mitten av havet. 24 Men när morgonväkten var inne, såg Herren från pelaren av eld och moln ner på egyptiernas här och förvirrade den. 25 Han lät hjulen falla av deras vagnar, så att det blev svårt för dem att komma fram. Då sade egyptierna: "Låt oss fly för Israel, ty Herren strider för dem mot egyptierna."

26 Och Herren sade till Mose: "Räck ut handen över havet, så att vattnet vänder tillbaka över egyptierna, över deras vagnar och ryttare." 27 Då räckte Mose ut handen över havet, och mot morgonen vände vattnet tillbaka till sin vanliga plats. Egyptierna flydde men möttes av det, och Herren strödde omkring dem mitt i havet. 28 Vattnet som vände tillbaka övertäckte vagnarna och ryttarna och hela faraos här som hade kommit efter dem ut i havet. Inte en enda av dem kom undan.

29 Men Israels barn gick mitt igenom havet på torr mark, och vattnet stod som en mur till höger och till vänster om dem. 30 På detta sätt frälste Herren den dagen Israel från egyptiernas hand, och Israel såg egyptierna ligga döda på havets strand. 31 När Israels barn såg den

stora makt som Herren hade visat mot egyptierna, fruktade folket Herren. Och de trodde på Herren och på hans tjänare Mose.

Markus 10: 17–34

Jesus och den rike mannen

17 När Jesus fortsatte sin vandring, sprang en man fram, föll på knä för honom och frågade: "Gode Mästare, vad skall jag göra för att ärva evigt liv?" 18 Jesus sade till honom: "Varför kallar du mig god? Ingen är god utom en, och det är Gud. 19 Buden känner du: "Du skall inte mörda", "Du skall inte begå äktenskapsbrott", "Du skall inte stjäla", "Du skall inte vittna falskt", "Du skall inte ta ifrån någon det som är hans", "Hedra din far och din mor"."(2 Mos 20:12f.)

20 Mannen sade: "Mästare, allt detta har jag hållit sedan jag var ung." 21 Jesus såg på honom och fick kärlek till honom och sade: "Ett fattas dig. Gå och sälj allt vad du äger och ge åt de fattiga, så skall du få en skatt i himlen. Och kom sedan och följ mig." 22 Vid de orden blev mannen illa till mods och gick bedrövad sin väg, ty han ägde mycket.

23 Jesus såg sig omkring och sade till sina lärjungar: "Hur svårt är det inte för dem som är rika att komma in i Guds rike!" 24 Lärjungarna blev förskräckta över hans ord. Men Jesus sade än en gång till dem: "Mina barn, hur svårt är det inte att komma in i Guds rike! 25 Det är lättare för en kamel att komma igenom ett synålsöga än för en rik att komma in i Guds rike." 26 Då blev de ännu mer förskräckta och sade till varandra: "Vem kan då bli frälst?" 27 Jesus såg på dem och sade: "För människor är det omöjligt, men inte för Gud. Ty för Gud är allting möjligt."

28 Petrus sade till honom: "Se, vi har lämnat allt och följt dig." 29 Jesus sade: "Amen säger jag er: Ingen lämnar hus eller bröder eller systrar eller mor eller far eller barn eller åkrar för min och evangeliets skull 30 utan att få hundrafalt igen. Här i världen får de hus, bröder, systrar, mödrar, barn och åkrar, mitt under förföljelser, och i den kommande tidsåldern evigt liv. 31 Men många som är de första skall bli de sista, och de som är de sista skall bli de första."

Jesus talar en tredje gång om sitt lidande

32 De var nu på väg upp till Jerusalem, och Jesus gick före dem. De som följde honom var förskräckta och fyllda av fruktan. Då tog Jesus än en

gång till sig de tolv och talade om för dem vad som skulle hända honom:
33 "Se, vi går upp till Jerusalem, och Människosonen kommer att
överlämnas till översteprästerna och de skriftlärdade, som skall döma
honom till döden och utlämna honom åt hedningarna. 34 Dessa skall
håna honom, spotta på honom och gissla och döda honom. Men efter
tre dagar skall han uppstå."

27 januari

St. Angela Merici: "Disharmoni i samhället beror på disharmoni i familjen."

Exodus 15–16

Israels lovsång

1 Då sjöng Mose och Israels barn denna lovsång till Herren:

"Jag vill lovsjunga Herren,
ty högt är han upphöjd.

Häst och ryttare störtade han i havet.

2 Herren är min starkhet och min lovsång,
han blev min frälsning.

Han är min Gud, jag vill prisa honom,
min faders Gud, jag vill upphöja honom.

3 Herren är en stridsman,
Herren är hans namn.

4 Faraos vagnar och här kastade han i havet,
hans utvalda krigsmän dränktes i Röda havet.

5 Djupen övertäckte dem,
de sjönk till botten som sten.

6 Din högra hand, Herre, härlig i sin kraft,
din högra hand, Herre, krossade fienden.

7 I din stora höghet slog du ner dina motståndare,
du släppte loss din vrede,
den förtärde dem som strå.

8 För en fnysning från din näsa dämades vattnen upp,
böljorna reste sig som en mur,
vattenströmmarna stelnade i havets djup.

9 Fienden sade: Jag skall förfölja dem,
jag skall hinna upp dem,
jag skall utskifta byte,
släcka min hämnd på dem.
Jag skall dra mitt svärd,
min hand skall förgöra dem.

10 Du andades på dem och havet övertäckte dem,
de sjönk som bly i de väldiga vattnen.

11 Vem är som du bland gudarna, Herre?
Vem är som du, härlig i helighet,
värdig förundran under lovsång,
du som gör under.

12 Du räckte ut din högra hand,
och jorden uppslukade dem.

13 Du ledde med din nåd det folk som du återlöst,
du förde dem med din makt till din heliga boning.

14 Folken hörde det och darrade,
ångest grep Filisteens inbyggare.

15 Då förskräcktes Edoms furstar,
Moabs hövdingar bävade,
alla Kanaans inbyggare smälte av ångest.

16 Över dem föll skräck och fruktan.
Inför din mäktiga arm stod de som förstenade,
till dess ditt folk hade dragit förbi, Herre,
till dess det hade dragit förbi,
det folk som du hade köpt.

17 Du för dem in och planterar dem
på din arvedels berg,
på den plats, Herre,
som du har gjort till din boning,

i den helgedom, Herre, som dina händer berett.

18 Herren skall regera alltid och för evigt."

19 När Faraos hästar med vagnar och ryttare hade kommit ner i havet, lät Herren havets vatten vända tillbaka över dem. Men Israels barn gick mitt igenom havet på torr mark.

20 Och profetissan Mirjam, Arons syster, tog en tamburin i handen, och alla kvinnorna följde henne med tamburiner och dansade. 21 Mirjam sjöng för dem:

"Lovsjung Herren, ty högt är han upphöjd.

Häst och ryttare störtade han i havet."

Det bittra vattnet i Mara

22 Därefter lät Mose Israels barn bryta upp från Röda havet, och de drog ut i öknen Shur. Under tre dagar vandrade de i öknen utan att finna vatten. 23 Sedan kom de till Mara, men de kunde inte dricka vattnet där, eftersom det var bittert. Därför kallade de platsen Mara.#

Mara betyder "bitter".

24 Då knotade folket mot Mose och sade: "Vad skall vi dricka?" 25 Men han ropade till Herren, och Herren visade honom ett slags trä. Han kastade det i vattnet och då blev vattnet sött. Där förelade han folket lag och rätt, och där satte han det på prov. 26 Han sade: "Om du hör Herrens, din Guds, röst och noga lyssnar till hans bud och håller alla hans stadgar, skall jag inte lägga på dig någon av de sjukdomar som jag lade på egyptierna, ty jag är Herren, din läkare.

27 Sedan kom de till Elim, där det fanns tolv vattenkällor och sjuttio palmer. Och de slog läger där vid vattnet.

Manna och vaktlar

1 Hela Israels menighet bröt sedan upp från Elim och kom på femtonde dagen i andra månaden efter sitt uttåg ur Egypten fram till öknen Sin, mellan Elim och Sinai. 2 Och hela Israels menighet knotade mot Mose och Aron i öknen 3 och sade till dem: "Om vi ändå hade fått dö för Herrens hand i Egypten, där vi satt vid köttgrytorna och hade tillräckligt med mat att äta! Men ni har fört oss hit ut i öknen för att låta hela denna skara dö av hunger."

4 Då sade Herren till Mose: "Se, jag skall låta det regna bröd från himlen åt er. Folket skall gå ut och samla så mycket de behöver för varje dag. Så

skall jag pröva dem, om de vill vandra efter min lag eller inte. 5 När de på sjätte dagen lagar till vad de har fört hem, skall det vara dubbelt så mycket som de annars samlar varje dag."

6 Och Mose och Aron sade till alla Israels barn: "I kväll kommer ni att förstå att det är Herren som har fört er ut ur Egyptens land, 7 och i morgon skall ni se Herrens härlighet. Herren har hört hur ni knotar mot honom. Vilka är vi, att ni skulle knota mot oss?" 8 Och Mose fortsatte: "Herren ger er i kväll kött att äta och i morgon bröd att mätta er med, för Herren har hört hur ni knotar mot honom. Men vilka är vi? Ni knotar inte mot oss utan mot Herren."

9 Därefter sade Mose till Aron: "Säg till hela Israels menighet: Träd fram inför Herren, för han har hört hur ni knotar." 10 När sedan Aron hade talat till hela Israels menighet, vände de sig mot öknen, och se, då visade sig Herrens härlighet i molnskyn.

11 Och Herren sade till Mose: 12 "Jag har hört hur Israels barn knotar. Säg till dem: I skymningen skall ni få kött att äta och i morgon bröd att mätta er med. Då skall ni inse att jag är Herren, er Gud."

13 På kvällen kom vaktlar och övertäckte lägret, och följande morgon låg det dagg runt omkring lägret. 14 När daggen hade försvunnit, se, då låg det på marken ute i öknen något fint som fjäll, något fint som liknade rimfrost. 15 Israels barn såg det, och då de inte visste vad det var frågade de varandra: "Vad är det här?" Mose sade till dem: "Detta är brödet som Herren har gett er att äta. 16 Och detta är vad Herren har befallt: Var och en skall samla så mycket av det som han behöver till mat. En gomer för var person skall ni ta, efter antalet av ert husfolk. Var och en skall ta åt dem som han har i sitt tält."

17 Israels barn gjorde så, den ene samlade mer och den andre mindre. 18 Men när de mätte upp det med gomer måttet, hade den som samlat mycket ingenting över, och den som samlat lite fattades det ingenting. Var och en hade samlat så mycket som han behövde till mat. 19 Och Mose sade till dem: "Ingen får lämna kvar något av det till i morgon." 20 Men de lydde inte Mose, utan somliga sparade något av det till nästa morgon. Då växte det maskar i det och det luktade illa. Och Mose blev förargad på dem. 21 De samlade sedan in av mannat varje morgon, var och en så mycket han behövde till mat. Men när solhettan kom smälte det bort.

22 På sjätte dagen hade de samlat in dubbelt så mycket av brödet, två gomer för var och en. Folkets alla furstar kom och berättade det för Mose. 23 Då sade han till dem: "Detta är vad Herren sagt. I morgon är det sabbatsvila, en Herrens heliga sabbat. Baka nu det ni vill baka och

koka det ni vill koka. Men allt som blir över skall ni spara åt er till i morgon." 24 Och de sparade det till följande morgon, som Mose hade befallt, och nu luktade det inte illa och det kom inga maskar i det. 25 Mose sade: "Ät detta i dag, för i dag är det Herrens sabbat och då kan ni inte finna något på marken. 26 I sex dagar skall ni samla in av det, men på sjunde dagen är det sabbat. Då kan ni inte hitta något." 27 Ändå gick några ut på sjunde dagen för att samla in, men de fann ingenting. 28 Då sade Herren till Mose: "Hur länge skall ni vägra att hålla mina bud och befallningar? 29 Se, Herren har givit er sabbaten. Därför ger han er på sjätte dagen bröd för två dagar. Stanna därför hemma, var och en hos sig. Gå inte hemifrån på sjunde dagen." 30 Alltså höll folket sabbat på sjunde dagen. 31 Israels barn kallade det manna.# (Hebr. "man", som betyder "vad?") Det liknade korianderfrö och var vitt och smakade som tunna kakor med honung. 32 Och Mose sade: "Detta är vad Herren har befallt: Spara en gomer av det, så att era efterkommande får se det bröd jag gav er att äta i öknen, när jag förde er ut ur Egyptens land." 33 Till Aron sade Mose: "Tag ett kärl och lägg en gomer manna i det och ställ det inför Herren. Det skall förvaras till kommande släkten." 34 Som Herren hade befallt Mose, så gjorde Aron. Han ställde det framför vittnesbördet# vittnesbördet Dvs lagens tavlor som förvarades i förbundsarken. för att förvaras där. 35 Och Israels barn åt manna i fyrtio år, ända till dess de kom till bebott land. De åt manna till dess de kom till gränsen av Kanaans land. 36 – En gomer är en tiondels efa. –

Markus 10: 35–52

Jakobs och Johannes begäran

35 Då gick Jakob och Johannes, Sebedeus söner, fram till Jesus och sade: "Mästare, vi vill att du ger oss vad vi ber dig om." 36 Han sade till dem: "Vad vill ni att jag skall göra för er?" 37 De svarade: "Låt den ene av oss få sitta på din högra sida i din härlighet och den andre på din vänstra." 38 Jesus sade till dem: "Ni vet inte vad ni ber om. Kan ni dricka den kalk som jag dricker, eller döpas med det dop som jag kommer att döpas med?" 39 De svarade: "Det kan vi." Jesus sade till dem: "Den kalk som jag dricker skall ni dricka, och med det dop som jag blir döpt med skall ni

döpas. 40 Men platsen på min högra sida och platsen på min vänstra sida är det inte min sak att ge bort, de platserna skall tillfalla dem som de är beredda för."

41 När de tio andra hörde detta, blev de uppretade på Jakob och Johannes. 42 Då kallade Jesus dem till sig och sade: "Ni vet att de som anses vara folkens ledare uppträder som herrar över dem och folkens stormän härskar över dem. 43 Men så är det inte hos er, utan den som vill vara störst bland er skall vara de andras tjänare, 44 och den som vill vara främst bland er skall vara allas slav. 45 Ty Människosonen har inte kommit för att bli betjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många."

Jesus botar den blinde Bartimeus

46 De kom till Jeriko. Och när Jesus lämnade staden tillsammans med sina lärjungar och en stor folkskara, satt en blind tiggare vid vägen, Bartimeus, Timeus son. 47 Då han fick höra att det var Jesus från Nasaret som kom, började han ropa: "Jesus, Davids son, förbarma dig över mig!" 48 Många sade till honom strängt att han skulle tiga. Men han ropade ännu högre: "Davids son, förbarma dig över mig!" 49 Jesus stannade och sade: "Kalla hit honom!" Man gjorde det och sade till den blinde: "Var vid gott mod. Stig upp! Han kallar på dig." 50 Mannen kastade då av sig manteln, sprang upp och kom fram till Jesus, 51 och Jesus frågade honom: "Vad vill du att jag skall göra för dig?" Den blinde sade: "Rabbuni, gör så att jag kan se igen!" 52 Jesus sade: "Gå, din tro har frälst dig." Och genast fick han sin syn och följde Jesus på vägen.

28 januari

St. Thomas Aquinas: "Det är en av Skriftens välsignelser att varje mening kan omfatta många betydelser."

Exodus 17–18

Vatten ur klippan

1 På Herrens befallning bröt hela Israels menighet upp från öknen Sin och drog från lägerplats till lägerplats, och de slog läger i Refidim. Där hade folket inget vatten att dricka. 2 Då klagade folket på Mose och sade: "Ge oss vatten att dricka." Mose svarade dem: "Varför klagar ni på mig? Varför sätter ni Herren på prov?" 3 Men folket törstade efter vatten, och de knotade mot Mose. De sade: "Varför har du fört oss ut ur Egypten, så att vi och våra barn och vår boskap måste dö av törst?" 4 Då ropade Mose till Herren och sade: "Vad skall jag göra med det här folket? Snart stenar de mig." 5 Herren svarade Mose: "Tag med dig några av de äldste i Israel och gå framför folket. Och tag i din hand staven med vilken du slog på Nilfloden och gå. 6 Se, jag skall stå där framför dig på Horebs klippa, och du skall slå på klippan. Då skall vatten komma ut ur den, så att folket får att dricka." Mose gjorde så inför de äldste i Israel. 7 Och han gav platsen namnet Massa (betyder "prov", "prövning") och Meriba, (betyder "tvist, klagomål". eftersom Israels barn hade klagat och satt Herren på prov och sagt: "Är Herren ibland oss eller inte?")

Amalekiterna besegras

8 Sedan kom Amalek och stred mot Israel i Refidim. 9 Då sade Mose till Josua: "Välj ut manskap åt oss och drag ut i strid mot Amalek. I morgon skall jag ställa mig överst på höjden med Guds stav i handen." 10 Josua gjorde som Mose hade sagt till honom och stred mot Amalek. Men Mose, Aron och Hur steg upp överst på höjden. 11 Och så länge Mose höll upp sin hand hade Israel övertaget, men när han lät handen sjunka fick Amalek övertaget. 12 När Moses händer blev tunga tog de därför en sten och lade under honom, och han satte sig på den. Sedan stödde Aron och Hur hans händer, en på var sida. Så hölls hans händer stadiga till dess solen gick ner. 13 Och Josua besegrade Amalek och hans folk med svärd.

14 Herren sade till Mose: "Skriv upp detta i boken, så att ni inte glömmer det, och inpränta det hos Josua, ty jag skall utplåna minnet av Amalek så grundligt att det inte finns mer under himlen." 15 Och Mose byggde ett altare och gav det namnet "Herren mitt baner". 16 Han sade: "En hand

har lyfts mot Herrens tron. Herren skall strida mot Amalek från släkte till släkte."

Jetro besöker Mose

1 Moses svärfar Jetro, prästen i Midjan, fick höra om allt som Gud hade gjort med Mose och med sitt folk Israel, hur Herren hade fört dem ut ur Egypten. 2 Då tog Jetro, Moses svärfar, med sig Moses hustru Sippora, som Mose tidigare hade sänt hem. 3 Han hade också med sig hennes två söner. En av dem hade fått namnet Gersom, ty Mose sade: "Jag är främling i ett främmande land." 4 Den andre fick namnet Elieser, ty Mose sade: "Min faders Gud kom till min hjälp och räddade mig från faraos svärd." (Ger i Gersom betyder "främling". Eli i Elieser betyder "min Gud", och eser betyder "hjälp".)

5 När Jetro, Moses svärfar, tillsammans med Moses söner och hans hustru kom till Mose i öknen, där han slagit läger vid Guds berg, 6 sände han detta bud till Mose: "Jag, din svärfar Jetro, kommer till dig med din hustru och hennes båda söner." 7 Då gick Mose ut och mötte sin svärfar, bugade sig för honom och kysste honom, och när de hälsat varandra gick de in i tältet. 8 Och Mose berättade för sin svärfar allt som Herren gjort med farao och egyptierna för Israels skull, och han berättade om all den möda de hade utstått på vägen och hur Herren hade räddat dem. 9 Jetro glädde sig över allt det goda som Herren hade gjort mot Israel, att han hade räddat dem ur egyptiernas hand. 10 Han sade: "Lovad vare Herren, som har räddat er ur egyptiernas och faraos hand och som har räddat folket undan egyptiernas hand! 11 Nu vet jag att Herren är större än alla gudarna. Det visade han när man handlade övermodigt mot detta folk." 12 Jetro, Moses svärfar, bar fram ett brännoffer och några slaktoffer åt Gud. Och Aron och alla de äldste i Israel kom och höll måltid inför Gud tillsammans med Moses svärfar.

Mose tillsätter domare

13 Följande dag satte Mose sig för att döma folket, och folket stod omkring honom från morgonen ända till kvällen. 14 När Moses svärfar såg allt han gjorde för folket, sade han: "Vad är det för bestyr du har med folket? Varför sitter du här ensam, medan allt folket måste stå omkring dig från morgon till kväll?" 15 Mose svarade sin svärfar: "Folket kommer till mig för att fråga Gud. 16 De kommer till mig när de har

någon rättssak, och då dömer jag mellan dem. Jag låter dem veta Guds stadgar och bud."

17 Då sade Moses svärfar till honom: "Ditt sätt att arbeta är inte bra. 18 Både du själv och folket som är hos dig blir ju uttröttade. Den här uppgiften är alldeles för tung för dig, och du kan inte klara av den ensam. 19 Lyssna nu på mig! Jag vill råda dig, och Gud skall vara med dig. Du skall föra folkets talan inför Gud och lägga fram deras ärenden inför honom. 20 Du skall upplysa dem om stadgar och bud och låta dem veta vilken väg de skall vandra och vad de skall göra. 21 Men välj ut åt dig dugliga män från allt folket, män som fruktar Gud, är pålitliga och hatar orätt vinning, och sätt dem till föreståndare för folket, somliga över tusen, andra över hundra, andra över femtio och andra över tio. 22 De skall alltid döma folket, men varje viktigt ärende skall hänskjutas till dig. I alla enklare mål skall de döma själva. Så skall du göra din börda lättare, genom att de bär den tillsammans med dig. 23 Om du gör på detta sätt och om Gud befäller dig det, skall du kunna hålla ut. Och allt folket här kan då också gå hem i frid."

24 Mose lyssnade till sin svärfars ord och gjorde allt som han sagt. 25 Han valde ut dugliga män ur hela Israel och gjorde dem till huvudmän för folket, till föreståndare, somliga över tusen, andra över hundra, andra över femtio och andra över tio. 26 Dessa skulle alltid döma folket. Alla svårare ärenden skulle de hänskjuta till Mose, men alla enklare mål skulle de själva avgöra. 27 Sedan lät Mose sin svärfar resa hem, och han återvände till sitt land.

Markus 11: 1-14

Jesu intåg i Jerusalem

1 När de närmade sig Jerusalem och var i närheten av Betfage och Betania vid Oljeberget, sände han i väg två av sina lärjungar 2 och sade till dem: "Gå till byn som ligger framför er. Så snart ni kommer in i den, skall ni finna ett åsneföl som är bundet och som ännu ingen har suttit på. Lös det och led hit det. 3 Om någon frågar varför ni gör så, skall ni svara: Herren behöver det. Och ägaren skall genast sända hit det."# genast sända hit det Annan översättning: "och han (Jesus) skall genast sända det tillbaka hit." "Genast" passar bättre in på ägarens snabba beredvillighet att stå till Herrens tjänst än på Jesu beredvillighet att genast sända tillbaka åsnefölet (Matt 21:3). Språkligt sett är båda uppfattningarna möjliga.

4 De gav sig i väg och fann ett åsnefölet ute på gatan, bundet vid en port, och de löste det. 5 Några av dem som stod där frågade: "Vad menar ni med att lösa fölet?" 6 Lärjungarna svarade som Jesus hade sagt, och man lät dem gå. 7 De ledde åsnefölet till Jesus och lade sina mantlar på det, och han satt upp. 8 Och många bredde ut sina mantlar på vägen. Andra skar av kvistar ute på fälten och strödde på vägen. 9 Och de som gick före och de som följde efter ropade: "Hosianna! Välsignad är han som kommer i Herrens namn.

10 Välsignat är vår fader Davids rike som kommer. Hosianna i höjden!"

11 Så kom han in i Jerusalem, in på tempelplatsen. Han såg sig omkring överallt, och eftersom det redan var sent på dagen, gick han ut till Betania med de tolv.

Jesus förbannar fikonsträdet

12 När de dagen därefter var på väg från Betania, blev han hungrig. 13 På långt håll såg han ett fikonsträd som hade gröna blad, och han gick dit för att se om han skulle finna något på det. Men när han kom fram till trädet, fann han ingenting annat än blad. Var det då inte fikonens tid?

14 Jesus sade till trädet: "Aldrig någonsin skall någon äta frukt från dig." Detta hörde hans lärjungar.

29 januari

St. Johannes Climacus: "Tron ger bönen vingar, utan vilka den inte når upp till himmelen."

Exodus 19–20

Vid berget Sinai

1 På den dag då den tredje månaden började efter Israels barns uttåg ur Egyptens land kom de till Sinai öken. 2 De bröt nämligen upp från Refidim och kom till Sinai öken och slog läger i öknen. Israel slog läger där mitt emot berget, 3 och Mose steg upp till Gud. Då ropade Herren till honom uppifrån berget: "Så skall du säga till Jakobs hus, så skall du förkunna för Israels barn: 4 Ni har själva sett vad jag har gjort med egyptierna och hur jag har burit er på örvingar och fört er till mig. 5 Om ni nu hör min röst och håller mitt förbund, skall ni vara min dyrbara egendom framför alla andra folk, ty hela jorden är min. 6 Ni skall för mig vara ett rike av präster och ett heligt folk. Detta är vad du skall tala till Israels barn."

7 När Mose återvände kallade han samman de äldste bland folket och delgav dem allt detta som Herren hade befallt honom. 8 Allt folket svarade med en mun: "Allt vad Herren har talat vill vi göra." Mose gick då tillbaka till Herren med folkets svar.

9 Och Herren sade till Mose: "Se, jag skall komma till dig i ett tjockt moln för att folket skall höra när jag talar med dig och sedan för alltid tro på dig." Mose framförde folkets svar till Herren. 10 Då sade Herren till Mose: "Gå till folket och helga dem i dag och i morgon och låt dem tvätta sina kläder. 11 De skall hålla sig beredda till i övermorgon, ty då skall Herren stiga ner på Sinai berg inför allt folkets ögon. 12 Du skall märka ut en gräns för folket runt omkring berget och säga: Tag er i akt för att stiga upp på berget eller komma nära dess fot. Var och en som kommer nära berget skall straffas med döden, 13 men ingen hand får röra vid honom, utan han skall stenas eller skjutas. Vare sig det är ett djur eller en människa, skall den det gäller inte få leva. När jubelhornet ljuder med utdragen ton får de stiga upp på berget."

14 Mose steg ner från berget till folket. Han helgade dem och de tvättade sina kläder. 15 Och han sade till folket: "Håll er beredda till i övermorgon. Ingen får komma nära någon kvinna."

16 På tredje dagen, när det hade blivit morgon, började det dundra och blixtra. Ett tjockt moln lade sig över berget och ett mycket starkt basunljud hördes. Allt folket i lägret bävade. 17 Men Mose förde folket ut ur lägret för att möta Gud och de ställde sig nedanför berget. 18 Hela Sinai berg höljdes i rök därför att Herren hade stigit ner på berget i eld.

Rök steg upp därifrån som röken från en smältugn och hela berget skakade våldsamt. 19 Basunljudet blev starkare och starkare. Mose talade och Gud svarade honom med hög röst.

20 Och Herren steg ner på Sinai berg, på toppen av berget, och Herren kallade Mose upp till bergets topp. Då steg Mose dit upp. 21 Och Herren sade till Mose: "Gå ner och varna folket, så att de inte tränger sig fram till Herren för att se, ty då kommer många av dem att falla ner och dö. 22 Även prästerna, som får komma inför Herren, skall helga sig, för att inte Herrens vrede skall bryta ut mot dem." 23 Mose svarade Herren: "Folket kan inte stiga upp på Sinai berg, ty du har själv varnat oss och sagt att jag skulle märka ut en gräns omkring berget och helga det." 24 Då sade Herren till honom: "Gå ner och kom sedan upp igen, och ha då Aron med dig. Men prästerna och folket får inte tränga sig fram för att stiga upp till Herren, för att inte Herrens vrede skall bryta ut mot dem." 25 Mose steg då ner till folket och sade detta till dem.

De tio budorden

1 Och Gud talade alla dessa ord:

2 Jag är Herren, din Gud, som har fört dig ut ur Egyptens land, ur trädhuset.

3 Du skall inte ha andra gudar vid sidan av mig.

4 Du skall inte göra dig någon bildstod eller någon avbild av det som är uppe i himlen eller nere på jorden eller av det som är i vattnet under jorden. 5 Du skall inte tillbe dem eller tjäna dem. Ty jag, Herren, din Gud, är en nitälskande Gud, som låter straffet för fädernas missgärning drabba barnen, ja, tredje och fjärde släktledet, när man hatar mig, 6 men som visar nåd mot tusen släktled, när man älskar mig och håller mina bud.

7 Du skall inte missbruka Herrens, din Guds, namn, ty Herren skall inte låta den bli ostraffad som missbrukar hans namn.

8 Tänk på sabbatsdagen så att du helgar den. 9 Sex dagar skall du arbeta och uträtta alla dina sysslor. 10 Men den sjunde dagen är Herrens, din Guds, sabbat. Då skall du inte utföra något arbete, inte heller din son eller din dotter, din tjänare eller tjänarinna eller din boskap, och inte heller främlingen som bor hos dig inom dina portar. 11 Ty på sex dagar gjorde Herren himlen och jorden och havet och allt som är i dem, men på sjunde dagen vilade han. Därför har Herren välsignat sabbatsdagen och helgat den.

12 Hedra din far och din mor, så att du får leva länge i det land som Herren, din Gud, ger dig.

- 13 Du skall inte mörda.
14 Du skall inte begå äktenskapsbrott.
15 Du skall inte stjäla.
16 Du skall inte bära falskt vittnesbörd mot din nästa.
17 Du skall inte ha begär till din nästas hus. Du skall inte ha begär till din nästas hustru, inte heller till hans tjänare eller tjänarinna, hans oxen eller hans åsna eller något annat som tillhör din nästa.

Folkets förskräckelse

18 Allt folket var vittne till dundret och eldslågorna, basunljudet och röken från berget. Och när de såg detta bävade de och höll sig på avstånd. 19 De sade till Mose: "Tala du till oss så skall vi höra, men låt inte Gud tala till oss, för då kommer vi att dö." 20 Men Mose sade till folket: "Var inte rädda, ty Gud har kommit för att sätta er på prov och för att ni skall frukta honom, så att ni inte syndar." 21 Folket stod på avstånd, medan Mose gick närmare töcknet där Gud var.

Avgudar och altaren

22 Herren sade till Mose: "Så skall du säga till Israels barn: Ni har själva sett att jag har talat till er från himlen. 23 Ni skall inte göra er gudar att ha vid sidan av mig. Gudar av silver eller guld skall ni inte göra åt er. 24 Ett altare av jord skall du göra åt mig, och på det skall du offra dina brännoffer och dina gemenskapsoffer, din småboskap och din nötboskap. På varje plats där jag låter mitt namn bli ihågkommet, skall jag komma till dig och välsigna dig. 25 Men om du vill göra ett altare av stenar åt mig, skall du inte bygga det av huggen sten. Ty om du rör vid den med din mejsel, vanhelgar du stenen. 26 Du får inte heller stiga upp till mitt altare på trappor, så att din nakenhet blottas vid mitt altare.

Markus 11: 15–33

Jesus rensar templet

15 De kom till Jerusalem, och Jesus gick in på tempelplatsen och började driva ut dem som sålde och köpte. Han slog omkull borden för dem som växlade pengar och stolarna för dem som sålde duvor, 16 och han tillät inte att man bar på något över tempelplatsen. 17 Han undervisade dem

och sade: "Är det inte skrivet: "Mitt hus skall kallas ett bödens hus för alla folk?" (Jes 56:7)

Men ni har gjort det till ett rövarnäste." 18 När översteprästerna och de skriftlärdade hörde detta, försökte de finna ett sätt att röja honom ur vägen. Ty de var rädda för honom, eftersom alla människor var överväldigade av hans undervisning. 19 Så snart det blev kväll lämnade han staden.

Lär av fikonsträdet

20 När de tidigt på morgonen gick förbi fikonsträdet, såg de att det hade torkat nerifrån roten. 21 Petrus kom ihåg vad som hade hänt och sade till Jesus: "Rabbi, se, fikonsträdet som du förbannade har torkat." 22 Jesus svarade dem: "Tro på Gud! 23 Amen säger jag er: Om någon säger till detta berg: Lyft dig och kasta dig i havet, och inte tvivlar i sitt hjärta utan tror att det han säger skall ske, då skall det ske. 24 Därför säger jag er: Allt vad ni ber om och begär, tro att ni har fått det, så skall det vara ert. 25 Och när ni står och ber, så förlåt om ni har något emot någon. Då skall också er himmelske Fader förlåta er era överträdelser."#
En del handskrifter tillägger (v. 26): "Men om ni inte förlåter skall inte heller er himmelske Fader förlåta er era överträdelser."

Frågan om Jesu fullmakt

27 De kom in i Jerusalem igen, och när Jesus gick omkring på tempelplatsen, kom översteprästerna och de skriftlärdade och de äldste fram till honom 28 och frågade: "Vad har du för fullmakt att göra detta? Och vem har gett dig den fullmakten att göra det?" 29 Jesus svarade dem: "Jag vill fråga er om en sak. Svara mig på den, så skall jag säga er vad jag har för fullmakt att göra detta. 30 Johannes dop, var det från himlen eller från människor? Svara mig!" 31 De överlade med varandra: "Säger vi: Från himlen, kommer han att fråga: Varför trodde ni då inte på honom? 32 Säger vi: Från människor..." – Men det vågade de inte för folket, eftersom alla ansåg att Johannes verkligen var en profet. 33 De svarade Jesus: "Vi vet inte." Han sade till dem: "Då säger inte heller jag er vad jag har för fullmakt att göra detta."

30 januari

St. Efraim Syriern: "Underkasta dig Guds lag för att du i sanning ska kunna vara en fri människa."

Exodus 21–22

Lagar om slavar

1 Detta är de lagar du skall lägga fram för dem: 2 Om du köper en hebreisk slav skall han tjäna dig i sex år, men det sjunde året skall du ge honom fri utan lösen. 3 Om han kom ensam, skall han frigges ensam. Om han var gift, skall hans hustru frigges tillsammans med honom. 4 Om hans herre har givit honom en hustru och om hon har fött söner och döttrar åt honom, skall hustrun och hennes barn tillhöra hennes herre. Endast mannen skall ges fri. 5 Men om slaven säger: "Jag älskar min herre, min hustru och mina barn så mycket att jag inte vill bli fri", 6 då skall hans herre föra fram honom inför Gud, ställa honom vid dörren eller dörrposten och genomborra hans öra med en syl. Sedan skall han för alltid vara sin herres slav.

7 Om någon säljer sin dotter till slavinna, skall hon inte ges fri som de andra slavarerna. 8 Om hennes herre tycker illa om henne sedan han utsett henne åt sig själv, skall han låta henne bli friköpt. Till ett främmande folk har han inte rätt att sälja henne, eftersom han handlat trolöst mot henne. 9 Men om han utser henne åt sin son, skall han ge henne en dotters rätt. 10 Om han tar sig en hustru till, får han inte inskränka på den förras mat, kläder eller äktenskapliga rätt. 11 Om han inte låter henne få sin rätt i dessa tre avseenden, måste han frige henne utan ersättning och utan pengar.

Lagar om personskador

12 Den som slår någon så att han dör, skall straffas med döden. 13 Men om han inte avsåg att döda, utan Gud lät en olycka ske genom honom, skall jag anvisa dig en ort dit han kan fly. 14 Och om någon blir så

förbittrad på sin nästa att han dödar honom med list, skall du gripa honom även om han är vid mitt altare. Han måste dö. 15 Den som slår sin far eller sin mor skall straffas med döden. 16 Den som rövar bort en människa skall straffas med döden, vare sig han sedan säljer den han rövat bort eller denna blir funnen hos honom. 17 Den som förbannar sin far eller mor skall straffas med döden.

18 Om män grälar med varandra och den ene slår den andre med en sten eller med knuten hand, så att han visserligen inte dör men blir sängliggande, 19 eller om han repar sig och kan gå ute med hjälp av sin stav, då skall den som slog honom vara fri från straff. Men han måste ersätta honom för den tid han legat till sängs och sörja för att han verkligen blir botad. 20 Om någon slår sin slav eller slavinna med en käpp så att den slagne dör för hans hand, skall han straffas för det. 21 Men han skall inte straffas om den slagne lever en eller två dagar. Det är ju hans egna pengar. 22 Om män kommer i gräl med varandra och någon av dem stöter till en havande kvinna så att hon föder fram sitt foster, men ingen annan olycka sker, då skall han böta vad kvinnans man ålägger honom och betala efter skiljedomares prövning. 23 Men om det sker en olycka skall liv ges för liv, 24 öga för öga, tand för tand, hand för hand, fot för fot, 25 brännskada för brännskada, sår för sår och blåmärke för blåmärke. 26 Om någon slår sin slav eller slavinna i ögat och fördärvar det, skall han släppa den skadade fri som ersättning för ögat. 27 Och om någon slår ut en tand på sin slav eller slavinna, skall han släppa den skadade fri som ersättning för tanden.

28 Om en ox stångar någon till döds, man eller kvinna, skall oxen stenas, och köttet får inte ätas. Men oxens ägare skall vara fri från straff. 29 Om oxen tidigare haft vanan att stångas och hans ägare har blivit varnad men ändå inte bevakat honom och oxen då dödar någon, man eller kvinna, skall oxen stenas och även hans ägare dödas. 30 Men om ägaren skulle bli ålagd att betala lösepenning, skall han ge så mycket som han blir ålagd till lösen för sitt liv. 31 Samma lag gäller om det är en son eller dotter som blivit stångad av oxen. 32 Men om oxen stångar en slav eller slavinna, skall ägaren betala trettio siklar silver till den stångades herre och oxen skall stenas.

33 Om någon öppnar en brunn eller gräver en ny brunn och inte täcker över den och sedan en ox eller åsna faller ner i den, 34 skall brunnens ägare ge ersättning i pengar till djurets ägare, men den döda kroppen skall vara hans. 35 Om någon har en ox som stångar en annan ox så att den dör, skall de sälja den levande oxen och dela betalningen för den. Dessutom skall de dela den döda kroppen. 36 Men om det var känt

att oxen redan tidigare brukade stängas och hans ägare ändå inte tog vara på honom, skall han ersätta oxen med oxen, men den döda kroppen skall vara hans.

Skydd för äganderätten

1 Om någon stjälar en ox eller ett får och slaktar eller säljer djuret, skall han ge fem oxar som ersättning för oxen och fyra får som ersättning för fåret. 2 Om tjuven ertappas vid inbrottet och blir slagen till döds, vilar ingen blodskuld på den som försvarar sin egendom. 3 Men om solen hade gått upp när det skedde, då är det blodskuld. Tjuven skall ge full ersättning. Äger han ingenting skall han säljas, till betalning för vad han stulit. 4 Om det stulna djuret påträffas levande hos honom, antingen det är oxen, åsna eller får, skall han ge dubbel ersättning.

5 Om någon låter en åker eller en vingård betas av eller släpper sin boskap lös så att den betar på en annans åker, skall han ersätta skadan med det bästa från sin egen åker och med det bästa från sin vingård. 6 Om elden kommer lös och antänder törnhäckar, och sädeskärvar eller oskuren säd eller något annat på åkern blir lågornas rov, skall den som vållat branden ge full ersättning.

7 Om någon anförtrotter åt en annan att förvara pengar eller annan egendom och det blir stulet i hans hus, skall tjuven ge dubbel ersättning om han ertappas. 8 Skulle tjuven inte bli ertappad, skall husets ägare föras fram inför Gud, för att det skall fastställas om han har förgripit sig på sin nästas egendom. 9 Om det blir fråga om olagligt tillgrepp – det kan gälla oxen eller åsna, får eller kläder eller något annat som har gått förlorat – och någon påstår att det är så, skall båda parternas sak komma inför Gud. Den som Gud då dömer skyldig skall ersätta den andre dubbelt. 10 Om någon lämnar en åsna, en ox eller ett får eller vilket husdjur som helst i förvar hos en annan, och djuret dör eller blir skadat eller bortrövat utan att någon ser det, 11 då skall de båda ingå en ed inför Herren, för att det skall komma fram om den ene inte har förgripit sig på den andres egendom. Denna ed skall ägaren anta, och den andre behöver inte ge någon ersättning. 12 Men om djuret har blivit stulet från honom, skall han ersätta ägaren för det. 13 Har det blivit ihjälrivet, skall han föra fram djuret som bevis. För det ihjälrivna djuret behöver han inte ge någon ersättning. 14 Om någon lånar ett djur av en annan och det blir skadat eller dör då ägaren inte är närvarande, skall han ge full ersättning. 15 Är ägaren närvarande, behöver han inte ge någon ersättning. Om djuret var hyrt, utgör hyressumman ersättning.

Socialt ansvar

16 Om någon förför en jungfru som inte är trolovad och ligger med henne, skall han ge en brudgåva för henne och ta henne till hustru. 17 Om hennes far vägrar att ge henne åt honom, skall mannen betala en så stor summa pengar som man brukar ge i brudgåva för en jungfru.

18 En trollkvinna skall du inte låta leva.

19 Var och en som har samlag med ett djur skall straffas med döden.

20 Den som offerar åt andra gudar och inte endast åt Herren, han skall drabbas av förbannelse.

21 En främling skall du inte förödmjuka eller förtrycka. Ni har ju själva varit främlingar i Egyptens land. 22 Änkor och faderlösa skall ni inte behandla illa. 23 Om ni behandlar dem illa, skall jag sannerligen höra deras rop när de ropar till mig. 24 Min vrede skall upptändas och jag skall döda er med svärd, så att era egna hustrur blir änkor och era barn faderlösa.

25 Om du lånar ut pengar till någon fattig hos dig som tillhör mitt folk, skall du inte handla som en ockrare mot honom. Kräv inte någon ränta av honom. 26 Om du tar manteln i pant av din nästa, skall du ge den tillbaka åt honom innan solen går ner. 27 Manteln är ju det enda täcke han har, och med den skyler han sin kropp. Vad skall han annars ha när han sover? Om han ropar till mig, skall jag höra, ty jag är barmhärtig.

28 Gud skall du inte häda, och en ledare för ditt folk skall du inte förbanna.

29 Du skall inte dröja att bära fram som gåva av det som fyller din lada och av det som kommer från din vinpress. Den förstfödde av dina söner skall du ge åt mig. 30 På samma sätt skall du göra med din nötboskap och din småboskap. I sju dagar skall de stanna hos sina mödrar, men på åttonde dagen skall du ge dem åt mig.

31 Ni skall vara mina heliga. Köttet av ett djur som blivit ihjälrivet på marken skall ni inte äta utan kasta det åt hundarna.

Markus 12: 1-17

Liknelsen om de onda vingårdsarbetarna

1 Sedan började Jesus tala till dem i liknelser: "En man planterade en vingård. Han satte stängsel kring den, högg ut en vinpress

och byggde ett vaktorn. Därefter arrenderade han ut den till vingårdsarbetare och reste bort. 2 När tiden var inne, skickade han en tjänare till vingårdsarbetarna för att få sin del av vingårdens avkastning. 3 Men de tog fast honom, slog honom och skickade i väg honom tomhänt. 4 Då skickade han en annan tjänare till dem. Honom slog de i huvudet och hånade. 5 Sedan skickade han ännu en och honom dödade de. Han skickade också många andra. En del slog de, andra dödade de. 6 Ännu en hade han, en älskad son. Honom sände han till slut till dem. Han tänkte: De kommer att ha respekt för min son. 7 Men vingårdsarbetarna sade till varandra: Här har vi arvtagaren! Kom, låt oss döda honom, så blir arvet vårt. 8 Och de tog fast honom, dödade honom och kastade ut honom ur vingården. 9 Vad skall nu vingårdens herre göra? Han skall komma och döda vingårdsarbetarna och lämna vingården till andra. 10 Har ni inte läst det här stället i Skriften: "Den sten som byggnadsarbetarna kastade bort har blivit en hörnsten." (Ps 118:22f.) 11 "Herren har gjort detta, och underbar är den i våra ögon." 12 De hade nu velat gripa honom men vågade inte för folket. De förstod att det var med tanke på dem som han hade berättat liknelsen. Och de lämnade honom och gick sin väg.

Skatt till kejsaren

13 Sedan sände de till honom några fariseer och herodianer för att snärja honom genom något ord. 14 De kom till honom och sade: "Mästare, vi vet att du är trovärdig och inte tar parti för någon utan behandlar alla lika. Du ger en rätt undervisning om Guds väg. Är det tillåtet att betala skatt till kejsaren eller är det inte tillåtet? Skall vi betala eller inte?" 15 Men Jesus förstod att de hycklade och sade till dem: "Varför försöker ni snärja mig? Ge mig ett mynt# mynt Grek. "denar". Se Sakupplysning. och låt mig se på det." 16 De räckte fram ett, och han frågade dem: "Vems bild och inskrift är detta?" De svarade: "Kejsarens." 17 Då sade Jesus till dem: "Ge då kejsaren vad som tillhör kejsaren, och Gud vad som tillhör Gud." Och de förundrade sig över honom.

31 januari

St. Giovanni Bosco: "Läs aldrig böcker som är moraliskt tvivelaktiga, även om de från litterär synpunkt är mycket välskrivna. Låt mig fråga så här: Skulle du dricka något du visste var giftigt, bara för att det serveras i en kopp av guld?"

Exodus 23–24

Lagar om rättfärdighet och barmhärtighet

1 Du skall inte sprida ett falskt rykte. Du skall inte stödja den ogudaktige genom att bli ett falskt vittne. 2 Du skall inte följa mängden och rätta dig efter den i det onda, så att du vränger rätten när du vittnar i något mål. 3 Du skall inte vara partisk för den fattige i hans rättssak. 4 Om du träffar på din fiendes ox eller åsna, som har kommit vilse, skall du föra djuret tillbaka till honom. 5 Och om du ser din oväns åsna ligga nertyngd under sin börda, skall du inte lämna mannen utan hjälp. Du måste på allt sätt hjälpa honom. 6 Du skall inte i någon rättssak förvanska rätten för den fattige som du har hos dig. 7 Håll dig långt ifrån orätt sak. Du skall inte döda den som är oskyldig och har rätt, ty jag frikänner inte någon som är skyldig. 8 Du skall inte ta mutor, ty mutor förblindar de klarsynta och förvränger de rättfärdigas ord. 9 En främling skall du inte förtrycka. Ni vet själva hur främlingen känner det, eftersom ni har varit främlingar i Egyptens land.

Lagar för sabbaten

10 I sex år skall du beså din jord och bärga dess gröda. 11 Men det sjunde året skall du låta den vila och ligga orörd, för att de fattiga i ditt folk skall få sin föda från den. Det som de lämnar kvar får markens djur äta. På samma sätt skall du göra med din vingård och din olivplantering. 12 Under sex dagar skall du utföra ditt arbete, men på sjunde dagen

skall du vila, så att din ox och din åsna får vila och din slavinnas son och främlingen kan återhämta sig.

13 Se till att ni i allt håller det jag har sagt er. Andra gudars namn skall ni inte nämna. De får inte höras från din mun.

De tre stora högtiderna

14 Tre gånger om året skall du hålla högtid åt mig. 15 Det osyrade brödets högtid skall du fira. Sju dagar skall du äta osyrat bröd, som jag har befallt dig, på den bestämda tiden i månaden Aviv, eftersom det var då du drog ut ur Egypten. Men ingen skall träda fram inför mitt ansikte med tomma händer. 16 Skördehögtiden skall du fira när du skördar förstlingsfrukten av ditt arbete, det du har sått på marken.

Bärgningshögtiden skall du fira vid årets utgång, när du inbärgrar frukten av ditt arbete från marken. 17 Tre gånger om året skall alla av manligt kön träda fram inför din Herre, Herren.

18 Du skall inte offra blodet av mitt slaktoffer tillsammans med något som är syrat. Fettet av mitt högtidsoffer får inte lämnas kvar över natten till morgonen.

19 Det bästa av din marks förstlingsfrukter skall du föra till Herrens, din Guds, hus. Koka inte en killing i mjölken från dess mor.

Löfte om Kanaans land

20 Se, jag sänder en ängel framför dig, och han skall bevara dig på vägen och föra dig till den plats som jag har förberett. 21 Tag dig till vara för honom och lyssna till hans röst. Var inte upprorisk mot honom. Han kommer inte att förlåta era överträdelser, ty mitt namn är i honom.

22 Men om du uppmärksamt lyssnar till hans röst och gör allt vad jag säger, skall jag bli en fiende till dina fiender och en ovän till dina

ovänner. 23 Ty min ängel skall gå framför dig och föra dig till amoreernas, hetiternas, perisseernas, kananeernas, hiveernas och jebusiternas land, och jag skall utrota dem. 24 Du skall inte tillbe deras gudar och inte tjäna dem eller göra som man gör där, utan du skall slå ner dem grundligt och krossa deras stoder. 25 Ni skall tjäna Herren, er Gud, och han skall välsigna din mat och din dryck och ta bort sjukdom från dig. 26 I ditt land skall det då inte finnas någon kvinna som får missfall eller är ofruktsam. Dina dagars tal skall jag göra fullt.

27 Förskräckelse för mig skall jag sända framför dig och vålla förvirring bland alla de folk som du kommer till, och jag skall driva alla dina fiender på flykten för dig. 28 Och jag skall sända panik framför dig för att jaga undan hiveerna, kananeerna och hetiterna för dig. 29 Men jag skall inte driva undan dem för dig på ett enda år, för att landet inte skall

bli en ödemark där vilddjuren förökar sig och blir dig övermäktiga. 30 Så småningom skall jag driva bort dem för dig, till dess du har förökat dig så att du kan ta landet till din arvedel. 31 Jag skall låta ditt lands gränser gå från Röda havet till filisteernas hav och från öknen till floden, ty jag skall ge landets inbyggare i er hand, och du skall driva bort dem från dig. 32 Du skall inte sluta förbund med dem eller deras gudar. 33 De skall inte bo kvar i ditt land, för att de inte skall få dig att synda mot mig. Du kunde då tjäna deras gudar och detta skulle bli en snara för dig.

Förbundet vid Sinai

1 Till Mose sade han: "Stig upp till Herren, du själv och Aron, Nadab och Abihu samt sjuttio av de äldste i Israel, och fall ner och tillbe på avstånd. 2 Endast Mose får träda fram till Herren. De andra skall inte träda fram, och folket får inte heller gå upp med honom."

3 När Mose kom och förkunnade för folket alla Herrens ord och föreskrifter, svarade allt folket med en mun: "Allt vad Herren har sagt vill vi göra." 4 Och Mose skrev ner alla Herrens ord. Följande morgon steg han upp tidigt och byggde ett altare nedanför berget och reste där tolv stoder för Israels tolv stammar. 5 Han sände israeliternas unga män att offra tjurar som brännoffer och gemenskapsoffer åt Herren. 6 Och Mose tog hälften av blodet och slog det i skålar och den andra hälften av blodet stänkte han på altaret. 7 Han tog förbundsbooken och läste upp den för folket, och de sade: "Allt vad Herren har sagt vill vi göra och lyda." 8 Då tog Mose blodet och stänkte på folket och sade: "Se, detta är blodet i det förbund som Herren har slutit med er i enlighet med alla dessa ord."

9 Mose och Aron, Nadab och Abihu och sjuttio av de äldste i Israel gick dit upp. 10 De fick se Israels Gud, och under hans fötter var som ett golv av safirer, likt själva himlen i klarhet. 11 Men han lät inte sin hand drabba de främsta av Israels barn. De skådade Gud, och sedan åt de och drack.

Mose på Sinai

12 Herren sade till Mose: "Stig upp till mig på berget och bli kvar där, så skall jag ge dig stentavlorna med lagen och budorden som jag har skrivit till undervisning för dem." 13 Då gav sig Mose av tillsammans med sin tjänare Josua, och Mose steg upp på Guds berg. 14 Men till de äldste sade han: "Vänta på oss här till dess vi kommer tillbaka till er. Aron och

Hur är hos er, och den som har en rättslig fråga får vända sig till dem." 15 Mose steg sedan upp på berget, och molnskyn övertäckte berget. 16 Herrens härlighet vilade på Sinai berg och molnskyn övertäckte berget i sex dagar, men på sjunde dagen kallade han på Mose ur skyn. 17 Och Herrens härlighet såg för Israels barn ut som en förtärande eld på toppen av berget. 18 Mose gick mitt in i molnskyn och steg upp på berget. Sedan blev han kvar på berget i fyrtio dagar och fyrtio nätter.

Markus 12: 18–34

De dödas uppståndelse

18 Till Jesus kom också sadduceer – dessa påstår att det inte finns någon uppståndelse – och de frågade honom: 19 "Mästare, Mose har gett oss denna föreskrift: "Om någon har en bror som dör och efterlämnar hustru men inga barn, då skall hans bror gifta sig med henne och skaffa barn åt sin bror." (5 Mos 25:5f.)

20 Nu fanns där sju bröder. Den förste gifte sig. Han dog utan att ha lämnat efter sig några barn. 21 Den andre gifte sig med henne, men också han dog barnlös. På samma sätt gick det med den tredje. 22 Ingen av de sju lämnade barn efter sig. Sist av alla dog kvinnan. 23 Vid uppståndelsen, när de uppstår, vem av dessa skall hon då vara hustru till? Alla sju var ju gifta med henne."

24 Jesus sade till dem: "Tar ni inte fel, just därför att ni inte förstår Skrifterna och inte heller Guds makt? 25 När de döda uppstår gifter de sig inte och blir inte bortgifta, utan de är som änglarna i himlen. 26 Men när det gäller de dödas uppståndelse, har ni då inte i Moses bok läst stället om törnbusken, hur Gud sade till Mose: "Jag är Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud?" (2 Mos 3:6.)

27 Han är inte de dödas utan de levandes Gud. Ni misstar er fullständigt."

Det viktigaste budet

28 En av de skriftlärda som hörde dem diskutera fann att Jesus hade gett dem ett bra svar. Han kom fram till honom och frågade: "Vilket är det största av alla buden?" 29 Jesus svarade: "Det största är detta: "Hör Israel! Herren, vår Gud, Herren är en", (5 Mos 6:4f.) 30 "och du skall älska Herren din Gud av hela ditt hjärta, av hela din själ, av hela ditt förstånd

och av hela din kraft." 31 Sedan kommer detta: "Du skall älska din nästa som dig själv." (3 Mos 19:18.) Inget annat bud är större än dessa." 32 Den skriftlärde sade: "Du har rätt, Mästare, det är sant som du säger. Han är en, och det finns ingen annan än han. 33 Och att älska honom av hela sitt hjärta och av hela sitt förstånd och av hela sin kraft och att älska sin nästa som sig själv, det är mer än alla brännoffer och andra offer." 34 När Jesus hörde att mannen hade svarat förståndigt, sade han till honom: "Du är inte långt från Guds rike." Sedan vågade ingen fråga honom längre.